

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

532

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 14. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 30. juna 2015. godine, i na 7. sjednici Doma naroda, održanoj 15. jula 2015. godine, usvojila je

ZAKON

**O CARINSKOJ POLITICI U BOSNI I HERCEGOVINI
DIO PRVI - OPĆE ODREDBE
POGLAVLJE I. PREDMET I OSNOVNE DEFINICIJE**

Član 1.

(Predmet Zakona)

Ovim zakonom uređuju se osnovni elementi carinske politike, te opća pravila i postupci koji se primjenjuju na robu koja se unosi u i iznosi iz carinskog područja Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Primjena Zakona)

- (1) Ovaj zakon i propisi doneseni na osnovu ovog zakona primjenjuju se jednoobrazno na cijelom carinskom području Bosne i Hercegovine, ne dovodeći u pitanje primjenu međunarodnog prava i međunarodnog sporazuma.
- (2) Odredene odredbe carinskih propisa mogu se primjenjivati i izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine, u skladu s propisima kojima se reguliraju određene oblasti ili na osnovu međunarodnog sporazuma.

Član 3.

(Carinsko područje Bosne i Hercegovine)

- (1) Carinsko područje Bosne i Hercegovine je jedinstveno.
- (2) Carinsko područje Bosne i Hercegovine obuhvata teritoriju Bosne i Hercegovine, uključujući teritorijalne vode, unutrašnje vode i zračni prostor Bosne i Hercegovine.

- (3) Carinsko područje Bosne i Hercegovine ograničeno je carinskom linijom koja je identična granici Bosne i Hercegovine.
- (4) Carinski granični pojas na kopnu obuhvata onaj dio carinskog područja Bosne i Hercegovine čija se širina proteže pet kilometara od carinske linije u dubinu područja Bosne i Hercegovine.
- (5) Odredba stava (4) ovog člana primjenjuje se i kada se carinska linija proteže duž graničnih rijeka.
- (6) Carinski granični pojas na moru obuhvata onaj dio carinskog područja Bosne i Hercegovine čija se širina proteže tri kilometra u dubinu kopna od obale i područje od obale do vanjskih granica teritorijalnih voda.

Član 4.

(Definicije)

U smislu ovog zakona, pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- a) "lice" je:
 - 1) fizičko lice,
 - 2) pravno lice,
 - 3) udruženje lica koje nema zakonski status pravnog lica, ali mu je prema važećim propisima priznata sposobnost preduzimanja određenih pravnih radnji (u daljnjem tekstu: udruženje lica),
- b) "lice s prebivalištem ili sjedištem u Bosni i Hercegovini" je:
 - 1) fizičko lice koje u Bosni i Hercegovini ima prebivalište,
 - 2) pravno lice ili udruženje lica koje u Bosni i Hercegovini ima registrirano sjedište, glavnu upravu ili stalnu poslovnu jedinicu,
- c) "carinski propisi" obuhvataju ovaj zakon, propise donesene na osnovu ovog zakona za njegovo provođenje i druge propise donesene u okviru carinsko-tarifne politike na nivou Bosne i

- Hercegovine koji se odnose na unos u i iznos robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine i međunarodni sporazum koji sadrži odredbe o carini ako se primjenjuje u Bosni i Hercegovini,
- d) "provedbeni propis" je propis kojim se regulira provođenje odredbi ovog zakona, osim odredbi člana 32. stav (3), člana 207., člana 269. stav (3) i člana 271.,
- e) "međunarodni sporazum" je međunarodna konvencija koju je ratificirala ili preuzela Bosna i Hercegovina, međunarodni sporazum ili ugovor koji je Bosna i Hercegovina zaključila s drugim državama ili teritorijama, koji se primjenjuju i u Bosni i Hercegovini,
- f) "carinski organ" je Uprava za indirektno oporezivanje, što uključuje i njene organizacione jedinice,
- g) "carinski ured" je svaki ured Uprave za indirektno oporezivanje u kojem se mogu obaviti sve ili neke od carinskih formalnosti propisanih carinskim propisima,
- h) "ulazni carinski ured" je carinski ured koji određuje Uprava za indirektno oporezivanje, kojem se bez odgađanja, u skladu s carinskim propisima, mora predložiti roba koja se unosi u carinsko područje Bosne i Hercegovine i u kojem se obavljaju odgovarajuće ulazne kontrole koje se zasnivaju na analizi rizika,
- i) "izlazni carinski ured" je carinski ured koji određuje Uprava za indirektno oporezivanje, kojem se, u skladu s carinskim propisima, mora predložiti roba prije nego što napusti carinsko područje Bosne i Hercegovine i u kojem se obavljaju carinske kontrole u pogledu ispunjavanja izvoznih carinskih formalnosti i odgovarajuće kontrole koje se zasnivaju na analizi rizika,
- j) "uvozni carinski ured" je carinski ured koji određuje Uprava za indirektno oporezivanje, u kojem se, u skladu s carinskim propisima, moraju obaviti carinske formalnosti, uključujući odgovarajuće kontrole koje se zasnivaju na analizi rizika, za odobravanje carinski odobrenog postupanja ili upotrebe za robu koja je unesena u carinsko područje Bosne i Hercegovine,
- k) "izvozni carinski ured" je carinski ured koji određuje Uprava za indirektno oporezivanje, u kojem se, u skladu s carinskim propisima, moraju obaviti carinske formalnosti, uključujući odgovarajuće kontrole koje se zasnivaju na analizi rizika, za odobravanje carinski odobrenog postupanja ili upotrebe za robu koja napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine,
- l) "odluka" je svaka službena radnja carinskog organa koja se odnosi na carinske propise kojom se odlučuje o pojedinom slučaju, te koja ima pravno dejstvo na jedno ili više određenih ili odredivih lica. Pojam odluka podrazumijeva i obavezujuću informaciju, u smislu člana 16. ovog zakona,
- m) "carinski status" je određenje statusa robe, u smislu carinskih propisa, kao domaće ili strane robe,
- n) "domaća roba" je:
- 1) roba koja je u potpunosti dobivena ili proizvedena u carinskom području Bosne i Hercegovine pod uslovima iz člana 28. ovog zakona, a koja ne sadrži robu uvezenu iz drugih država ili teritorija. Za robu dobivenu iz robe koja je stavljena u carinski postupak s odgođenim plaćanjem ne smatra se da ima status domaće robe,
 - 2) roba uvezena iz drugih država ili teritorija, a koja je puštena u slobodan promet,
 - 3) roba dobivena ili proizvedena u carinskom području Bosne i Hercegovine, bilo isključivo od robe iz alineje 2) ili od robe iz alineja 1) i 2) ove tačke,
- o) "strana roba" je sva roba koja nema status domaće robe, kao i roba koja je izgubila status domaće robe. Ne dovodeći u pitanje primjenu čl. 112. i 113. ovog zakona, domaća roba gubi taj status kada stvarno istupi iz carinskog područja Bosne i Hercegovine,
- p) "carinski dug" je obaveza određenog lica da za određenu robu plati prema propisima utvrđeni iznos uvoznih dažbina (uvozni carinski dug) ili izvoznih dažbina (izvozni carinski dug),
- r) "uvozne dažbine" su:
- 1) carina i druge dažbine s jednakim efektom kao i carina,
 - 2) uvozne dažbine koje su utvrđene u okviru mjera poljoprivredne politike ili posebnih mjera koje se primjenjuju na određenu robu dobivenu preradom poljoprivrednih proizvoda,
- s) "izvozne dažbine" su:
- 1) carina i druge dažbine s jednakim efektom kao i carina,
 - 2) izvozne dažbine koje su utvrđene u okviru mjera poljoprivredne politike ili posebnih mjera koje se primjenjuju na određenu robu dobivenu preradom poljoprivrednih proizvoda,
- t) "dužnik" je lice koje je dužno platiti carinski dug,
- u) "carinski nadzor" su radnje koje preduzima carinski organ, s ciljem da osigura pravilnu primjenu carinskih propisa i, po potrebi, drugih propisa koji se primjenjuju na robu koja podliježe carinskom nadzoru,
- v) "carinska kontrola" su posebne radnje koje carinski organ preduzima, s ciljem da osigura pravilnu primjenu carinskih propisa i, po potrebi, drugih propisa koji se odnose na unos, iznos, provoz, prijenos i posebnu upotrebu robe koja se nalazi u carinskom području Bosne i Hercegovine, kao i robe koja se kreće između carinskog područja Bosne i Hercegovine i drugog carinskog područja, te na prisustvo robe koja nema status domaće robe. Takve radnje uključuju pregled robe, provjeru podataka u carinskoj deklaraciji, provjeru postojanja i vjerodostojnosti dokumenata podnesenih u elektronskom ili pisanom obliku, pregled poslovnih knjiga, drugih dokumenata i evidencija o poslovanju, pregled prijevoznih sredstava, pregled prtljaga i ostalih stvari koje putnik nosi sa sobom ili na sebi, te provođenje službenih ispitivanja i drugih potrebnih radnji,
- z) "carinski odobreno postupanje ili upotreba robe" je:
- 1) stavljanje robe u carinski postupak,
 - 2) unos robe u slobodnu zonu,
 - 3) ponovni izvoz robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine,
 - 4) uništenje robe,
 - 5) ustupanje robe u korist države Bosne i Hercegovine,
- aa) "carinski postupak" je:
- 1) puštanje robe u slobodan promet,
 - 2) provoz,
 - 3) carinsko skladištenje,
 - 4) unutrašnja obrada,

- 5) obrada pod carinskom kontrolom,
6) privremeni uvoz,
7) vanjska obrada,
8) izvoz,
- ab) "carinske formalnosti" su radnje koje preduzimaju lica i carinski organ, s ciljem primjene carinskih propisa,
ac) "carinska deklaracija" je zahtjev ili radnja kojom lice, u propisanom obliku i na propisani način, zahtijeva stavljanje robe u određeni carinski postupak,
ad) "deklaracija za privremeni smještaj" znači radnju kojom lice, u propisanom obliku i na propisani način, navodi da je roba u privremenom smještaju,
ae) "ulazna sažeta deklaracija" je radnja kojom lice, u propisanom obliku i na propisani način, u određenom roku, obavještava carinski organ da će se roba unijeti u carinsko područje Bosne i Hercegovine,
af) "izlazna sažeta deklaracija" je radnja kojom lice, u propisanom obliku i na propisani način, u određenom roku, obavještava carinski organ da će se roba iznijeti iz carinskog područja Bosne i Hercegovine,
ag) "deklarant" je lice koje podnosi carinsku deklaraciju, deklaraciju za privremeni smještaj, ulaznu sažetu deklaraciju ili izlaznu sažetu deklaraciju u svoje ime ili lice u čije ime se podnosi carinska deklaracija,
ah) "predočenje robe carini (u daljnjem tekstu: predočenje robe)" je na propisani način obavještavanje carinskog organa o prispjeću robe u carinski ured ili u bilo koje drugo mjesto koje je odredio ili odobrio carinski organ,
ai) "puštanje robe" je radnja carinskog organa kojom robu stavlja na raspolaganje uz uslove i u svrhe određene carinskim postupkom u koji je roba stavljena,
aj) "korisnik postupka" je lice u čije ime je podnesena carinska deklaracija ili lice na koje su prenesena prava i obaveze tog lica u vezi s carinskim postupkom,
ak) "imalac odobrenja" je lice kojem je, u skladu s carinskim propisima, izdato odgovarajuće odobrenje,
al) "rizik" je vjerovatnost nekog događaja koji bi mogao nastati u vezi s unosom, iznosom, provozom, prijenosom i posebnom upotrebom robe koja se nalazi u carinskom području Bosne i Hercegovine, koja se kreće između carinskog područja Bosne i Hercegovine i drugog carinskog područja, kao i u vezi s prisustvom robe koja nema status domaće robe, i može za posljedicu imati sprečavanje pravilne primjene carinskih i drugih propisa ili ugrožavanje finansijskih interesa Bosne i Hercegovine ili predstavljati prijetnju sigurnosti Bosne i Hercegovine, javnom moralu, zaštiti zdravlja i života ljudi, životinja i biljaka, očuvanju okoliša, zaštiti prirodnih rijetkosti, kulturnog naslijeđa, umjetničke, historijske, arheološke ili tehnološke vrijednosti, zaštiti intelektualnog vlasništva, zaštiti prava potrošača i drugog,
am) "upravljanje rizikom" je prepoznavanje rizika i provođenje svih mjera neophodnih za ograničavanje izloženosti riziku. To obuhvata i radnje kao što su: prikupljanje podataka i informacija o riziku, analiza i ocjena rizika, propisivanje i preduzimanje mjera i redovno praćenje i reviziju tog procesa i njegovih rezultata, na osnovu izvora i strategije carinskog organa i drugih organa u Bosni i Hercegovini, kao i na osnovu međunarodnog izvora i strategije,
- an) "imalac robe" je lice koje je vlasnik robe ili lice koje ima pravo da je koristi ili upotrebljava ili lice u čijem je fizičkom posjedu roba,
ao) "unos robe" je radnja unošenja robe u carinsko područje Bosne i Hercegovine, od bilo kojeg lica i na bilo koji način, nezavisno u koje će carinski odobreno postupanje ili upotrebu biti stavljena nakon unosa,
ap) "iznos robe" je radnja iznošenja robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine, od bilo kojeg lica i na bilo koji način, nezavisno u koje će carinski odobreno postupanje ili upotrebu biti stavljena pri iznošenju,
ar) "Upravni odbor" je odbor uspostavljen Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini.

POGLAVLJE II. OPĆE ODREDBE KOJE SE ODNOSU NA PRAVA I OBAVEZE LICA U ODNOSU NA CARINSKE PROPISE
ODJELJAK A. ZASTUPANJE

Član 5.

(Zastupanje)

Lice o čijim se pravima i obavezama rješava može, pod uslovima propisanim članom 76. st. (2) i (3) ovog zakona, imenovati zastupnika za preduzimanje svih ili samo nekih carinskih formalnosti, u skladu s carinskim propisima u postupku pred carinskim organom.

Član 6.

(Vrste zastupanja)

- (1) Zastupanje može biti:
 - a) neposredno, kada zastupnik postupa u ime i za račun drugog lica, ili
 - b) posredno, kada zastupnik postupa u svoje ime, a za račun drugog lica.
- (2) Zastupnik mora biti registriran u Bosni i Hercegovini i upisan u registar koji vodi carinski organ, osim u slučaju iz člana 76. st. (3) i (4) ovog zakona.
- (3) Zastupnik se mora izjasniti koje lice zastupa, da li je zastupanje neposredno ili posredno i imati ovlaštenje za zastupanje.
- (4) Od svakog lica koje se izjasni da postupa u ime ili za račun drugog lica carinski organ može zahtijevati da dostavi vjerodostojan dokaz o ovlaštenju za zastupanje pred carinskim organom.
- (5) Za lice koje se ne izjasni da postupa u ime ili za račun drugog lica ili koje se izjasni da postupa u ime i za račun drugog lica, ali ne može carinskom organu o tome podnijeti vjerodostojan dokaz, smatra se da postupa u svoje ime i za svoj račun.

ODJELJAK B. OVLAŠTENI PRIVREDNI SUBJEKAT

Član 7.

(Ovlašteni privredni subjekat)

- (1) Carinski organ, u saradnji s drugim nadležnim organima, po potrebi, prema kriterijima iz člana 8. ovog zakona, odobrava status "ovlaštenog privrednog subjekta" privrednom subjektu koji ima sjedište u carinskom području Bosne i Hercegovine.
- (2) Ovlašteni privredni subjekat može koristiti olakšice u pogledu carinskih kontrola koje se odnose na sigurnosno relevantne provjere i/ili od pojednostavljenja koja su predviđena carinskim propisima.
- (3) Ovlašteni privredni subjekat dužan je obavijestiti carinski organ o svim statusnim i drugim promjenama koje nastanu nakon što mu je odobren taj status, a koje mogu uticati na daljnje postojanje ili sadržaj tog statusa.

Član 8.

(Kriteriji za odobranje statusa ovlaštenog privrednog subjekta)

- (1) Kriteriji za odobranje statusa ovlaštenog privrednog subjekta uključuju:
 - a) pridržavanje carinskih i poreskih propisa u prethodnom periodu,
 - b) zadovoljavajući sistem vođenja poslovnih evidencija i, po potrebi, evidencije o prijevozu robe koji omogućava odgovarajuću carinsku kontrolu,
 - c) po potrebi, dokazana finansijska likvidnost,
 - d) po potrebi, odgovarajuće standarde zaštite i sigurnosti.
- (2) Provedbenim propisom, radi primjene kriterija iz stava (1) ovog člana, propisuju se:
 - a) uslovi za odobranje statusa ovlaštenog privrednog subjekta,
 - b) uslovi za učestalost preispitivanja statusa ovlaštenog privrednog subjekta,
 - c) uslovi za izdavanje odobrenja za korištenje pojednostavljenih postupaka,
 - d) vrsta i obim olakšica koje se mogu odobriti u vezi s carinskim kontrolama koje se odnose na zaštitu i sigurnost, uzimajući u obzir propise za upravljanje rizikom, te
 - e) uslovi i postupak prema kojima se status ovlaštenog privrednog subjekta može ukinuti.

ODJELJAK C. ODLUKE KOJE SE ODNOSI NA PRIMJENU CARINSKIH PROPISA

Član 9.

(Donošenje odluke)

- (1) Na postupak pred carinskim organom primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuje upravni postupak, osim ako nije drugačije regulirano ovim zakonom.
- (2) Lice koje od carinskog organa zahtijeva donošenje odluke koja se odnosi na primjenu carinskih propisa mora navesti sve činjenice i okolnosti, te podnijeti dokumente i druge dokaze potrebne za donošenje odluke.
- (3) Odluka po usmenom zahtjevu donosi se i o njoj se obavještava podnosilac zahtjeva u najkraćem mogućem roku.
- (4) Kada se zahtjev za donošenje odluke podnosi u pisanoj formi, odluka se donosi i o njoj se pismeno obavještava podnosilac zahtjeva u roku određenom važećim propisima, koji teče od dana zaprimanja zahtjeva.
- (5) Rok iz stava (4) ovog člana može se produžiti ako ga carinski organ ne može ispoštovati. U tom slučaju, carinski organ o tome obavještava podnosioca zahtjeva prije isteka tog roka, uz navođenje razloga koji opravdavaju produženje i naredni period koji smatra da je potreban za donošenje odluke po zahtjevu.
- (6) Odluka koju donosi carinski organ u pisanoj formi, a kojom se odbija zahtjev podnosioca ili je nepovoljna po lice na koje se odnosi, mora sadržavati razloge na osnovu kojih je donesena i pouku o pravu na žalbu iz člana 10. ovog zakona.

Član 10.

(Žalba na odluku)

- (1) Pravo žalbe na odluku carinskog organa koja se odnosi na primjenu carinskih propisa ima lice na koje se ta odluka odnosi.
- (2) Pravo žalbe ima i lice koje je carinskom organu podnijelo zahtjev za donošenje odluke koja se odnosi na primjenu carinskih propisa, a odluka po zahtjevu nije mu dostavljena u roku iz člana 9. stav (4) ovog zakona.

Član 11.

(Izvršenje odluke)

Podnošenje žalbe na odluku carinskog organa ne odgađa izvršenje odluke.

Član 12.

(Odgadanje izvršenja odluke)

- (1) Izuzetno od člana 11. ovog zakona, carinski organ može, u cjelini ili djelimično, odgoditi primjenu osporene odluke ako ima valjane razloge da vjeruje da osporena odluka nije u skladu s carinskim propisima ili da bi za lice na koje se odnosi mogla nastati nepopravljiva šteta.
- (2) Kada se osporena odluka odnosi na plaćanje uvoznih ili izvoznih dažbina, odgađanje izvršenja te odluke može biti odobreno samo ako se položi osiguranje za njihovo plaćanje. Izuzetno, polaganje osiguranja neće se zahtijevati ako se, na osnovu dokumenata o procjeni situacije u kojoj se nalazi dužnik, utvrdi da bi takvo osiguranje vjerovatno dovelo dužnika u ozbiljne ekonomske ili socijalne poteškoće.

Član 13.

(Poništenje odluke)

- (1) Odluka koja je povoljna za lice na koje se odnosi poništava se ako je donesena na osnovu netačnih ili nepotpunih informacija i ako:
 - a) je podnosilac zahtjeva znao ili je mogao znati da su informacije netačne ili nepotpune i
 - b) takva odluka ne bi mogla biti donesena na osnovu tačnih i potpunih informacija.
- (2) Odluka iz stava (1) ovog člana dostavlja se bez odgađanja licu na koje se odnosi.
- (3) Poništenje ima pravno dejstvo od dana donošenja poništene odluke.

Član 14.

(Ukidanje ili izmjena odluke)

- (1) Odluka koja je povoljna za lice na koje se odnosi ukida se ili mijenja u slučajevima drugačijim od onih iz člana 13. ovog zakona, kada jedan ili više uslova propisanih za njeno donošenje nije bio ispunjen ili više nije ispunjen.
- (2) Odluka koja je povoljna za lice na koje se odnosi može se ukinuti ako lice ne ispunjava obavezu koja mu je odlukom određena.
- (3) Odluka iz st. (1) i (2) ovog člana dostavlja se bez odgađanja licu na koje se odnosi.
- (4) Odluka iz st. (1) i (2) ovog člana ima pravno dejstvo od dana dostavljanja licu na koje se odnosi. U izuzetnim slučajevima, kada to zahtijevaju opravdani interesi lica na koje se odluka odnosi, carinski organ može odgoditi dan od kada donesena odluka o ukidanju ili izmjeni ima pravno dejstvo.

ODJELJAK D. INFORMACIJE O PRIMJENI CARINSKIH PROPISA

Član 15.

(Informacije o primjeni carinskih propisa)

- (1) Svako zainteresirano lice može od carinskog organa zatražiti informacije o primjeni carinskih propisa. Takav zahtjev može se odbiti ako se ne odnosi na stvarno namjeravan uvoz ili izvoz.
- (2) Informacije iz stava (1) ovog člana carinski organ daje bez naknade. Naknada se može zahtijevati za posebne troškove koji nastanu, naročito zbog provođenja analiza i drugih ispitivanja ili vještačenja o robu na koju se odnosi zahtjev za davanje informacije, te za troškove povrata robe podnosiocu zahtjeva.

Član 16.

- (Obavezujuća informacija o tarifnom svrstavanju robe i o preferencijalnom porijeklu robe)
- (1) Na pisani zahtjev zainteresiranog lica, carinski organ, u skladu s provedbenim propisom, izdaje:
 - a) obavezujuću informaciju o tarifnom svrstavanju robe po Carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine,
 - b) obavezujuću informaciju o preferencijalnom porijeklu robe.
 - (2) Obavezujuća informacija o tarifnom svrstavanju robe ili obavezujuća informacija o preferencijalnom porijeklu robe obavezuje carinski organ u odnosu na lice kojem je izdata samo u pogledu tarifnog svrstavanja robe, odnosno utvrđivanja preferencijalnog porijekla robe.
 - (3) Obavezujuća informacija o tarifnom svrstavanju robe ili obavezujuća informacija o preferencijalnom porijeklu robe obavezuje carinski organ u odnosu na lice kojem je izdata samo za robu za koju se carinske formalnosti provode nakon datuma stupanja na snagu obavezujuće informacije. U stvarima koje se tiču preferencijalnog porijekla robe te formalnosti odnose se na primjenu člana 33. ovog zakona.
 - (4) Radi primjene obavezujuće informacije u carinskom postupku, lice kojem je izdata obavezujuća informacija mora dokazati da:
 - a) u slučaju obavezujuće informacije o tarifnom svrstavanju robe, predočena roba u potpunosti odgovara robi navedenoj u informaciji,
 - b) u slučaju obavezujuće informacije o preferencijalnom porijeklu robe, predočena roba i okolnosti na osnovu kojih se stiče preferencijalno porijeklo robe u potpunosti odgovaraju robi i okolnostima navedenim u obavezujućoj informaciji.
 - (5) Obavezujuća informacija o tarifnom svrstavanju robe i obavezujuća informacija o preferencijalnom porijeklu robe važi tri godine od dana njenog stupanja na snagu.
 - (6) Obavezujuća informacija poništava se, u skladu s članom 13. ovog zakona, ako je zasnovana na netačnim ili nepotpunim informacijama koje je dao podnositelj zahtjeva.
 - (7) Obavezujuća informacija ukida se, u skladu s članom 14. ovog zakona.
 - (8) Obavezujuća informacija ne može biti izmijenjena.
 - (9) Obavezujuća informacija o tarifnom svrstavanju robe prestaje važiti kada:
 - a) zbog izmjene propisa više nije u skladu s važećim propisima,
 - b) više nije u skladu s tumačenjem Carinske tarife Bosne i Hercegovine zbog izmjena u komentarima Kombinirane nomenklature i/ili Harmoniziranog sistema ili zbog odluke nadležnog organa u Bosni i Hercegovini,
 - c) je ukinuta u skladu s članom 14. ovog zakona, pod uslovom da je odluka o njenom ukidanju dostavljena licu kojem je izdata.
 - (10) Obavezujuća informacija o preferencijalnom porijeklu robe prestaje važiti kada:
 - a) zbog izmjene propisa ili zaključivanja međunarodnog sporazuma više nije u skladu s važećim propisima, odnosno međunarodnim sporazumom,
 - b) više nije u skladu:
 - 1) s tumačenjem u pogledu preferencijalnog porijekla robe zbog odluke nadležnog organa u Bosni i Hercegovini,
 - 2) na međunarodnom nivou, sa Sporazumom o pravilima preferencijalnog porijekla Svjetske trgovinske organizacije (WTO) ili s mišljenjem o preferencijalnom porijeklu donesenom radi

tumačenja objašnjenja tog sporazuma od nadležnog tijela WTO-a,

- c) je ukinuta u skladu s članom 14. ovog zakona, pod uslovom da je odluka o njenom ukidanju dostavljena licu kojem je izdata.
- (11) U slučajevima iz stava (9) tač. a) i b) i stava (10) tač. a) i b) ovog člana, izdata obavezujuća informacija prestaje važiti danom početka primjene donesene mjere koja je u pitanju, o čemu se imalac informacije obavještava u pisanoj formi.
- (12) Lice kojem je izdata obavezujuća informacija koja je prestala važiti u skladu sa stavom (9) tač. b) ili c), odnosno stavom (10) tač. b) ili c) ovog člana može koristiti tu informaciju još šest mjeseci od dana prestanka njene važnosti, pod uslovom ako je na osnovu te informacije, a prije prestanka njene važnosti, zaključilo obavezujući kupoprodajni ugovor za predmetnu robu. U slučaju uvoza ili izvoza robe za koju se prilikom obavljanja carinskih formalnosti podnose potvrde koje su bile izdate na osnovu tih obavezujućih informacija, obavezujuće informacije važe u roku važenja potvrde.
- (13) U slučaju iz stava (9) tačka a) i stava (10) tačka a) ovog člana, propisom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim sporazumom može se odrediti rok u kojem se može koristiti obavezujuća informacija, shodno stavu (12) ovog člana.
- (14) Obavezujuća informacija o tarifnom svrstavanju robe, odnosno o preferencijalnom porijeklu robe, može se, pod uslovima predviđenim u st. (12) i (13) ovog člana, koristiti isključivo s ciljem:
 - a) utvrđivanja iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina,
 - b) utvrđivanja izvoznih naknada, odnosno drugih davanja za uvoz ili izvoz u vezi s provođenjem poljoprivredne politike,
 - c) korištenja potvrda za uvoz ili izvoz koje se podnose prilikom obavljanja carinskih formalnosti radi prihvatanja carinske deklaracije za predmetnu robu, pod uslovom da su te potvrde bile izdate na osnovu tih informacija.
- (15) Provedbenim propisom propisuju se uslovi za izdavanje obavezujuće informacije.

ODJELJAK E. OSTALE ODREDBE

Član 17.

(Carinska kontrola, analiza rizika, saradnja organa)

- (1) Carinski organ, u skladu sa uslovima predviđenim važećim propisima, preduzima sve radnje carinske kontrole koje smatra potrebnim radi pravilne primjene carinskih i, po potrebi, drugih propisa koji se odnose na unos, iznos, prevoz, prijenos i posebnu upotrebu robe koja se kreće između carinskog područja Bosne i Hercegovine i drugog carinskog područja, te na prisustvo robe koja nema status domaće robe. Carinska kontrola, za potrebe pravilne primjene propisa, može se obaviti i u drugom carinskom području, ako je to predviđeno međunarodnim sporazumom.
- (2) Carinska kontrola, osim kontrole na licu mjesta, uglavnom se zasniva na analizi rizika uz upotrebu elektronske obrade podataka, s ciljem utvrđivanja i procjene stepena rizika i razvoja neophodnih mjera za procjenu rizika na osnovu kriterija razvijenih u Bosni i Hercegovini i, gdje je to moguće, na međunarodnom nivou.
- (3) Carinski organ uspostavlja okvire za procjenu rizika i prioritetne oblasti kontrole. Za upravljanje rizikom može se uspostaviti elektronski sistem.
- (4) Kada drugi organ, a ne carinski organ, provodi kontrolu, takva kontrola se, u saradnji s carinskim organom, obavlja, gdje god je to moguće, istovremeno i na istom mjestu.

- (5) U okviru kontrole iz ovog člana, carinski organ i drugi nadležni organ mogu međusobno razmjenjivati podatke u vezi s unosom, iznosom, provozom, prijenosom i posebnom upotrebom robe koja se nalazi u carinskom području Bosne i Hercegovine, robom koja se kreće između carinskog područja Bosne i Hercegovine i drugog carinskog područja, te prisustva robe koja nema status domaće robe.
- (6) Povjerljivi podaci dostavljaju se carinskoj upravi i drugim tijelima u drugoj državi prema međunarodnom sporazumu i uz uslove iz člana 20. ovog zakona.

Član 18.

(Vanredne situacije)

- (1) U slučaju vanrednih situacija zbog zastoja saobraćaja preko graničnog prijelaza ili zastoja u obavljanju carinskog postupka u unutrašnjosti carinskog područja Bosne i Hercegovine, carinski organ može privremeno odrediti pojednostavljenje u provođenju mjera carinskog nadzora i kontrole, odnosno carinskog postupka.
- (2) Carinski organ propisuje kriterije i postupak za provođenje iz stava (1) ovog člana.

Član 19.

(Obaveza podnošenja dokumenata)

U svrhu primjene carinskih propisa, svako lice koje je neposredno ili posredno uključeno u radnje u vezi s trgovinom robom, dužno je carinskom organu, na njegov zahtjev i u određenom roku, staviti na raspolaganje sve potrebne dokumente i podatke, bez obzira u kom obliku se nalaze, i pružiti svaku drugu pomoć.

Član 20.

(Tajnost podataka)

Carinski organ sa svim podacima do kojih dođe, a koji su označeni ili ih treba označiti određenim stepenom tajnosti, dužan je postupati i može ih saopćavati na način propisan posebnim propisima.

Član 21.

(Čuvanje dokumenata i podataka)

- (1) U svrhu provođenja kontrole od strane carinskog organa, lice koje učestvuje u prometu robom dužno je čuvati dokumente i podatke iz člana 19. ovog zakona, u roku utvrđenom propisima, a najmanje pet kalendarskih godina, bez obzira na nosač podataka koji se koristi za njihovo čuvanje. Taj rok počinje teći:
- u slučaju robe koja je puštena u slobodan promet, osim robe iz tačke b) ovog stava, kao i za robu za koju je podnesena izvozna carinska deklaracija, od posljednjeg dana kalendarske godine u kojoj je prihvaćena carinska deklaracija za puštanje robe u slobodan promet ili izvozna carinska deklaracija,
 - u slučaju robe koja je puštena u slobodan promet po smanjenoj ili nultoj stopi carine na račun njene upotrebe u posebne svrhe, od posljednjeg dana kalendarske godine u kojoj je okončan carinski nadzor nad tom robom,
 - u slučaju robe koja je stavljena u drugi carinski postupak, od posljednjeg dana kalendarske godine u kojoj je završen taj carinski postupak,
 - u slučaju robe koja je smještena u slobodnu zonu, od posljednjeg dana kalendarske godine u kojoj roba napusti slobodnu zonu.
- (2) Ne dovodeći u pitanje primjenu člana 246. stav (4) druga rečenica ovog zakona, kada se pri carinskoj kontroli utvrdi da se određeni unos podataka o carinskom dugu u knjigovodstvenoj evidenciji mora ispraviti, rok iz stava (1) ovog člana produžava se za vrijeme koje je potrebno da se ispravka unese i ponovo provjeri.

Član 22.

(Period, datum i rok)

Kada je carinskim propisima utvrđen period, datum ili rok primjene, period i rok ne mogu se produžiti, a datum promijeniti, osim ako je tim propisima to izričito predviđeno.

Član 23.

(Pojednostavljenje primjene ovog zakona)

Provedbenim propisom propisuje se u kojim se slučajevima i pod kojim uslovima se može pojednostaviti primjena ovog zakona.

Član 24.

(Obaveza drugih organa u vezi sa stranom robom)

- (1) Organi uprave i pravosudni organi moraju najbližem carinskom uredu prijaviti svu robu i prijevozna sredstva koja su privremeno zadržali ili konačno oduzeli, ako je riječ o stranoj robi nad kojom nije proveden carinski postupak prema odredbama ovog zakona.
- (2) Konačno oduzeta strana roba iz stava (1) ovog člana može se predati drugom licu samo ako je carinski organ odobrio neko od carinski odobrenih postupanja ili upotrebe, odnosno ako je za tu robu plaćen potraživani carinski dug.

DIO DRUGI - ELEMENTI ZA OBRAČUN UVOZNIH I IZVOZNIH DAŽBINA I PRIMJENU DRUGIH MJERA PROPISANIH U TRGOVINI ROBOM

POGLAVLJE I. CARINSKA TARIFA I TARIFNO SVRSTAVANJE ROBE

Član 25.

(Carinska tarifa i tarifno svrstavanje robe)

- (1) Dažbine koje se zakonski potražuju prilikom nastanka carinskog duga zasnivaju se na Carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine, u skladu sa Zakonom o carinskoj tarifi.
- (2) Carinska tarifa Bosne i Hercegovine obuhvata:
- nomenklaturu robe koja je u skladu s Harmoniziranim sistemom i s Kombiranim nomenklaturom koju koristi Evropska unija, oznake za posebne zahtjeve države Bosne i Hercegovine i dodatne šifarske oznake,
 - konvencionalne carinske stope (najpovlaštenija nacija - MFN) koje se primjenjuju na robu obuhvaćenu nomenklaturom,
 - preferencijalne carinske stope u skladu s međunarodnim sporazumima koje je Bosna i Hercegovina zaključila s određenim državama ili grupama država,
 - privremene suspenzije i privremena smanjenja stopa, mjere zaštite domaće proizvodnje od prekomjernog uvoza, antidampinške i kompenzatorne mjere i privremene tarifne kvote,
 - ostale mjere predviđene propisima Bosne i Hercegovine,
 - Opća pravila od 1. do 6. o svrstavanju robe u Carinsku tarifu,
 - pravila o jedinstvenoj carinskoj stopi.
- (3) Mjere iz stava (2) tač. c) i d) ovog člana primjenjuju se, na zahtjev deklaranta, umjesto mjere iz tačke b) istog stava, ako predmetna roba ispunjava uslove predviđene tim mjerama. Zahtjev za primjenu tih mjera može se podnijeti i naknadno, pod uslovom da se poštuju propisani rokovi i uslovi.
- (4) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, propisuje uslove, postupak i način primjene mjera iz stava (2) tačka d) ovog člana. Za mjere koje se odnose na privremene suspenzije, privremena smanjenja stopa i privremene tarifne kvote potrebno je pribaviti mišljenje Upravnog odbora.

- (5) Kada je primjena mjera iz stava (2) tač. c), d) i e) ovog člana ograničena na određeni obim uvoza, njena primjena prestaje:
- u slučaju tarifnih kvota, čim se dostigne predviđeni obim uvoza
 - u slučaju gornjeg tarifnog limita, u skladu s propisom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine kojim je taj limit utvrđen.
- (6) Tarifno svrstavanje robe u Carinsku tarifu Bosne i Hercegovine podrazumijeva utvrđivanje podbroja Carinske tarife Bosne i Hercegovine u koji se roba svrstava na osnovu općih pravila za tumačenje Harmoniziranog sistema i u skladu sa oznakama za posebne državne zahtjeve ili u posebnim slučajevima za primjenu posebnih mjera.

Član 26.

(Povoljno tarifno postupanje)

- Provedbenim propisom propisuju se uslovi prema kojima se odobrava povoljno tarifno postupanje koje određena roba može imati zbog svoje vrste ili upotrebe u posebne svrhe. Kada je potrebno odobrenje, primjenjuju se čl. 100. i 101. ovog zakona.
- "Povoljno tarifno postupanje", u smislu stava (1) ovog člana, znači smanjenu ili nultu stopu carine, pa i u okviru tarifnih kvota.

POGLAVLJE II. PORIJEKLO ROBE ODJELJAK A. NEPREFERENCIJALNO PORIJEKLO ROBE

Član 27.

(Nepreferencijalno porijeklo robe)

Odredbama čl. od 28. do 32. ovog zakona propisuju se nepreferencijalno porijeklo robe u svrhu:

- primjene Carinske tarife Bosne i Hercegovine, s izuzetkom mjera navedenih u članu 25. stav (2) tačka c) ovog zakona,
- primjene netarifnih mjera utvrđenih propisima Bosne i Hercegovine kojima se reguliraju određene oblasti u okviru trgovine robom,
- izdavanja dokumenta o porijeklu robe.

Član 28.

(Roba u potpunosti dobivena ili proizvedena)

- Roba porijeklom iz jedne države je roba koja je u potpunosti dobivena ili proizvedena u toj državi.
- "Roba u potpunosti dobivena u jednoj državi" obuhvata:
 - mineralne proizvode izvađene u toj državi,
 - biljne proizvode dobivene u toj državi (ubrani, požnjeveni, izvađeni i drugo),
 - žive životinje okočene, izležene i uzgojene u toj državi,
 - proizvode dobivene od živih životinja uzgojenih u toj državi,
 - proizvode dobivene lovom ili ribolovom u toj državi,
 - proizvode morskog ribolova i druge proizvode izvađene iz mora izvan teritorijalnih voda neke države plovilom koje je registrirano ili upisano u registar u toj državi i koje plovi pod zastavom te države,
 - proizvode dobivene ili proizvedene na brodu fabrici od proizvoda iz tačke f) ovog stava porijeklom iz te države, pod uslovom da je brod fabrika registriran ili upisan u registar u toj državi i plovi pod zastavom te države,
 - proizvode izvađene s morskog dna ili iz sloja zemlje ispod tog morskog dna, izvan teritorijalnih voda, ako ta država ima isključiva prava na eksploataciju tog morskog dna ili iz sloja zemlje ispod tog morskog dna,

- otpatke i ostatke proizvoda dobivenih kao rezultat proizvodnih procesa u toj državi ili od već upotrebljivanih predmeta ako su u njoj sakupljeni i ako se mogu koristiti samo za ponovno dobivanje sirovina,
 - robu proizvedenu na teritoriji te države isključivo od proizvoda navedenih u tač. od a) do i) ovog stava ili od njihovih derivata (sekundarnih proizvoda) u bilo kojoj fazi proizvodnje.
- (3) Pojam "država", u svrhu primjene stava (2) ovog člana, obuhvata i teritorijalne vode te države.

Član 29.

(Posljednja bitna prerada ili obrada)

Roba, u čijoj su proizvodnji učestvovala dvije ili više država, smatra se da je porijeklom iz one države u kojoj je obavljena posljednja bitna, ekonomski opravdana prerada ili obrada u preduzeću opremljenom za tu preradu ili obradu koja je dovela do novog proizvoda ili koja predstavlja bitnu fazu proizvodnje.

Član 30.

(Nedovoljna prerada ili obrada)

Svaka prerada ili obrada robe za koju se utvrdi ili za koju se osnovano sumnja da joj je jedini cilj bio izbjegavanje primjene propisa koji se u Bosni i Hercegovini primjenjuju na robu iz određenih država, ne može se ni u kom slučaju smatrati dovoljnom preradom ili obradom na osnovu koje bi dobiveni proizvod, u smislu člana 29. ovog zakona, stekao status proizvoda porijeklom iz države u kojoj je ta prerada ili obrada obavljena.

Član 31.

(Dokaz o nepreferencijalnom porijeklu robe i dodatni dokazi)

- Propisom iz člana 32. stav (3) ovog zakona može se predvidjeti obaveza podnošenja dokumenta kojim se dokazuje nepreferencijalno porijeklo robe.
- Carinski organ može, u slučaju opravdane sumnje, iako je dokaz o nepreferencijalnom porijeklu robe podnesen, zahtijevati dodatne dokaze da bi se na nedvosmislen način potvrdilo da je navedeno porijeklo robe u skladu s pravilima utvrđenim propisom iz stava (1) ovog člana.

Član 32.

(Uslovi i izdavanje dokaza o nepreferencijalnom porijeklu)

- Dokaz o nepreferencijalnom porijeklu robe izdaje Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine.
- Propisom koji donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, propisuju se uslovi za sticanje nepreferencijalnog porijekla robe, postupak za izdavanje dokaza o nepreferencijalnom porijeklu robe, način dokazivanja i dokumentacija kojom se potkrepljuje, metode administrativne saradnje, kao i postupak kontrole i nadzora.
- Kontrolu i nadzor svih radnji propisanih propisom iz stava (2) ovog člana vrši Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.

ODJELJAK B. PREFERENCIJALNO PORIJEKLO ROBE

Član 33.

(Preferencijalno porijeklo robe prema međunarodnom sporazumu)

- Pravilima o preferencijalnom porijeklu robe utvrđuju se uslovi za sticanje porijekla koje roba mora ispuniti radi ostvarivanja pogodnosti iz člana 25. stav (2) tačka c) ovog zakona.

- (2) Pravila iz stava (1) ovog člana su pravila utvrđena u međunarodnom sporazumu iz člana 25. stav (2) tačka c) ovog zakona za robu koja je obuhvaćena tim sporazumom.

Član 34.

(Pravila o porijeklu robe na osnovu jednostrane odluke Bosne i Hercegovine)

Pravila o porijeklu za robu iz država na koju Bosna i Hercegovina, na osnovu svoje jednostrane odluke, primjenjuje preferencijalne tarifne mjere propisuju se provedbenim propisom.

Član 35.

(Pravila o porijeklu robe na osnovu jednostrane odluke druge države)

- (1) Dokaz o preferencijalnom porijeklu robe na osnovu jednostrane odluke druge države izdaje Vanjskotrgovinska komora Bosne i Hercegovine.

- (2) Kontrolu i nadzor svih radnji propisanih odlukom iz stava (1) ovog člana vrši Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine. Postupak kontrole i nadzora propisuje se propisom iz člana 32. stav (2) ovog zakona.

POGLAVLJE III. CARINSKA VRIJEDNOST ROBE

Član 36.

(Svrha određivanja carinske vrijednosti)

Odredbama ovog poglavlja uređuje se način utvrđivanja carinske vrijednosti robe radi primjene carinskih propisa, uključujući i Carinsku tarifu Bosne i Hercegovine, kao i netarifnih mjera utvrđenih propisima Bosne i Hercegovine kojima se uređuje trgovina robom.

Član 37.

(Transakcijska vrijednost)

- (1) Carinska vrijednost uvezene robe je njena transakcijska vrijednost, odnosno stvarno plaćena cijena ili cijena koju treba platiti za robu prodatu za izvoz u Bosnu i Hercegovinu, a po potrebi, usklađena prema odredbama čl. 40. i 41. ovog zakona, pod uslovom da:

- a) nema ograničenja za kupca u pogledu raspolaganja robom ili njenom upotrebom, osim ograničenja:
- 1) koja su uvedena ili se zahtijevaju na osnovu Zakona ili koja zahtijevaju državni organi Bosne i Hercegovine,
 - 2) kojima se ograničava geografsko područje na kojem se roba može ponovo prodati ili
 - 3) koja bitno ne utiču na vrijednost robe,
- b) prodaja ili cijena ne podliježu nekom uslovu ili ograničenju čija se vrijednost ne može utvrditi u odnosu na vrijednost robe koja se vrednuje,
- c) nikakav prihod od naknadne preprodaje, drugog raspolaganja ili njene upotrebe od strane kupca neće pripasti neposredno ili posredno prodavaču, osim ako se može izvršiti odgovarajuće prilagodavanje, u skladu s članom 40. ovog zakona,
- d) kupac i prodavač nisu povezani ili, ako su povezani, da je transakcijska vrijednost prihvatljiva za carinske svrhe, u smislu stava (2) ovog člana.

- (2) Radi procjene uslova iz stava (1) tačka d) ovog člana, primjenjuju se odredbe st. od (3) do (6) ovog člana.

- (3) Prilikom utvrđivanja da li se transakcijska vrijednost može prihvatiti prema stavu (1) ovog člana, činjenica da su kupac i prodavač povezani sama po sebi ne predstavlja dovoljan razlog da se transakcijska vrijednost smatra neprihvatljivom. U takvom slučaju treba ispitati okolnosti pod kojima je izvršena prodaja, a transakcijska vrijednost prihvata se pod uslovom da ta povezanost nije uticala na cijenu. Ako, na osnovu podataka dobivenih od deklaranta ili

na osnovu drugih podataka, carinski organ ima razloga smatrati da je ta povezanost uticala na cijenu, o tim razlozima obavještava deklaranta i daje mu razuman rok za odgovor. Na zahtjev deklaranta, carinski organ o razlozima i o roku za odgovor obavještava deklaranta i u pisanoj formi.

- (4) Prilikom kupoprodaje između povezanih lica, prihvata se transakcijska vrijednost i vrijednost robe utvrđuje se u skladu sa stavom (1) ovog člana uvijek kada deklarant dokaže da je ta vrijednost približno jednaka jednoj od sljedećih vrijednosti u isto ili približno isto vrijeme:

- a) transakcijskoj vrijednosti identične ili slične robe radi izvoza u Bosnu i Hercegovinu, prilikom prodaje između kupca i prodavača koji nisu povezani,
- b) carinskoj vrijednosti identične ili slične robe utvrđene prema članu 38. stav (2) tačka c) ovog zakona,
- c) carinskoj vrijednosti identične ili slične robe utvrđene prema članu 38. stav (2) tačka d) ovog zakona.

- (5) Prilikom primjene provjera iz stava (4) ovog člana, dužna pažnja posvećuje se prikazanim razlikama na komercijalnom i količinskom nivou, elementima navedenim u članu 40. ovog zakona i troškovima koje snosi prodavač u kupoprodaji u kojoj prodavač i kupac nisu povezani, a kada takve troškove ne snosi prodavač prilikom kupoprodaje u kojoj su on i kupac povezani.

- (6) Provjere navedene u stavu (4) ovog člana primjenjuju se na zahtjev deklaranta, i to samo radi poređenja. Zamjenske vrijednosti ne mogu se utvrđivati prema stavu (4) ovog člana.

- (7) Pod stvarno plaćenom cijenom ili cijenom koju treba platiti podrazumijevaju se sva plaćanja koja je izvršio ili treba izvršiti kupac prodavaču ili u korist prodavača za uvezenu robu i obuhvata sva plaćanja koja je kupac izvršio ili koja treba izvršiti, kao uslov za prodaju uvezene robe, prodavaču ili trećem licu kako bi se ispunila obaveza prodavača. Nije neophodno da oblik plaćanja bude prijenos novčanih sredstava. Plaćanje se može vršiti i akreditivima i vrijednosnim papirima ili drugim instrumentima plaćanja i može biti neposredno ili posredno.

- (8) Radnje koje preduzima kupac za svoj račun, uključujući i tržišne radnje, osim onih propisanih u članu 40. ovog zakona za koje je potrebno uskladiti vrijednost, ne smatraju se posrednim plaćanjem prodavaču, čak i ako se mogu smatrati da su u korist prodavača ili da su preduzete u dogovoru s prodavačem, i njihova cijena neće se dodati stvarno plaćenju cijeni ili cijeni koju treba platiti prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti uvezene robe.

Član 38.

(Identična ili slična roba, jedinična cijena i obračunata vrijednost)

- (1) Ako se carinska vrijednost ne može utvrditi u skladu s članom 37. ovog zakona, ona se utvrđuje drugim metodama iz stava (2) ovog člana, i to prema sljedećem redoslijedu, tač. a), b), c) i d) iz stava (2) ovog člana sve dok se ne dođe do prve tačke (metode) prema kojoj se ona može utvrditi, s tim da se redoslijed primjene tač. c) i d) može zamijeniti na zahtjev deklaranta. Samo onda kada se carinska vrijednost robe ne može utvrditi prema metodi iz određene tačke stava (2) ovog člana, mogu se primijeniti metode iz sljedeće tačke i to prema redoslijedu utvrđenom u stavu (2) ovog člana.

- (2) Carinska vrijednost utvrđena u skladu sa stavom (1) ovog člana je:

- a) transakcijska vrijednost identične robe prodane za izvoz u Bosnu i Hercegovinu i izvezene u isto ili u približno isto vrijeme kada i roba čija se vrijednost utvrđuje,

- b) transakcijska vrijednost slične robe prodane za izvoz u Bosnu i Hercegovinu i izvezene u isto ili u približno isto vrijeme kada i roba čija se vrijednost utvrđuje,
 - c) vrijednost zasnovana na jediničnoj cijeni po kojoj se uvezena roba ili identična ili slična uvezena roba prodaje u Bosni i Hercegovini u najvećoj ukupnoj količini licima koja nisu povezana s prodavačima,
 - d) obračunata vrijednost, koja se sastoji od zbira:
 - 1) troškova ili vrijednosti materijala i proizvodnje ili druge vrste prerade primijenjene u proizvodnji uvezena robe,
 - 2) iznosa dobiti i općih troškova koji je jednak onom koji obično odgovara iznosu koji se ostvaruje pri prodaji robe iste vrste ili kvaliteta kao što je roba čija se vrijednost utvrđuje i koju je proizveo proizvođač u državi izvoza za izvoz u Bosnu i Hercegovinu,
 - 3) vrijednosti svih troškova iz člana 40. stav (1) tač. e) i f) ovog zakona.
- (3) Dodatni uslovi i pojedinosti za primjenu stava (2) ovog člana propisuju se provedbenim propisom.

Član 39.

(Utvrđivanje carinske vrijednosti na drugi odgovarajući način)

- (1) Ako se carinska vrijednost uvezena roba ne može utvrditi u skladu s čl. 37. ili 38. ovog zakona, carinska vrijednost utvrđuje se na osnovu raspoloživih podataka u Bosni i Hercegovini, uz primjenu prihvatljivih metoda koje su u skladu s principima i općim odredbama:
 - a) Sporazuma o primjeni člana VII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. godine,
 - b) člana VII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. godine (GATT) i
 - c) odredbama ovog poglavlja.
- (2) Nikakva carinska vrijednost, u smislu stava 1. ovog člana, ne utvrđuje se prema:
 - a) prodajnoj cijeni u Bosni i Hercegovini robe proizvedene u Bosni i Hercegovini,
 - b) sistemu koji omogućava da se u carinske svrhe prihvati viša od dvije moguće vrijednosti,
 - c) cijeni robe na domaćem tržištu države izvoznice,
 - d) troškovima proizvodnje, osim obračunate vrijednosti koja se utvrđuje za identičnu ili sličnu robu, u skladu s članom 38. stav (2) tačka d) ovog zakona,
 - e) cijeni robe namijenjene izvozu u drugu državu, a ne u Bosnu i Hercegovinu,
 - f) minimalnim carinskim vrijednostima,
 - g) proizvoljnim ili nepostojećim vrijednostima.

Član 40.

(Troškovi i izdaci koji ulaze u carinsku vrijednost)

- (1) Prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti, u skladu s članom 37. ovog zakona, cijeni koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti za uvezenu robu, dodaju se:
 - a) sljedeće stavke, do iznosa koji snosi kupac, a koje nisu uključene u stvarno plaćenu cijenu ili cijenu koju treba platiti za robu:
 - 1) provizije i naknade posredovanja, osim provizije pri kupovini,
 - 2) troškovi ambalaže koja se, za carinske svrhe, smatra jedinstvenim dijelom predmetne robe,
 - 3) troškovi pakovanja, bilo za rad ili za materijale,
 - b) odgovarajući dio vrijednosti sljedeće robe i usluga koje je kupac isporučio neposredno ili posredno, bez naplate ili po sniženoj cijeni, a radi upotrebe u proizvodnji i prodaji za izvoz uvezena roba, u mjeri

do koje ta vrijednost nije obuhvaćena stvarno plaćenom cijenom ili cijenom koju treba platiti:

- 1) materijala, komponenti, dijelova i sličnih elemenata sadržanih u uvezenoj robi,
 - 2) alata, matrica, kalupa i sličnih predmeta korištenih u proizvodnji uvezena roba,
 - 3) materijala utrošenih u proizvodnji uvezena roba,
 - 4) usluga projektiranja, razvoja, umjetničkog ili oblikovnog rada, te planova i crteža urađenih izvan Bosne i Hercegovine, a neophodni su za proizvodnju uvezena roba,
 - c) naknade za korištenje autorskih prava i licence za uvezenu robu čija se vrijednost utvrđuje, a koje kupac mora platiti, bilo neposredno ili posredno, kao uslov za prodaju robe čija se vrijednost utvrđuje, ako te naknade nisu uključene u stvarno plaćenu cijenu ili cijenu koju treba platiti,
 - d) dio iznosa ostvaren daljnjom prodajom, raspolaganjem ili korištenjem uvezena roba, koji se neposredno ili posredno plaća prodavaču,
 - e) troškovi prijevoza i osiguranja uvezena roba do mjesta ulaska u carinsko područje Bosne i Hercegovine, i
 - f) troškovi utovara, istovara i troškovi rukovanja povezani s prijevozom uvezena roba do mjesta ulaska u carinsko područje Bosne i Hercegovine.
- (2) Dodavanja na stvarno plaćenu cijenu ili cijenu koju treba platiti vrše se u skladu s odredbama ovog člana, isključivo na osnovu objektivnih i mjerljivih podataka.
- (3) Prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti, u cijenu koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti ne uračunavaju se nikakvi dodaci, osim onih koji su propisani ovim članom.
- (4) U smislu ove glave, pojam "provizija pri kupovini" znači naknadu koju uvoznik plaća svom zastupniku za usluge njegovog zastupanja u drugoj državi prilikom kupovine robe čija se vrijednost utvrđuje.
- (5) Izuzetno od stava (1) tačka c) ovog člana, u stvarno plaćenu cijenu ili cijenu koju treba platiti za uvezenu robu prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti ne uračunavaju se:
 - a) troškovi za dobivanje prava reprodukcije (umnožavanja) robe uvezena u Bosnu i Hercegovinu,
 - b) plaćanja koja je izvršio kupac na ime prava distribucije ili daljnje prodaje uvezena roba, ako ta plaćanja nisu uslov prodaje robe za izvoz u Bosnu i Hercegovinu.

Član 41.

(Troškovi i izdaci koji ne ulaze u carinsku vrijednost)

- (1) Pod uslovom da su iskazani odvojeno od stvarno plaćene cijene ili cijene koju treba platiti, u carinsku vrijednost ne uračunavaju se:
 - a) troškovi prijevoza robe nakon njenog ulaska u carinsko područje Bosne i Hercegovine,
 - b) troškovi izgradnje, montaže, sklapanja, održavanja i tehničke pomoći, nastali nakon uvoza industrijskog postrojenja, mašine ili opreme,
 - c) troškovi na ime kamate proistekle iz finansijskog aranžmana koji je zaključio kupac u vezi s kupovinom uvezena roba, bez obzira na to da li je finansiranje osigurao prodavač ili neko drugo lice, ako je takav finansijski aranžman sačinjen u pisanoj formi i ako kupac može, ako se zahtijeva, dokazati da:
 - 1) je roba stvarno prodana po cijeni koja je prijavljena kao stvarno plaćena cijena ili cijena koju treba platiti,
 - 2) kamatna stopa ne prelazi uobičajenu visinu za takve transakcije u trenutku i u državi u kojoj je osigurano finansiranje,

- d) troškovi za dobivanje prava reprodukcije robe uvezene u Bosnu i Hercegovinu,
 - e) provizije pri kupovini,
 - f) uvozne dažbine i druge naknade koje se plaćaju u Bosni i Hercegovini pri uvozu ili prodaji robe.
- (2) Prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti uvezene robe prihvataju se ugovorena umanjenja cijene, kao i gotovinski popusti uobičajeni za identičnu ili sličnu uvezenu robu.

Član 42.

(Carinska vrijednost nosača podataka)

Provedbenim propisom mogu se propisati posebna pravila za utvrđivanje carinske vrijednosti nosača podataka koji se koriste u opremi za obradu podataka i sadrže podatke ili upute.

Član 43.

(Preračunavanje strane valute)

Kada je za utvrđivanje carinske vrijednosti neophodno da se iznos u stranoj valuti preračuna u valutu Bosne i Hercegovine, strana valuta se preračunava u valutu Bosne i Hercegovine prema važećem srednjem i dnevnom kursu koji objavljuje Centralna banka Bosne i Hercegovine.

Član 44.

(Posebna pravila)

Odredbе čl. od 37. do 43. ovog zakona neće se primijeniti na utvrđivanje carinske vrijednosti robe koja je prije puštanja u slobodan promet bila predmet drugog carinski odobrenog postupanja ili upotrebe ako je odredbama ovog zakona i provedbenog propisa, kojima se uređuje odnosni postupak, propisan drugačiji način utvrđivanja carinske vrijednosti robe koja se pušta u slobodan promet.

DIO TREĆI - ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA ROBU UNESENU U CARINSKO PODRUČJE BOSNE I HERCEGOVINE DOK JOJ SE NE ODREDI CARINSKI ODOBRENO POSTUPANJE ILI UPOTREBA POGLAVLJE I. ULAZNA SAŽETA DEKLARACIJA

Član 45.

(Podnošenje ulazne sažete deklaracije)

- (1) Za robu koja se unosi u carinsko područje Bosne i Hercegovine podnosi se ulazna sažeta deklaracija.
- (2) Odredba stava (1) ovog člana ne primjenjuje se na robu koja se prevozi prijevoznim sredstvom koje samo prolazi kroz teritorijalne vode ili zračni prostor carinskog područja Bosne i Hercegovine, bez zaustavljanja na tom području.
- (3) Ulazna sažeta deklaracija podnosi se ulaznom carinskom uredu. Uz odobrenje carinskog organa, ulazna sažeta deklaracija može se podnijeti drugom carinskom uredu, koji podatke sadržane u toj deklaraciji elektronskom razmjenom podataka (u daljnjem tekstu: elektronskim putem) odmah dostavlja ili stavlja na raspolaganje ulaznom carinskom uredu.
- (4) Pod uslovom da je nadležnom carinskom uredu omogućen pristup podacima iz ulazne sažete deklaracije u kompjuterskom sistemu privrednog subjekta, taj ured umjesto obaveze podnošenja uvozne prethodne deklaracije može prihvatiti podnošenje obavještenja.
- (5) Ulazna sažeta deklaracija podnosi se prije unošenja robe u carinsko područje Bosne i Hercegovine.
- (6) Uz uvažavanje posebnih okolnosti, za određene vrste prometa robe, vrste prijevoza ili za određene privredne subjekte, ili ako su međunarodnim sporazumom predviđeni posebni sigurnosni postupci, provedbenim propisom propisuju se:
 - a) rokovi u kojima se, prije unošenja robe u carinsko područje Bosne i Hercegovine, podnosi ulazna sažeta deklaracija,

- b) uslovi pod kojima se može primijeniti izuzeće od propisanih rokova iz tačke a) ovog stava,
- c) uslovi pod kojima se može primijeniti izuzeće od obaveze podnošenja ulazne sažete deklaracije.

Član 46.

(Sadržaj i oblik ulazne sažete deklaracije, podnosilac, izmjene i dopune)

- (1) Ulazna sažeta deklaracija podnosi se elektronskim putem. Podaci iz trgovinskih, lučkih i transportnih dokumenata mogu se koristiti u svrhu podnošenja ulazne sažete deklaracije pod uslovom da sadrže sve neophodne pojedinosti.
- (2) Carinski organ može, izuzetno, prihvatiti ulaznu sažetu deklaraciju u pisanoj formi, ako može primijeniti isti nivo carinske kontrole koja se zasniva na analizi rizika kao i u slučaju ulazne sažete deklaracije podnesene elektronskim putem i ako se takvi podaci mogu razmjenjivati s drugim carinskim uredima.
- (3) Ulaznu sažetu deklaraciju podnosi lice koje unosi robu u carinsko područje Bosne i Hercegovine ili lice koje preuzme odgovornost za prijevoz robe u to područje.
- (4) Bez obzira na obaveze lica iz stava (3) ovog člana, umjesto tog lica, ulaznu sažetu deklaraciju može podnijeti jedno od sljedećih lica:
 - a) lice u čije ime postupa lice iz stava (3) ovog člana,
 - b) svako lice koje nadležnom carinskom uredu može predočiti ili osigurati predočenje robe,
 - c) zastupnik jednog od lica navedenog u stavu (3) ovog člana ili lica iz tač. a) i b) ovog stava.
- (5) Licu koje podnosi ulaznu sažetu deklaraciju, na njegov zahtjev, carinski ured može odobriti izmjenu ili dopunu jednog ili više podataka u ulaznoj sažetoj deklaraciji, nakon njenog podnošenja. Izmjena, odnosno dopuna neće se odobriti nakon što carinski ured:
 - a) obavijesti lice koje je podnijelo ulaznu sažetu deklaraciju da namjerava pregledati robu, ili
 - b) utvrdi da su podaci navedeni u ulaznoj sažetoj deklaraciji netačni, ili
 - c) odobri daljnje kretanje robe.
- (6) Provedbenim propisom propisuju se uslovi pod kojima se primjenjuju odredbe o podnošenju ulazne sažete deklaracije, oblik i sadržaj ulazne sažete deklaracije koja obuhvata podatke neophodne za analizu rizika i pravilno provođenje carinske kontrole, prije svega u svrhu zaštite i sigurnosti, uzimajući u obzir, gdje je to moguće, primjenjive međunarodne standarde i trgovinsku praksu.

Član 47.

(Carinska deklaracija sa statusom ulazne sažete deklaracije)

- (1) Ulazni carinski ured može odustati od zahtjeva za podnošenje ulazne sažete deklaracije za robu za koju je, prije isteka roka iz člana 45. st. (5) i (6) ovog zakona, podnesena carinska deklaracija koja sadrži najmanje one podatke koji su potrebni za prethodnu deklaraciju. U tom slučaju, carinska deklaracija, sve dok se ne prihvati u skladu s članom 75. ovog zakona, ima status ulazne sažete deklaracije.
- (2) Uz odobrenje carinskog organa, carinska deklaracija iz stava (1) ovog člana može se podnijeti ulaznom carinskom uredu različitim od ulaznog carinskog ureda. U tom slučaju, ulazni carinski ured dužan je sve potrebne podatke sadržane u carinskoj deklaraciji odmah elektronskim putem dostaviti ili staviti na raspolaganje ulaznom carinskom uredu.
- (3) Ako se carinska deklaracija iz stava (1) ovog člana podnosi na neki drugi način osim elektronskim putem, nadležni

carinski ured primjenjuje isti nivo carinske kontrole koja se zasniva na analizi rizika kao i u slučaju carinske deklaracije podnesene elektronskim putem.

POGLAVLJE II. ULAZAK ROBE U CARINSKO PODRUČJE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 48.

(Carinski nadzor i kontrola)

- (1) Roba koja se unosi u carinsko područje Bosne i Hercegovine podliježe carinskom nadzoru od trenutka njenog unošenja i carinski organ može obaviti njenu kontrolu u skladu s važećim propisima.
- (2) Roba ostaje pod carinskim nadzorom sve dok je to potrebno radi utvrđivanja njenog carinskog statusa. U slučaju strane robe i ne dovodeći u pitanje primjenu člana 96. stav (1) ovog zakona, roba ostaje pod carinskim nadzorom sve dok se njen carinski status ne promijeni, odnosno sve dok se ne unese u slobodnu zonu, ponovo izveze ili uništi, u skladu s čl. 200. i 201. ovog zakona.

Član 49.

(Prijevoz robe od carinske linije do mjesta predočenja)

- (1) Lice koje je unijelo robu u carinsko područje Bosne i Hercegovine dužno je unesenu robu odmah prevesti, putem i na način koji odredi carinski organ:
 - a) do carinskog ureda koji odredi carinski organ ili do bilo kojeg drugog mjesta koje taj organ odredi ili odobri ili
 - b) u slobodnu zonu, ako se roba unosi u slobodnu zonu neposredno:
 - 1) plovnom ili zračnim putem,
 - 2) kopnom bez prolaska kroz neki drugi dio carinskog područja Bosne i Hercegovine, ako je slobodna zona uz kopnenu granicu između Bosne i Hercegovine i druge države.
- (2) Lice koje preuzme odgovornost za prijevoz robe nakon njenog unosa u carinsko područje Bosne i Hercegovine, između ostalog i zbog pretovara robe, odgovorno je za ispunjenje obaveza iz stava (1) ovog člana.
- (3) Roba koja je još uvijek izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine može se podvrgnuti carinskoj kontroli, u skladu s važećim propisima, kao rezultat, između ostalog, sporazuma zaključenog između Bosne i Hercegovine i druge države i s njom se postupa na isti način kao s robom unesenom u carinsko područje Bosne i Hercegovine.
- (4) Odredba stava (1) tačka a) ovog člana ne isključuje primjenu propisa iz oblasti putničkog, pograničnog, poštanskog ili saobraćaja od neznatnog ekonomskog značaja, ako se primjenom tih propisa ne ugrožava mogućnost carinskog nadzora i kontrole.
- (5) Odredbe st. od (1) do (4) ovog člana, odredbe čl. od 45. do 47. i čl. od 50. do 64. ovog zakona ne primjenjuju se na robu koja je privremeno napustila carinsko područje Bosne i Hercegovine krećući se plovnom ili zračnim putem između dvije tačke tog područja pod uslovom da se prijevoz obavlja direktno u redovnom linijskom zračnom ili brodskom saobraćaju bez zaustavljanja izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine.
- (6) Odredbe stava (1) ovog člana ne primjenjuju se na robu koja se nalazi na plovnom objektu ili u zrakoplovu koji prelazi teritorijalne vode ili zračni prostor Bosne i Hercegovine, a kojem kao određeno mjesto nije predviđena brodska ili zračna luka u Bosni i Hercegovini.

Član 50.

(Nepredviđene okolnosti ili viša sila)

- (1) Kada se, zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile, obaveze propisane članom 49. stav (1) ovog zakona ne mogu

ispuniti, lice koje je te obaveze dužno ispuniti ili drugo lice koje je preuzelo odgovornost za ispunjenje tih obaveza, dužno je, bez odgađanja, obavijestiti najbliži carinski ured o nastaloj situaciji. Ako, zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile, nije došlo do potpunog gubitka robe, carinski organ, također, mora biti obaviješten o mjestu gdje se roba nalazi.

- (2) Kada je, zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile, plovni objekat ili zrakoplov iz člana 49. stav (6) ovog zakona prinuđen da privremeno pristane ili sleti u carinskom području Bosne i Hercegovine, a da pri tome nije moguće ispuniti obaveze predviđene članom 49. stav (1) ovog zakona, lice koje je uvelo plovni objekat ili zrakoplov u carinsko područje Bosne i Hercegovine ili lice koje je preuzelo njegove obaveze dužno je o tome odmah obavijestiti carinski organ.
- (3) Carinski organ određuje koje mjere treba preduzeti kako bi se omogućio carinski nadzor nad robom iz stava (1) ovog člana, kao i nad robom koja se nalazi na plovnom objektu ili u zrakoplovu, pod uslovima navedenim u stavu (2) ovog člana, i da bi se osiguralo, ako je to potrebno, da roba bude naknadno dopremljena carinskom organu ili prevezena na neko drugo mjesto koje odredi ili odobri carinski organ.

POGLAVLJE III. PREDOČENJE ROBE

Član 51.

(Predočenje robe)

- (1) Robu koja, u skladu s članom 49. stav (1) tačka a) ovog zakona, stigne do carinskog ureda ili do drugog mjesta koje je carinski organ odredio ili odobrio, carinskom uredu odmah predočava lice koje je unijelo robu u carinsko područje Bosne i Hercegovine ili lice koje je preuzelo odgovornost za prijevoz robe nakon njenog unošenja.
- (2) Kada se primjenjuju odredbe čl. od 45. do 47. ovog zakona, robu koja je, u skladu s članom 49. stav (1) tačka a) ovog zakona, stigla do carinskog ureda ili do drugog mjesta koje je carinski organ odredio ili odobrio, osim robe koja se nalazi na prijevoznom sredstvu koje samo prolazi teritorijalnim morem ili zračnim prostorom Bosne i Hercegovine bez zaustavljanja u carinskom području Bosne i Hercegovine, carinskom uredu predočava lice koje je robu unijelo u carinsko područje Bosne i Hercegovine ili lice koje je preuzelo odgovornost za prijevoz robe nakon njenog unošenja.
- (3) Prilikom predočenja robe carinskom uredu, lice koje predočava robu poziva se na ulaznu sažetu deklaraciju ili carinsku deklaraciju koja je za tu robu prethodno podnesena prije njenog unošenja.

Član 52.

(Primjena propisa)

Odredbe člana 51. ovog zakona ne isključuju primjenu propisa koji se odnose na robu:

- a) koju unose putnici,
- b) koja je stavljena u carinski postupak bez obaveze predočenja carinskom uredu.

Član 53.

(Prethodni pregled robe)

Roba se, nakon predočenja carinskom organu, na zahtjev lica koje je ovlašteno da robi odredi carinski odobreno postupanje ili upotrebu, a uz odobrenje i pod nadzorom carinskog organa, može pregledati ili se mogu uzeti uzorci s ciljem određivanja robi carinski odobrenog postupanja ili upotrebe.

POGLAVLJE IV. DEKLARACIJA ZA PRIVREMENI SMJEŠTAJ I ISTOVAR PREDOČENE ROBE**Član 54.**

(Podnošenje deklaracije za privremeni smještaj)

- (1) Za svu robu predočenu carinskom organu, u skladu s članom 51. ovog zakona, osim robe iz člana 56. ovog zakona, podnosi se deklaracija za privremeni smještaj. Deklaracija za privremeni smještaj ne podnosi se ako je robi odmah po predočanju određeno carinski odobreno postupanje ili upotreba.
- (2) Deklaracija za privremeni smještaj podnosi se carinskom organu prilikom predočanja robe. Carinski organ može produžiti rok za podnošenje deklaracije za privremeni smještaj, a najduže do isteka prvog radnog dana poslije predočanja robe.

Član 55.

(Oblik i sadržaj deklaracije za privremeni smještaj i podnosilac)

- (1) Deklaracija za privremeni smještaj sadrži podatke neophodne za identifikaciju robe i podnosi se na propisanom obrascu. Carinski organ može odobriti da se kao deklaracija za privremeni smještaj upotrijebi trgovinski ili službeni dokument koji sadrži podatke neophodne za identifikaciju robe.
- (2) Deklaraciju za privremeni smještaj podnosi:
 - a) lice koje je robu unijelo u carinsko područje Bosne i Hercegovine ili lice koje je preuzelo odgovornost za prijevoz te robe nakon unosa ili
 - b) lice u čije ime postupa lice iz tačke a) ovog stava.

Član 56.

(Poštanski i putnički saobraćaj)

Uzimajući u obzir propise koji se odnose na poštanski i putnički saobraćaj, deklaracija za privremeni smještaj ne podnosi se za robu koju unose putnici i za robu u poštanskom saobraćaju, ako se time ne sprečava provođenje mjera carinske kontrole ili ako je robi određeno carinski odobreno postupanje ili upotreba prije isteka roka iz člana 54. ovog zakona.

Član 57.

(Istovar ili pretovar robe)

- (1) Roba se može istovariti ili pretovariti iz prijevoznog sredstva kojim se prevozi samo na osnovu odobrenja carinskog organa, i to na mjestu koje odredi ili odobri carinski organ.
- (2) Odobrenje iz stava (1) ovog člana nije potrebno u slučaju neposredne opasnosti zbog koje je potreban hitan istovar sve ili dijela robe. U takvom slučaju carinski organ mora biti obaviješten bez odgađanja.
- (3) Carinski organ može, radi pregleda robe ili prijevoznog sredstva kojim se roba prevozi, u svakom trenutku zahtijevati da se roba istovari i raspakuje.

Član 58.

(Premještanje robe)

Bez odobrenja carinskog organa, roba se ne smije premještanje s mjesta gdje je prvobitno bila smještena.

POGLAVLJE V. OBAVEZA DA SE PREDOČENOJ ROBI ODREDI CARINSKI ODOBRENO POSTUPANJE ILI UPOTREBA**Član 59.**

(Određivanje carinski odobrenog postupanja ili upotrebe)

Za stranu robu predočenu carinskom organu mora se odrediti carinski odobreno postupanje ili upotreba, dopušteno za takvu robu.

Član 60.

(Rokovi za određivanje carinski odobrenog postupanja ili upotrebe)

- (1) Ako je za robu predočenu carinskom organu podnesena deklaracija za privremeni smještaj, carinske formalnosti koje su potrebne da se toj robi odredi carinski odobreno postupanje ili upotreba moraju se provesti u roku od 20 dana od dana podnošenja deklaracije za privremeni smještaj.
- (2) Kada to okolnosti zahtijevaju, carinski organ može odrediti kraći rok ili odobriti produženje roka iz stava (1) ovog člana, koji ne može biti duži od stvarno potrebnog vremena, u skladu s tim okolnostima.

POGLAVLJE VI. PRIVREMENI SMJEŠTAJ ROBE**Član 61.**

(Privremeni smještaj predočene robe)

Roba predočena carinskom organu, bez obzira na to da li je za nju podnesena deklaracija za privremeni smještaj ili nije, od trenutka predočanja pa sve dok joj se ne odredi carinski odobreno postupanje ili upotreba, ima status robe u privremenom smještaju (u daljnjem tekstu: roba u privremenom smještaju).

Član 62.

(Uslovi privremenog smještaja)

- (1) Roba u privremenom smještaju može biti smještena samo na mjestu i pod uslovima koje odobri carinski organ.
- (2) Carinski organ može zahtijevati da imalac robe položi osiguranje za naplatu carinskog duga koji bi mogao nastati u skladu s čl. 227. i 228. ovog zakona.

Član 63.

(Postupanje s robom u privremenom smještaju)

Ne dovodeći u pitanje primjenu člana 53. ovog zakona, roba u privremenom smještaju može biti predmet samo onih oblika postupanja koji su potrebni da bi se ona očuvala u nepromijenjenom stanju, bez mijenjanja njenog izgleda ili tehničkih karakteristika.

Član 64.

(Postupanje s robom u privremenom smještaju u slučaju prekoračenja roka)

- (1) Ako u roku, određenom u skladu s članom 60. ovog zakona, nisu preduzete carinske formalnosti potrebne za određivanje carinski odobrenog postupanja ili upotrebe robe u privremenom smještaju, carinski organ, bez odgađanja, radi reguliranja situacije u vezi s tom robom, preduzima sve potrebne mjere, uključujući zapljenu i prodaju robe.
- (2) Robu iz stava (1) ovog člana carinski organ može, na rizik i o trošku imaoa robe, premjestiti na drugo mjesto koje je pod njegovim nadzorom, do okončanja postupka s robom.

POGLAVLJE VII. ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA STRANU ROBU KOJA SE PREVOZI U POSTUPKU PROVOZA**Član 65.**

(Izuzeca za stranu robu u postupku provoza)

Odredbe člana 49., osim stava (1) tačka a), kao ni odredbe čl. od 50. do 64. ovog zakona, ne primjenjuju se na stranu robu koja je pri unošenju u carinsko područje Bosne i Hercegovine već u postupku provoza.

Član 66.

(Odredbe koje se primjenjuju na stranu robu po završetku postupka provoza)

Kada strana roba, koja se prevozi uz primjenu provoznog postupka, stigne na odredište u carinskom području Bosne i Hercegovine i bude predočena odredišnom carinskom uredu, u skladu s propisima o postupku provoza, primjenjuju se odredbe čl. od 53. do 64. ovog zakona.

POGLAVLJE VIII. OSTALE ODREDBE**Član 67.**

(Uništenje predočene robe)

Carinski organ može, kada to okolnosti zahtijevaju, odrediti da se predočena roba uništi. Carinski organ o tome obavještava imaoća robe, koji snosi troškove uništenja.

Član 68.

(Postupanje prilikom nezakonitog unosa robe)

- (1) Kada carinski organ utvrdi da je roba nezakonito unesena u carinsko područje Bosne i Hercegovine ili da je nad njom onemogućen carinski nadzor i kontrola, preduzima neophodne mjere radi reguliranja situacije u vezi s tom robom, uključujući zapljenu i prodaju robe.
- (2) Troškove preduzetih mjera, uključujući i troškove uništenja robe, snosi imalac robe.

DIO ČETVRTI - CARINSKI ODOBRENO POSTUPANJE ILI UPOTREBA ROBE**POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE****Član 69.**

(Određivanje carinski odobrenog postupanja ili upotrebe)

Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, robi se može, bez obzira na njenu vrstu, količinu, porijeklo, način otpreme ili odredište, u svakom trenutku odrediti bilo koje carinski odobreno postupanje ili upotreba prema propisanim uslovima.

Član 70.

(Izuzeće od određivanja carinski odobrenog postupanja ili upotrebe)

Član 69. ovog zakona ne primjenjuje se ako je to u suprotnosti s mjerama utvrđenim radi zaštite javne sigurnosti i morala, zaštite zdravlja i života ljudi, životinja i biljaka, očuvanja okoliša, zaštite prirodnih rijetkosti, kulturnog naslijeđa, umjetničke, historijske, arheološke ili tehnološke vrijednosti, zaštite intelektualnog vlasništva i drugog.

**POGLAVLJE II. CARINSKI POSTUPCI
ODJELJAK A. STAVLJANJE ROBE U CARINSKI
POSTUPAK****Član 71.**

(Obaveza podnošenja carinske deklaracije i carinski nadzor)

- (1) Za robu koja se namjerava staviti u neki carinski postupak mora biti podnesena carinska deklaracija za taj carinski postupak.
- (2) Domaća roba prijavljena za postupak izvoza, vanjsku obradu, provoz ili carinsko skladištenje pod carinskim je nadzorom od trenutka prihvatanja carinske deklaracije do trenutka napuštanja carinskog područja Bosne i Hercegovine, uništenja robe ili poništenja carinske deklaracije.

Član 72.

(Ovlaštenje carinskog organa za određivanje nadležnosti)

Uzimajući u obzir vrstu robe i carinski postupak u koji će roba biti stavljena, u slučajevima gdje je to moguće, carinski organ može odrediti nadležnost pojedinih carinskih ureda.

Član 73.

(Podnošenje carinske deklaracije)

Carinska deklaracija podnosi se:

- a) u pisanoj formi, ili
- b) elektronskom razmjnom podataka (u daljnjem tekstu: elektronskim putem), ako to dopuštaju tehničke mogućnosti i ako upotrebu elektronskih sredstava odobri carinski organ, ili
- c) usmeno ili drugom radnjom kojom imalac robe zahtijeva stavljanje robe u carinski postupak, ako je takva mogućnost predviđena provedbenim propisom.

I. Carinska deklaracija u pisanoj formi**1.1. Redovni postupak****Član 74.**

(Popunjavanje carinske deklaracije)

- (1) Carinska deklaracija u pisanoj formi podnosi se na obrascu propisanom provedbenim propisom. Deklaracija mora sadržavati sve podatke neophodne za primjenu propisa kojima je uređen carinski postupak za koji se roba prijavljuje i biti potpisana od njenog podnosioca.
- (2) Deklarant je dužan uz carinsku deklaraciju priložiti sve dokumente koji su potrebni radi primjene propisa kojima je uređen carinski postupak za koji se roba prijavljuje.

Član 75.

(Prihvatanje carinske deklaracije)

Carinski organ odmah prihvata carinsku deklaraciju koja je podnesena u skladu s odredbama člana 74. ovog zakona, pod uslovom da je roba za koju se podnosi deklaracija predočena carinskom uredu.

Član 76.

(Deklarant)

- (1) Carinsku deklaraciju može podnijeti svako lice koje je u mogućnosti carinskom uredu predočiti robu i sve dokumente koji su potrebni radi primjene propisa kojima je uređen carinski postupak za koji je roba prijavljena ili lice koje on ovlasti, u skladu s čl. 5. i 6. ovog zakona.
- (2) Kada prihvatanje carinske deklaracije nameće posebne obaveze za određeno lice, deklaraciju mora podnijeti to lice ili drugo lice za njegov račun.
- (3) Deklarant mora imati sjedište ili prebivalište u Bosni i Hercegovini, osim lica koje:
 - a) prijavljuje robu za provoz ili privremeni uvoz,
 - b) samo povremeno prijavljuje robu, ako carinski organ to smatra opravdanim.
- (4) Odredbe stava (3) ovog člana ne isključuju primjenu bilateralnog sporazuma koji je Bosna i Hercegovina zaključila s drugom državom, odnosno uobičajene prakse sa sličnim dejstvom, prema kojima državljanin te države može podnijeti carinsku deklaraciju na području Bosne i Hercegovine na osnovu reciprociteta.

Član 77.

(Izmjena i dopuna carinske deklaracije)

- (1) Deklarantu, na njegov zahtjev, carinski organ može odobriti izmjenu ili dopunu jednog ili više podataka u carinskoj deklaraciji koju je već prihvatio. Izmjena i dopuna u carinskoj deklaraciji ne smije imati za posljedicu da se deklaracija odnosi na neku drugu robu, a ne na robu koja je tom deklaracijom bila prvobitno prijavljena.
- (2) Carinski organ neće odobriti izmjenu ili dopunu carinske deklaracije ako je zahtjev za izmjenu, odnosno dopunu podnesen nakon što carinski organ:
 - a) obavijesti deklaranta da namjerava pregledati robu, ili
 - b) utvrdi da su podaci čija se izmjena traži netačni, ili
 - c) pusti robu deklarantu.

Član 78.

(Poništenje carinske deklaracije)

- (1) Carinski organ, na zahtjev deklaranta, poništava već prihvaćenu carinsku deklaraciju ako deklarant dostavi dokaz da je roba greškom prijavljena za carinski postupak obuhvaćen tom deklaracijom, ili da, usljed posebnih okolnosti, stavljanje robe u carinski postupak za koji je bila prijavljena više nije opravdano, s tim da robu odmah prijavi za neko drugo carinski odobreno postupanje ili upotrebu, ako je to potrebno.

- (2) Kada je carinski organ već obavijestio deklaranta o svojoj namjeri da izvrši pregled robe, zahtjev za poništenje carinske deklaracije neće se prihvatiti dok se ne izvrši pregled robe.
- (3) Carinska deklaracija ne može se poništiti poslije puštanja robe deklarantu, osim u slučajevima utvrđenim provedbenim propisom.
- (4) Poništenje carinske deklaracije ne isključuje primjenu važećih kaznenih odredbi.

Član 79.

(Dan primjene propisa)

U provođenju carinskog postupka za koji je roba prijavljena primjenjuju se propisi koji važe na dan prihvatanja carinske deklaracije, ako nije drugačije propisano.

Član 80.

(Provjera carinske deklaracije)

Carinski ured može, radi provjere prihvaćene carinske deklaracije:

- a) pregledati deklaraciju i dokumente obuhvaćene deklaracijom, kao i dokumente koji su priloženi uz deklaraciju i od deklaranta zahtijevati da dostavi i druge dokumente kako bi utvrdio tačnost podataka u deklaraciji,
- b) pregledati robu i uzeti uzorke radi analize ili drugog odgovarajućeg ispitivanja.

Član 81.

(Pregled robe i uzimanje uzoraka)

- (1) Prijevoz robe do mjesta pregleda ili uzimanja uzoraka, kao i svako rukovanje s robom neophodno da se izvrši pregled ili uzimanje uzoraka, obavlja deklarant ili se obavlja na njegovu odgovornost. Troškove koji iz toga nastanu snosi deklarant.
- (2) Deklarant ima pravo prisustvovati pregledu robe i uzimanju uzoraka. Carinski organ može, ako to smatra potrebnim, zahtijevati da deklarant ili njegov zastupnik prisustvuje pregledu robe ili uzimanju uzoraka radi pružanja neophodne pomoći, s ciljem olakšanja takvog pregleda ili uzimanja uzoraka.
- (3) Kada su uzorci uzeti u skladu s propisima, carinski organ nije dužan platiti bilo kakvu naknadu za uzete uzorke, ali snosi troškove analize ili ispitivanja.
- (4) Provedbenim propisom propisuju se uslovi i način uzimanja uzoraka.

Član 82.

(Djelimični pregled robe)

- (1) Kada je pregledan samo dio robe koja je obuhvaćena carinskom deklaracijom, rezultati tog djelimičnog pregleda primjenjuju se na svu robu obuhvaćenu tom deklaracijom.
- (2) Deklarant može zatražiti da se nastavi s pregledom robe ako smatra da rezultati djelimičnog pregleda ne odgovaraju preostaloj robi obuhvaćenoj carinskom deklaracijom.
- (3) Radi primjene stava (1) ovog člana, ako carinska deklaracija obuhvata dva ili više naimenovanja, smatra se da podaci koji se odnose na svako pojedino naimenovanje predstavljaju posebnu carinsku deklaraciju.

Član 83.

(Rezultati provjere carinske deklaracije)

- (1) Rezultati provjere carinske deklaracije koriste se u svrhu primjene propisa kojima je uređen carinski postupak u koji je roba stavljena.
- (2) Ako carinska deklaracija nije provjeravana, radi primjene propisa iz stava (1) ovog člana, prihvataju se podaci koje je deklarant naveo u deklaraciji.

Član 84.

(Mjere za osiguranje identifikacije robe)

- (1) Carinski organ dužan je preduzeti potrebne mjere kako bi se osigurala identifikacija robe, ako je identifikacija robe neophodna da bi se ispunili uslovi za carinski postupak za koji je predmetna roba prijavljena.
- (2) Carinska obilježja stavljena na robu ili prijevozno sredstvo može ukloniti ili uništiti samo carinski organ, a drugo lice samo uz odobrenje carinskog organa, osim kada je usljed nepredviđenih okolnosti ili dejstva više sile njihovo uklanjanje ili uništenje neophodno da bi se zaštitila roba ili prijevozno sredstvo.

Član 85.

(Puštanje robe)

- (1) Ne dovodeći u pitanje primjenu člana 86. ovog zakona, ako su ispunjeni uslovi za stavljanje robe u zahtijevani carinski postupak i pod uslovom da roba ne podliježe nikakvim mjerama zabrane ili ograničenja, carinski organ pušta robu deklarantu čim podatke u carinskoj deklaraciji provjeri i prihvati ili ih prihvati bez provjere. Na isti način postupa se i u slučaju kada se carinska deklaracija ne može provjeriti u primjerenom roku, a više nije neophodno prisustvo robe radi provjere deklaracije.
- (2) Sva roba obuhvaćena jednom carinskom deklaracijom pušta se u isto vrijeme.
- (3) U svrhu primjene stava (2) ovog člana, ako carinska deklaracija obuhvata dva ili više naimenovanja, smatra se da podaci koji se odnose na svako pojedino naimenovanje predstavljaju posebnu carinsku deklaraciju.

Član 86.

(Osiguranje carinskog duga prije puštanja robe)

- (1) Kada prihvatanjem carinske deklaracije nastaje carinski dug, roba obuhvaćena tom deklaracijom ne pušta se deklarantu sve dok se carinski dug ne plati ili ne položi osiguranje za njegovo plaćanje.
- (2) U postupku privremenog uvoza uz djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, roba obuhvaćena carinskom deklaracijom ne pušta se deklarantu dok se ne položi osiguranje za plaćanje carinskog duga.
- (3) Kada carinski organ, u skladu s propisima kojima je uređen carinski postupak za koji je roba prijavljena, zahtijeva polaganje osiguranja za plaćanje carinskog duga koji bi mogao nastati, predmetna roba ne pušta se u carinski postupak dok se ne položi to osiguranje.

Član 87.

(Posebne mjere)

Carinski organ preduzima sve potrebne mjere, uključujući i zapljenu robe i njenu prodaju:

- a) ako roba ne može biti puštena deklarantu zato što:
 - 1) nije bilo moguće početi pregled robe ili nastaviti s pregledom robe u roku koji je odredio carinski organ, iz razloga koje je prouzrokovao deklarant,
 - 2) nisu bili podneseni dokumenti koji su potrebni da bi se roba stavila u zahtijevani carinski postupak,
 - 3) carinski dug nije plaćen ili nije položeno osiguranje za plaćanje tog duga u propisanom roku,
 - 4) roba podliježe zabranama ili ograničenjima,
- b) ako roba nije preuzeta u odgovarajućem roku nakon što je puštena deklarantu.

1.2. Pojednostavljeni postupci

Član 88.

(Pojednostavljene carinske deklaracije)

- (1) Radi pojednostavljenja carinskih formalnosti i postupka, a da se istovremeno osigura pravilno provođenje postupka, carinski organ može, u slučajevima i na način propisan provedbenim propisom, odobriti:
 - a) da carinska deklaracija ne sadrži neke od podataka ili da deklaraciji nisu priloženi neki dokumenti kako je to propisano članom 74. ovog zakona,
 - b) da neki od trgovinskih ili službenih dokumenata priloženih uz zahtjev za stavljanje robe u carinski postupak zamijeni carinsku deklaraciju iz člana 74. ovog zakona,
 - c) da se roba stavi u zahtijevani carinski postupak na osnovu knjigovodstvenog upisa; u tom slučaju carinski organ može deklaranta osloboditi obaveze predočenja robe.
- (2) Pojednostavljena carinska deklaracija iz stava (1) ovog člana mora sadržavati podatke neophodne za identifikaciju robe, a knjigovodstveni upis i datum knjiženja.
- (3) Osim u slučaju utvrđenom provedbenim propisom, deklarant je dužan, u odobrenom roku, podnijeti dopunsku carinsku deklaraciju koja može biti opća, periodična ili zbima.
- (4) Dopunska deklaracija i pojednostavljena carinska deklaracija iz stava (1) tač. a), b) i c) ovog člana čine jedinstvenu i nedjeljivu pravnu cjelinu na koju se primjenjuju propisi koji važe na dan prihvatanja pojednostavljene deklaracije. Prihvatanje knjigovodstvenog upisa iz stava (1) tačka c) ovog člana ima isto pravno dejstvo kao i prihvatanje carinske deklaracije iz člana 74. ovog zakona.

Član 89.

(Pojednostavljeni postupak provoza)

Provedbenim propisom propisuju se posebni pojednostavljeni postupci provoza.

2. Druge carinske deklaracije

Član 90.

(Primjena odredbi kod drugih carinskih deklaracija)

Kada se carinska deklaracija podnosi elektronskim putem, u smislu člana 73. tačka b) ovog zakona, usmeno ili nekom drugom radnjom, u smislu člana 73. tačka c) ovog zakona, odredbe čl. od 74. do 89. ovog zakona primjenjuju se na odgovarajući način.

Član 91.

(Obaveza čuvanja dokumenata)

Kada se carinska deklaracija podnosi elektronskim putem, carinski organ može odobriti da se uz deklaraciju ne podnose dokumenti iz člana 74. stav (2) ovog zakona. U tom slučaju, dokumenti se moraju čuvati i biti na raspolaganju carinskom organu u roku iz člana 21. ovog zakona.

3. Naknadna provjera carinske deklaracije

Član 92.

(Naknadna provjera carinske deklaracije)

- (1) Carinski organ može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev deklaranta, izmijeniti ili dopuniti carinsku deklaraciju nakon što je roba puštena deklarantu.
- (2) Carinski organ nakon puštanja robe, a radi kontrole ispravnosti podataka sadržanih u carinskoj deklaraciji, može naknadno provjeriti knjigovodstvene, trgovinske i druge dokumente i podatke koji se odnose na uvozne ili izvozne radnje u vezi s tom robom ili na naknadne trgovinske radnje u koje je ta roba uključena. Ta provjera može se obaviti u prostorijama deklaranta, u prostorijama bilo kog drugog lica koje je neposredno ili posredno poslovno uključeno u

navedene radnje ili u prostorijama bilo kog drugog lica koje ima navedene dokumente i podatke. Carinski organ može, također, obaviti pregled robe i uzeti uzorke robe ako je ona još uvijek dostupna.

- (3) Kada se naknadnom provjerom carinske deklaracije ili pregledom nakon carinjenja utvrdi da su propisi kojima je uređen odnosni carinski postupak bili primijenjeni na osnovu netačnih ili nepotpunih podataka, carinski organ, u skladu s važećim propisima, preduzima mjere neophodne za reguliranje nastale situacije, uzimajući u obzir nove informacije koje su mu na raspolaganju.

ODJELJAK B. PUŠTANJE ROBE U SLOBODAN PROMET

Član 93.

(Puštanje robe u slobodan promet)

- (1) Puštanje robe u slobodan promet podrazumijeva primjenu mjera trgovinske politike, ispunjavanje ostalih carinskih formalnosti u vezi s uvozom robe i plaćanje svih propisanih uvoznih dažbina, poreza, akciza i drugih dažbina, u skladu s carinskim i drugim propisima.
- (2) Puštanjem robe u slobodan promet, strana roba stiče carinski status domaće robe.

Član 94.

(Niža stopa carine)

- (1) Izuzetno od člana 79. ovog zakona, deklarant može zahtijevati primjenu niže stope carine ako nakon datuma prihvatanja carinske deklaracije kojom se roba pušta u slobodan promet, ali prije puštanja robe deklarantu, dođe do smanjenja dažbina iz člana 4. tačka r) alineja 1) ovog zakona.
- (2) Stav (1) ovog člana ne primjenjuje se ako se roba nije mogla pustiti iz razloga koje je prouzročio deklarant.

Član 95.

(Zajednička stopa carine)

Kada pošiljka sadrži robu koja se svrstava u različite tarifne oznake, pri čemu bi svrstavanje svake robe pojedinačno, radi sačinjavanja carinske deklaracije, iziskivalo rad i troškove nesrazmjerne obračunatoj carini, carinski organ može, na zahtjev deklaranta, odobriti da se carina za cijelu pošiljku obračuna na osnovu svrstavanja u tarifnu oznaku one robe koja podliježe plaćanju najviše stope carine.

Član 96.

(Carinski nadzor nad robom puštenom uz smanjenu ili nultu stopu carine radi upotrebe u posebne svrhe)

- (1) Roba koja je puštena u slobodan promet po smanjenoj ili nultoj stopi carine zbog njene upotrebe u posebne svrhe, ostaje pod carinskim nadzorom. Carinski nadzor nad tom robom prestaje kada se prestanu primjenjivati uslovi utvrđeni za odobravanje smanjene ili nulte stope carine, kada se roba izveze ili uništi ili kada se dozvoli upotreba robe u drugačije svrhe od onih koje su propisane za primjenu smanjene ili nulte stope carine, uz uslov da je plaćen potraživani carinski dug.
- (2) Na robu iz stava (1) ovog člana odredbe čl. 102. i 104. ovog zakona primjenjuju se na odgovarajući način.

Član 97.

(Gubitak carinskog statusa domaće robe)

Roba puštena u slobodan promet gubi carinski status domaće robe:

- a) kada je carinska deklaracija za puštanje robe u slobodan promet poništena nakon puštanja robe deklarantu,
- b) kada je iznos uvoznih dažbina koji se za robu plaća vraćen ili je otpušten:

- 1) u postupku unutrašnje obrade po sistemu povrata,
- 2) zato što roba ima nedostatke ili ne odgovara uslovima iz ugovora, pod uslovima iz člana 264. ovog zakona ili
- 3) u slučajevima navedenim u članu 265. ovog zakona, kada je povrat ili otpust dažbina uslovljen izvozom ili ponovnim izvozom ili stavljanjem robe u neko drugo ekvivalentno carinski odobreno postupanje ili upotrebu.

ODJELJAK C. CARINSKI POSTUPCI S ODGOĐENIM PLAĆANJEM I CARINSKI POSTUPCI S EKONOMSKIM DEJSTVOM

1. Zajedničke odredbe za nekoliko postupaka

Član 98.

(Carinski postupci s odgođenim plaćanjem i carinski postupci s ekonomskim dejstvom)

- (1) Izrazi upotrijebljeni u čl. od 99. do 104. ovog zakona, u slučaju strane robe, odnose se:
 - a) kod "carinskog postupka s odgođenim plaćanjem", na postupke:
 - 1) vanjski provoz,
 - 2) carinsko skladištenje,
 - 3) unutrašnja obrada po sistemu odgođenog plaćanja,
 - 4) obrada pod carinskom kontrolom,
 - 5) privremeni uvoz;
 - b) kod "carinskog postupka s ekonomskim dejstvom", na postupke:
 - 1) carinsko skladištenje,
 - 2) unutrašnja obrada,
 - 3) obrada pod carinskom kontrolom,
 - 4) privremeni uvoz,
 - 5) vanjska obrada.
- (2) "Uvozna roba" je roba stavljena u carinski postupak s odgođenim plaćanjem, te roba nad kojom je, postupkom unutrašnje obrade po sistemu povrata, proveden postupak puštanja u slobodan promet, uz ispunjenje carinskih formalnosti predviđenih članom 144. ovog zakona.
- (3) "Roba u nepromijenjenom stanju" je naziv za uvoznju robu koja u postupku unutrašnje obrade ili u postupku obrade pod carinskom kontrolom nije bila predmet ni jednog oblika obrade ili prerade.

Član 99.

(Odobrenje)

Carinski postupak s ekonomskim dejstvom može se koristiti samo na osnovu odobrenja koje izdaje carinski organ.

Član 100.

(Uslovi)

Ne dovodeći u pitanje dodatne posebne uslove kojima se regulira određeni carinski postupak, odobrenje iz čl. 99. i 117. stav (1) ovog zakona izdaje se samo:

- a) licu koje pruži sve potrebne garancije da će pravilno provoditi postupak,
- b) ako carinski organ ima mogućnost nadzora i kontrole nad odobrenim postupkom, bez potrebe za uvođenjem administrativnih mjera nesrazmjernih ekonomskim potrebama koje su u pitanju.

Član 101.

(Sadržaj odobrenja, obaveza imaoća odobrenja)

- (1) U odobrenju za carinski postupak s ekonomskim dejstvom moraju biti navedeni uslovi pod kojima se provodi taj postupak.

- (2) Imalac odobrenja obavještava carinski organ o svim činjenicama koje nastanu nakon izdavanja odobrenja i utiču na njegovu daljnju primjenu ili sadržaj.
- (3) Za sve proizvode i robu dobivenu od robe stavljene u carinski postupak s odgođenim plaćanjem smatra se da su stavljeni u isti postupak.

Član 102.

(Polaganje osiguranja)

- (1) Carinski organ može zahtijevati da imalac odobrenja položi odgovarajuće osiguranje za plaćanje carinskog duga koji bi mogao nastati u vezi s robom stavljenom u carinski postupak s odgođenim plaćanjem.
- (2) Upravni odbor može propisati način polaganja i visinu osiguranja, odnosno oslobođanje od obaveze polaganja osiguranja za pojedine carinske postupke s odgođenim plaćanjem.

Član 103.

(Završetak carinskog postupka s ekonomskim dejstvom)

- (1) Carinski postupak s ekonomskim dejstvom završava se kada se za robu koja je bila stavljena u taj postupak, ili za dobivene ili obrađene proizvode, odredi novo carinski odobreno postupanje ili upotreba.
- (2) Carinski organ preduzima sve neophodne mjere radi reguliranja situacije u vezi s robom nad kojom postupak nije završen u skladu s propisanim uslovima.

Član 104.

(Prijenos prava i obaveza)

Prava i obaveze korisnika carinskog postupka s ekonomskim dejstvom mogu se, pod uslovima koje odredi carinski organ, prenijeti na drugo lice koje ispunjava sve uslove za taj postupak.

2. Provoz

2. 1. Vanjski provoz - opće odredbe

Član 105.

(Vanjski provoz)

- (1) Postupak vanjskog provoza omogućava kretanje robe od jednog do drugog mjesta u carinskom području Bosne i Hercegovine, i to:
 - a) strane robe, a da ta roba ne podliježe naplati uvoznih i drugih dažbina i primjeni mjera trgovinske politike,
 - b) domaće robe, u slučaju i pod uslovima utvrđenim provedbenim propisom, kako bi se spriječilo da se, u pogledu proizvoda koji su obuhvaćeni izvoznim mjerama ili koji od njih imaju pogodnosti, vrši izbjegavanje ili neopravdano sticanje koristi od takvih mjera.
- (2) Kretanje robe iz stava (1) ovog člana odvija se:
 - a) u okviru postupka vanjskog provoza u Bosni i Hercegovini,
 - b) na osnovu TIR karneta (u skladu s Konvencijom TIR), pod uslovom da to kretanje:
 - 1) počinje ili se završava izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine, ili
 - 2) odnosi se na pošiljke robe koja mora biti istovarena u carinskom području Bosne i Hercegovine, a koja se transportuje s robom koju treba istovariti u drugoj državi, ili
 - 3) obavlja se između dva mjesta u carinskom području Bosne i Hercegovine preko teritorije druge države,
 - c) na osnovu ATA karneta (u skladu s Konvencijom o privremenom uvozu) koji se koristi kao provozni dokument,

- d) na osnovu svakog drugog dokumenta predviđenog međunarodnim sporazumom koji je prihvatila Bosna i Hercegovina,
 - e) u okviru poštanskog saobraćaja (uključujući pakete).
- (3) Postupak vanjskog provoza primjenjuje se i na kretanje robe stavljene u carinski postupak s ekonomskim dejstvom, ne dovodeći u pitanje posebne odredbe koje se primjenjuju na taj postupak.

Član 106.

(Završetak i zaključenje postupka vanjskog provoza)

- (1) Postupak vanjskog provoza završava se i obaveze korisnika su ispunjene kada se roba stavljena u postupak i potrebni dokumenti predoče određišanom carinskom uredu, u skladu s propisima kojima je uređen taj postupak.
- (2) Odredišni carinski ured zaključuje postupak provoza kada, na osnovu poređenja podataka kojima raspolaže i podataka dostupnih polaznom carinskom uredu, utvrdi da je postupak završen na propisan način.

2.2. Vanjski provoz - posebne odredbe

Član 107.

(Postupak vanjskog provoza na području druge države)

- (1) Postupak vanjskog provoza primjenjuje se na robu koja prolazi kroz područje druge države samo ako:
 - a) je takva mogućnost predviđena međunarodnim sporazumom ili
 - b) se prijevoz kroz tu državu vrši na osnovu jedinstvenog prijevoznog dokumenta izdatog u carinskom području Bosne i Hercegovine.
- (2) U slučaju iz stava (1) tačka b) ovog člana, postupak provoza smatra se prekinutim dok je roba na teritoriji druge države.

Član 108.

(Polaganje osiguranja u postupku provoza)

- (1) Glavni obveznik dužan je položiti osiguranje za plaćanje carinskog duga i drugih dažbina iz člana 213. stav (1) ovog zakona koje bi mogle nastati u vezi s robom, osim ako ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona nije drugačije propisano.
- (2) Osiguranje može biti:
 - a) pojedinačno osiguranje za jedan proвозni postupak ili sveobuhvatno osiguranje za više proвозnih postupaka, uz odobrenje carinskog organa za korištenje takvog osiguranja.
- (3) Odobrenje iz stava (2) tačka b) ovog člana daje se samo licu koje:
 - a) je registrirano u Bosni i Hercegovini,
 - b) redovno koristi postupak provoza i koje carinskom organu dokaže da je nesumnjivo pouzdano lice i da je u mogućnosti ispuniti svoje obaveze u vezi s postupkom provoza i
 - c) nije teže kršilo ili nije ponavljalo kršenje carinskih ili poreskih propisa.
- (4) Licu koje ispunjava dodatne kriterije pouzdanosti može se odobriti korištenje sveobuhvatnog osiguranja u umanjenom iznosu ili oslobođanje od obaveze polaganja osiguranja. Dodatni kriteriji za dobivanje ovog odobrenja uključuju:
 - a) pravilno korištenje postupka provoza u prethodnom periodu,
 - b) saradnju s carinskim organom i
 - c) u slučaju oslobođanja od obaveze polaganja osiguranja, dobro finansijsko stanje koje je dovoljno za ispunjenje obaveza navedenog lica.
- (5) Dodatni uslovi i postupak za izdavanje odobrenja iz st. (3) i (4) ovog člana propisuju se provedbenim propisom.
- (6) Oslobođanje od polaganja osiguranja, odobreno u skladu sa stavom (4) ovog člana, ne može se koristiti za provoz robe

koja se, u slučaju utvrđenom provedbenim propisom, smatra robom visokog rizika.

- (7) U slučaju nastanka okolnosti koje su suprotne uslovima ili dodatnim kriterijima za izdavanje odobrenja iz stava (4) ovog člana, dato odobrenje može se privremeno ukinuti na način utvrđen provedbenim propisom, kao izuzetna mjera u posebnim okolnostima.
- (8) U slučaju nastanka okolnosti koje su suprotne uslovima za izdavanje odobrenja iz stava (3) ovog člana, dato odobrenje može se privremeno ukinuti, na način utvrđen provedbenim propisom, za robu za koju se utvrdi da je bila predmet velike prevare.

Član 109.

(Slučajevi u kojima se ne polaže osiguranje)

- (1) Osiguranje za plaćanje carinskog duga, osim u slučajevima koje, po potrebi, utvrdi Upravni odbor, ne polaže se za:
 - a) prijevoz zračnim saobraćajem,
 - b) prijenos cjevovodom ili dalekovodom,
 - c) prijevoz koji vrše željeznička preduzeća u Bosni i Hercegovini,
 - d) prijevoz rijekom.
- (2) U slučajevima iz stava (1) ovog člana, prijevoznik je glavni obveznik.

Član 110.

(Odgovornost glavnog obveznika)

- (1) Glavni obveznik je korisnik postupka provoza i odgovoran je za:
 - a) predočenje robe određišanom carinskom uredu u nepromijenjenom stanju, u propisanom roku i uz pridržavanje mjera koje je odredio carinski organ radi osiguranja identičnosti robe,
 - b) pridržavanje odredbi koje se odnose na postupak provoza.
- (2) Bez obzira na obaveze glavnog obveznika iz stava (1) ovog člana, prijevoznik ili lice koje zaprimi robu znajući da je roba u postupku provoza također je odgovorno za predočenje robe određišanom carinskom uredu u nepromijenjenom stanju, u propisanom roku i uz pridržavanje mjera koje je odredio carinski organ radi osiguranja identičnosti robe.

Član 111.

(Provedbeni propis)

Provođenje postupka vanjskog provoza propisuje se provedbenim propisom.

2.3. Unutrašnji provoz

Član 112.

(Unutrašnji provoz)

- (1) Postupak unutrašnjeg provoza prema uslovima utvrđenim u st. od (2) do (4) ovog člana je kretanje domaće robe od jednog do drugog mjesta unutar carinskog područja Bosne i Hercegovine bez promjene njenog carinskog statusa pri prolazu preko teritorije druge države. Ova odredba ne utiče na primjenu člana 105. stav (1) tačka b) ovog zakona.
- (2) Kretanje robe iz stava (1) ovog člana može biti:
 - a) u okviru postupka unutrašnjeg provoza u Bosni i Hercegovini, pod uslovom da je takva mogućnost predviđena međunarodnim sporazumom,
 - b) pod pokrićem TIR karneta (u skladu s Konvencijom TIR),
 - c) na osnovu ATA karneta (u skladu s Konvencijom o privremenom uvozu) koji se koristi kao proвозni dokument,

- d) na osnovu svakog drugog dokumenta predviđenog međunarodnim sporazumom koji je prihvatila Bosna i Hercegovina,
- e) u okviru poštanskog saobraćaja (uključujući pakete).
- (3) U slučaju iz stava (2) tačka a) ovog člana, odredbe člana 106. i čl. od 108. do 111. ovog zakona primjenjuju se na odgovarajući način.
- (4) U slučaju iz stava (2) tač. od b) do e) ovog člana, roba zadržava svoj carinski status samo ako je taj status utvrđen pod uslovima i na način propisan provedbenim propisom.

Član 113.

(Propisivanje uslova pod kojima se može kretati domaća roba)

Uslovi za provoz domaće robe, bez provođenja carinskog postupka, iz jednog u drugo mjesto u carinskom području Bosne i Hercegovine s prelaskom preko teritorije druge države, bez promjene njenog carinskog statusa, propisuju se provedbenim propisom.

Član 114.

(Primjena postupka unutrašnjeg provoza)

Postupak unutrašnjeg provoza primjenjuje se kada je carinskim propisima izričito predviđena njegova primjena.

3. Postupak carinskog skladištenja

Član 115.

(Roba koja se smješta u carinsko skladište)

- (1) Postupak carinskog skladištenja je smještaj u carinsko skladište:
- strane robe, koja u tom slučaju ne podliježe plaćanju uvoznih dažbina i mjerama trgovinske politike,
 - domaće robe namijenjene izvozu, koja smještajem u carinsko skladište podliježe primjeni mjera koje se, u skladu s posebnim propisima, primjenjuju za izvoz takve robe.
- (2) Carinsko skladište je svako mjesto gdje se roba može smjestiti u skladu s propisanim uslovima, koje odobri carinski organ i koje je pod carinskim nadzorom.
- (3) Bescarinska prodavnica može se otvoriti u dijelu međunarodnog aerodroma koji je određen za tranzit ili odlazak putnika u međunarodnom saobraćaju. Otvaranje bescarinske prodavnice odobrava se kao carinsko skladište iz stava (2) ovog člana.
- (4) Slučajevi u kojima se roba iz stava (1) ovog člana može staviti u postupak carinskog skladištenja, bez smještanja u carinsko skladište, propisuju se provedbenim propisom.

Član 116.

(Vrste carinskih skladišta, držalac i korisnik skladišta)

- Carinsko skladište može biti javno skladište ili vlastito skladište.
- Javno skladište je carinsko skladište u kojem svako lice može skladištiti robu.
- Vlastito skladište je carinsko skladište namijenjeno skladištenju robe držaoca skladišta.
- Držalac carinskog skladišta je lice kojem je carinski organ odobrio vođenje carinskog skladišta. Carinsko skladište može držati i carinski organ.
- Korisnik carinskog skladišta je lice koje je prema carinskoj deklaraciji obavezno da stavi robu u postupak carinskog skladištenja ili lice na koje su prenesena prava i obaveze tog lica.

Član 117.

(Odobrenje)

- Za držanje carinskog skladišta potrebno je odobrenje carinskog organa, osim u slučaju kada carinski organ drži carinsko skladište.

- Lice koje namjerava držati carinsko skladište mora carinskom organu podnijeti pisani zahtjev koji sadrži podatke potrebne za dobivanje odobrenja, a naročito one koji pokazuju da postoji ekonomska potreba za skladištenje robe. Odobrenje sadrži uslove za držanje carinskog skladišta, u skladu s propisima.
- Odobrenje za držanje carinskog skladišta može se izdati samo licu registriranom u Bosni i Hercegovini.

Član 118.

(Odgovornost držaoca carinskog skladišta)

Držalac carinskog skladišta odgovoran je:

- da se roba smještena u carinskom skladištu ne izuzima ispod carinskog nadzora dok se nalazi u carinskom skladištu,
- za ispunjenje obaveza koje proizlaze iz skladištenja robe koja je obuhvaćena postupkom carinskog skladištenja i
- za ispunjenje posebnih uslova sadržanih u odobrenju za držanje carinskog skladišta.

Član 119.

(Obaveze korisnika carinskog skladišta)

- Izuzetno od člana 118. ovog zakona, u odobrenju za držanje javnog carinskog skladišta može se odrediti da je za obaveze iz člana 118. tačka a) i/ili tačka b) ovog zakona odgovoran isključivo korisnik carinskog skladišta.
- Korisnik carinskog skladišta je u svakom trenutku odgovoran za ispunjenje obaveza koje proizlaze iz stavljanja robe u postupak carinskog skladištenja.

Član 120.

(Prijenos prava i obaveza držaoca carinskog skladišta)

Prava i obaveze držaoca carinskog skladišta mogu se, uz saglasnost carinskog organa, prenijeti na drugo lice.

Član 121.

(Polaganje osiguranja)

Ne dovodeći u pitanje primjenu člana 102. ovog zakona, carinski organ može zahtijevati da držalac carinskog skladišta položi osiguranje u vezi s obavezama iz člana 118. ovog zakona.

Član 122.

(Vođenje evidencije)

- Držalac carinskog skladišta dužan je voditi evidenciju o robi koja se nalazi u postupku carinskog skladištenja na način koji odobri carinski organ.
- Roba stavljena u postupak carinskog skladištenja mora se upisati u evidenciju iz stava (1) ovog člana čim se unese u carinsko skladište.
- Uz primjenu člana 100. ovog zakona, carinski organ može osloboditi držaoca carinskog skladišta obaveze vođenja evidencije iz stava (1) ovog člana kada je za ispunjenje obaveza iz člana 118. tačka a) i/ili tačka b) ovog zakona isključivo odgovoran korisnik carinskog skladišta, a roba je smještena u carinsko skladište na osnovu pisane carinske deklaracije u redovnom postupku ili pojednostavljene carinske deklaracije iz člana 88. stav (1) tačka b) ovog zakona.

Član 123.

(Smještaj u carinsko skladište robe koja nije predmet postupka carinskog skladištenja)

- Kad postoji ekonomska potreba, a nema smetnji za provođenje carinskog nadzora, carinski organ može odobriti:
 - da se u prostoru carinskog skladišta, osim robe navedene u članu 115. stav (1) tačka b) ovog zakona, smjesti domaća roba,

- b) preradu strane robe u prostoru carinskog skladišta u okviru postupka unutrašnje obrade, u skladu sa uslovima za provođenje tog postupka. Carinske formalnosti i postupci od kojih se može odustati u carinskom skladištu propisuju se provedbenim propisom,
 - c) preradu strane robe u prostoru carinskog skladišta u okviru postupka obrade pod carinskom kontrolom, u skladu sa uslovima za provođenje tog postupka. Carinske formalnosti i postupci od kojih se može odustati u carinskom skladištu propisuju se provedbenim propisom.
- (2) U slučajevima iz stava (1) ovog člana roba ne podliježe postupku carinskog skladištenja.
 - (3) Carinski organ može zahtijevati da se o robi iz stava (1) ovog člana vodi evidencija, u skladu s članom 122. ovog zakona.

Član 124.

(Rok držanja robe u carinskom skladištu)

- (1) Držanje robe u postupku carinskog skladištenja nije vremenski ograničeno.
- (2) U izuzetnim slučajevima, carinski organ može odrediti rok u kojem korisnik carinskog skladišta mora robi odrediti novo carinski odobreno postupanje ili upotrebu.
- (3) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine može propisati rok držanja u postupku carinskog skladištenja za domaću robu iz člana 115. stav (1) tačka b) ovog zakona na koju se primjenjuju mjere poljoprivredne politike.

Član 125.

(Uobičajeni oblici postupanja)

- (1) Uvozna roba može biti predmet uobičajenih oblika postupanja koji se obavljaju radi očuvanja robe, poboljšanja njenog izgleda ili tržišnog kvaliteta ili pripreme za tržište ili daljnju prodaju.
- (2) Domaća roba iz člana 115. stav (1) tačka b) ovog zakona stavljena u postupak carinskog skladištenja na koju se primjenjuju mjere poljoprivredne politike može biti predmet samo onih oblika postupanja koji su izričito predviđeni za tu robu.
- (3) Uobičajene oblike postupanja iz st. (1) i (2) ovog člana mora prethodno odobriti carinski organ koji utvrđuje uslove pod kojima se ti oblici mogu obavljati.
- (4) Lista uobičajenih oblika postupanja iz stava (1) ovog člana propisuje se provedbenim propisom.

Član 126.

(Privremeno iznošenje robe)

- (1) Kada to okolnosti pojedinog slučaja zahtijevaju, roba stavljena u postupak carinskog skladištenja može se privremeno iznijeti iz carinskog skladišta, uz prethodno odobrenje carinskog organa i pod uslovima koje taj organ odredi.
- (2) Za vrijeme dok nije u carinskom skladištu, roba može biti predmet uobičajenih oblika postupanja iz člana 125. ovog zakona pod uslovima koji su u njemu navedeni.

Član 127.

(Premještaj robe)

Carinski organ može odobriti premještaj robe stavljene u postupak carinskog skladištenja iz jednog carinskog skladišta u drugo carinsko skladište.

Član 128.

(Carinska vrijednost uskladištene robe)

- (1) Kada je za uvoznu robu u postupku carinskog skladištenja nastao carinski dug, a carinska vrijednost te robe zasniva se na stvarno plaćenju cijeni ili cijeni koju treba platiti koja

uključuje troškove skladištenja i održavanja robe dok se ona nalazi u carinskom skladištu, ti se troškovi ne računavaju u carinsku vrijednost robe pod uslovom da su prikazani odvojeno od stvarno plaćene cijene, odnosno cijene koju treba platiti za tu robu.

- (2) Ako je uvozna roba bila predmet uobičajenih oblika postupanja, u smislu člana 125. ovog zakona, kod utvrđivanja iznosa uvoznih dažbina, na zahtjev deklaranta, prihvatit će se vrsta, carinska vrijednost i količina robe kakva je bila u trenutku iz člana 239. ovog zakona, kao da roba nije bila predmet uobičajenih oblika postupanja.
- (3) Odstupanje od stava (2) ovog člana može se propisati provedbenim propisom.

Član 129.

(Carinska vrijednost uskladištene robe u drugim situacijama)

- (1) Kada se uvozna roba pušta u slobodan promet, u skladu s članom 88. stav (1) tačka c) ovog zakona, za primjenu člana 239. ovog zakona, prihvatit će se vrsta, carinska vrijednost i količina robe kakva je bila u trenutku stavljanja u postupak carinskog skladištenja.
- (2) Stav (1) ovog člana primjenjuje se ako je kao carinska vrijednost prihvaćena vrijednost robe u trenutku stavljanja robe u postupak carinskog skladištenja, osim ako deklarant zahtijeva da se prihvati carinska vrijednost utvrđena u trenutku nastanka carinskog duga.
- (3) Stav (1) ovog člana primjenjuje se ne dovodeći u pitanje naknadnu provjeru carinske deklaracije, u smislu člana 92. ovog zakona.

Član 130.

(Domaća roba zaštićena mjerama poljoprivredne politike)

Domaća roba iz člana 115. stav (1) tačka b) ovog zakona na koju se primjenjuju mjere poljoprivredne politike, a stavljena je u postupak carinskog skladištenja, mora se izvesti ili se za nju mora odrediti neki drugi postupak ili upotreba koja je za tu robu predviđena posebnim propisom.

4. Postupak unutrašnje obrade

4.1. Opće odredbe

Član 131.

(Postupak unutrašnje obrade)

- (1) Postupak unutrašnje obrade u carinskom području Bosne i Hercegovine, uz primjenu jedne ili više faza procesa obrade, ne dovodeći u pitanje primjenu člana 132. ovog zakona, može se odobriti za:
 - a) stranu robu namijenjenu za ponovni izvoz iz carinskog područja Bosne i Hercegovine u obliku dobivenih proizvoda, a da ta roba ne podliježe plaćanju uvoznih dažbina niti mjerama trgovinske politike (sistem odgođenog plaćanja),
 - b) robu koja je puštena u slobodan promet uz plaćanje uvoznih dažbina, za koju se može odobriti povrat ili otpust uvoznih dažbina, ako se roba izveze iz carinskog područja Bosne i Hercegovine u obliku dobivenih proizvoda (sistem povrata).
- (2) Pojmovi koji se koriste u čl. od 131. do 147. ovog zakona imaju sljedeće značenje:
 - a) proces obrade:
 - 1) obrada robe, uključujući njenu montažu ili sklapanje ili ugradnju u drugu robu,
 - 2) prerada i dorada robe,
 - 3) popravak robe, uključujući njeno obnavljanje i dovođenje u ispravno stanje,
 - 4) upotreba određene robe koja je propisana provedbenim propisom, koja nije sadržana u dobivenim proizvodima, ali koja omogućava ili

- olakšava proizvodnju tih proizvoda, čak i ako se u potpunosti ili djelimično utroši u proizvodnji,
- b) dobiveni proizvodi: svi proizvodi nastali iz procesa obrade,
 - c) ekvivalentna roba: domaća roba koja se koristi umjesto uvozne robe u proizvodnji dobivenih proizvoda,
 - d) normativ: količina ili procenat dobivenih proizvoda koji se dobiju obradom određene količine uvozne robe.

Član 132.

(Upotreba ekvivalentne robe)

- (1) Kada su ispunjeni uslovi iz stava (2) ovog člana, carinski organ, u skladu sa stavom (4) ovog člana, može odobriti:
 - a) da se dobiveni proizvodi proizvedu iz ekvivalentne robe,
 - b) da se dobiveni proizvodi proizvedeni iz ekvivalentne robe mogu izvesti iz Bosne i Hercegovine prije uvoza uvozne robe.
- (2) Ekvivalentna roba mora biti istog kvaliteta i istih svojstava i iste osmociifrene tarifne oznake kao i uvozna roba. Provedbenim propisom mogu se odrediti slučajevi u kojima carinski organ može odobriti da ekvivalentna roba bude na višem stepenu obrade nego uvozna roba.
- (3) U slučaju iz stava (1) ovog člana, uvozna roba se, za carinske svrhe, smatra ekvivalentnom robom, a ekvivalentna roba uvoznom robom.
- (4) Provedbenim propisom mogu se propisati mjere kojima se zabranjuje, određuju dodatni uslovi ili se olakšava primjena stava (1) ovog člana.
- (5) Ako se dobiveni proizvodi proizvedeni od ekvivalentne robe izvoze iz Bosne i Hercegovine prije uvoza uvozne robe, prema stavu (1) tačka b) ovog člana, a takvi proizvodi bi podlijegali plaćanju izvoznih dažbina ako ne bi bili izvezeni ili ponovo izvezeni u okviru postupka unutrašnje obrade, imalac odobrenja dužan je položiti osiguranje za plaćanje izvoznih dažbina ako se uvozna roba ne uveze u propisanom roku.

Član 133.

(Primjena postupka unutrašnje obrade)

Postupak unutrašnje obrade po sistemu odgođenog plaćanja također se primjenjuje kako bi dobiveni proizvodi mogli ispuniti uslove za oslobađanje od plaćanja izvoznih dažbina kojima bi podlijegali identični proizvodi dobiveni od domaće robe umjesto od strane robe.

4.2. Izdavanje odobrenja

Član 134.

(Odobrenje)

Postupak unutrašnje obrade carinski organ može odobriti na pisani zahtjev lica koje obavlja procese obrade ili lica koje organizira njihovo obavljanje.

Član 135.

(Uslovi za izdavanje odobrenja)

Odobrenje iz člana 134. ovog zakona može se dati samo:

- a) licu registriranom u Bosni i Hercegovini, a licu koje je registrirano izvan Bosne i Hercegovine ako uvozi nekomercijalnu robu,
- b) ako se uvozna roba može prepoznati u dobivenim proizvodima, osim u slučaju upotrebe određene robe iz člana 131. stav (2) tačka a) alineja 4) ovog zakona, ili u slučaju upotrebe ekvivalentne robe, u skladu sa uslovima iz člana 132. ovog zakona,
- c) ako se postupkom unutrašnje obrade postižu povoljniji uslovi za izvoz ili ponovni izvoz dobivenih

proizvoda, pod uslovom da nisu ugroženi osnovni interesi proizvođača u Bosni i Hercegovini (ekonomski uslovi). Slučajevi u kojima se ekonomski uslovi smatraju ispunjenim mogu se propisati provedbenim propisom.

4.3. Provođenje postupka

Član 136.

(Rok za izvoz ili ponovni izvoz, objedinjavanje rokova, posebni rokovi)

- (1) Carinski organ određuje rok u kojem se dobiveni proizvodi moraju izvesti ili ponovo izvesti ili u kojem im se mora odrediti drugo carinski odobreno postupanje ili upotreba. Prilikom određivanja tog roka mora se uzeti u obzir vrijeme potrebno za vršenje procesa obrade i otpremanja dobivenih proizvoda.
- (2) Rok iz stava (1) ovog člana počinje teći od dana stavljanja strane robe u postupak unutrašnje obrade. Carinski organ može odobriti produženje tog roka na osnovu blagovremenog i opravdanog zahtjeva imaoća odobrenja. Radi pojednostavljenja, carinski organ može odobriti da se rok koji počinje u toku kalendarskog mjeseca ili kvartala završava posljednjeg dana narednog kalendarskog mjeseca ili kvartala.
- (3) Kada se primjenjuje član 132. stav (1) tačka b) ovog zakona, carinski organ određuje rok u kojem strana roba mora biti prijavljena za postupak. Taj rok teče od dana prihvatanja izvozne carinske deklaracije za dobivene proizvode koji su dobiveni iz odgovarajuće ekvivalentne robe.
- (4) Provedbenim propisom mogu se propisati posebni rokovi za određene procese obrade ili za određenu uvoznou robu.

Član 137.

(Normativ)

- (1) Carinski organ određuje ili prihvata normativ proizvodnje korisnika postupka ili, po potrebi, metod određivanja normativa. Normativ se određuje na osnovu stvarnih okolnosti u kojima se proces obrade obavlja ili se treba obaviti.
- (2) Kada to okolnosti dozvoljavaju, a posebno kada se proces obrade uobičajeno obavlja pod jasno određenim tehničkim uslovima s robom istih svojstava, a dobiveni proizvodi su ujednačenog kvaliteta, carinski organ može prihvatiti standardne normative utvrđene na osnovu prethodno utvrđenih stvarnih podataka.

Član 138.

(Provedbeni propis)

Provedbenim propisom mogu se propisati slučajevi u kojima i uslovi pod kojima se smatra da su roba u nepromijenjenom stanju ili dobiveni proizvodi pušteni u slobodan promet.

Član 139.

(Opće pravilo obračuna carinskog duga)

- (1) Uz poštivanje člana 140. ovog zakona, ako za robu za koju je odobren postupak unutrašnje obrade nastane carinski dug, iznos tog duga određuje se na osnovu elemenata za određivanje visine uvoznih dažbina koji su važili za uvoznou robu u vrijeme prihvatanja carinske deklaracije za stavljanje te robe u postupak unutrašnje obrade.
- (2) Ako je uvozna roba u vrijeme navedeno u stavu (1) ovog člana ispunjavala uslove za primjenu preferencijalne carinske stope u okviru tarifnih kvota ili gornjeg tarifnog limita, ta roba ispunjava uslove za svaku preferencijalnu carinsku stopu koja važi za identičnu robu u vrijeme

prihvatnja carinske deklaracije za puštanje te robe u slobodan promet.

Član 140.

(Posebno pravilo obračuna carinskog duga)

Izuzetno od člana 139. ovog zakona, dobiveni proizvodi:

- a) podliježu plaćanju uvoznih dažbina koje se na njih primjenjuju kada:
 - 1) se puštaju u slobodan promet i nalaze se na listi robe utvrđenoj provedbenim propisom, i to srazmjerno izvezenom dijelu dobivenih proizvoda koji nisu obuhvaćeni tom listom. Izuzetno, imalac odobrenja može zahtijevati da se iznos uvoznih dažbina za te proizvode utvrdi na način iz člana 139. ovog zakona,
 - 2) podliježu dažbinama utvrđenim u okviru poljoprivredne politike, u skladu s posebnim propisom,
- b) podliježu plaćanju uvoznih dažbina koje se obračunavaju u skladu s pravilima koja su propisana za odnosni carinski postupak ili slobodnu zonu, ako su ti proizvodi bili stavljeni u postupak s odgođenim plaćanjem ili smješteni u slobodnu zonu. Izuzetno:
 - 1) imalac odobrenja može zahtijevati da se dažbine utvrde u skladu s članom 139. ovog zakona,
 - 2) u slučajevima kada je za dobivene proizvode određen neki od naprijed navedenih carinski odobrenih postupanja ili upotrebe, osim obrade pod carinskom kontrolom, obračunati iznos uvoznih dažbina mora biti najmanje jednak iznosu koji je obračunat u skladu s članom 139. ovog zakona,
- c) mogu podlijegati pravilima o obračunu dažbina koja su propisana za postupak obrade pod carinskom kontrolom, ako je uvozna roba mogla biti stavljena u taj postupak,
- d) podliježu povoljnom tarifnom postupanju zbog upotrebe u posebne svrhe, ako je takvo postupanje predviđeno za identičnu uvoznu robu,
- e) ne podliježu plaćanju uvoznih dažbina, ako je takvo oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, u skladu s članom 207. ovog zakona, predviđeno za uvoz identične robe.

4.4. Postupak obrade izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine

Član 141.

(Roba u postupku vanjske obrade izvan carinskog područja)

Dobiveni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju, djelimično ili u cjelini, mogu se privremeno izvesti radi daljnje obrade izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine, uz odobrenje carinskog organa, u skladu sa uslovima propisanim za postupak vanjske obrade.

Član 142.

(Obračun carinskog duga)

Kada u vezi s ponovo uvezenim proizvodima nastane carinski dug, naplatit će se:

- a) uvozne dažbine za dobivene proizvode ili robu u nepromijenjenom stanju iz člana 141. ovog zakona, obračunate u skladu s odredbama čl. 139. i 140. ovog zakona, te
- b) uvozne dažbine za proizvode ponovo uvezene nakon obrade izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine, čiji se iznos obračunava u skladu s odredbama kojima se uređuje postupak vanjske obrade, pod istim uslovima koji bi bili primijenjeni da

su proizvodi izvezeni u skladu s tim postupkom bili pušteni u slobodan promet prije tog izvoza.

4.5. Posebne odredbe za sistem povrata

Član 143.

(Sistem povrata)

- (1) Sistem povrata dažbina može se primijeniti na svu robu, osim ako je u trenutku prihvatnja carinske deklaracije za puštanje u slobodan promet:
 - a) uvozna roba predmet količinskih uvoznih ograničenja,
 - b) uvozna roba predmet tarifnih kvota,
 - c) za uvoznu robu u okviru mjera poljoprivredne politike propisano podnošenje uvozne ili izvozne dozvole ili certifikata,
 - d) za dobivene proizvode određena izvozna naknada ili druga naknada pri izvozu.
- (2) Povrat uvoznih dažbina u okviru sistema povrata nije moguć ako u trenutku prihvatnja izvozne carinske deklaracije za dobivene proizvode ti proizvodi podliježu podnošenju uvozne ili izvozne dozvole ili potvrde u skladu s mjerama poljoprivredne politike ili je za njih određena izvozna naknada ili druga naknada.
- (3) Provedbenim propisom i propisima za primjenu odredbi koje se odnose na mjere trgovinske ili poljoprivredne politike može se odrediti roba na koju se ne primjenjuju st. (1) i (2) ovog člana.

Član 144.

(Popunjavanje carinske deklaracije)

- (1) U carinskoj deklaraciji za puštanje robe u slobodan promet unosi se napomena da se primjenjuje sistem povrata i podaci o odobrenju.
- (2) Carinski organ može zahtijevati da odobrenje bude priloženo uz carinsku deklaraciju za puštanje u slobodan promet.

Član 145.

(Odredbe koje se ne primjenjuju)

U okviru sistema povrata dažbina ne primjenjuje se član 132. stav (1) tačka b), st. (3) i (5), član 133., član 136. stav (3), čl. 138. i 139. i član 140. tačka a) alineja 2) i tačka c) ovog zakona.

Član 146.

(Privremeni izvoz koji se ne smatra izvozom)

Privremeni izvoz dobivenih proizvoda, koji je obavljen u skladu s članom 141. ovog zakona, ne smatra se izvozom u smislu člana 147. ovog zakona, osim ako u roku koji je odredio carinski organ ti proizvodi ne budu ponovo uvezeni u Bosnu i Hercegovinu.

Član 147.

(Uslovi i način povrata ili otpusta uvoznih dažbina)

- (1) Pod uslovom da su ispunjeni svi ostali uslovi za upotrebu postupka, imalac odobrenja može zahtijevati povrat ili otpust uvoznih dažbina ako carinskom organu dokaže da je uvozna roba, koja je bila puštena u slobodan promet po sistemu povrata, u obliku dobivenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju:
 - a) izvezena ili
 - b) stavljena, u namjeri da se naknadno ponovo izveze, u postupak provoza, postupak carinskog skladištenja, postupak privremenog uvoza ili postupak unutrašnje obrade po sistemu odgođenog plaćanja, ili smještena u slobodnu zonu.
- (2) Radi određivanja carinski odobrenog postupanja ili upotrebe iz stava (1) tačka b) ovog člana, dobiveni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju smatraju se stranom robom.

- (3) Provedbenim propisom propisuje se rok u kojem se može podnijeti zahtjev za povrat uvoznih dažbina.
- (4) Ne dovodeći u pitanje primjenu člana 140. tačka b) ovog zakona, ako se dobiveni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju, koji su bili stavljeni u carinski postupak ili smješteni u slobodnu zonu, u skladu sa stavom (1) ovog člana, puštaju u slobodan promet, iznos uvoznih dažbina koji je vraćen ili otpušten smatra se iznosom carinskog duga.
- (5) Prilikom utvrđivanja iznosa uvoznih dažbina koje podliježu vraćanju ili otpustu, član 140. tačka a) alineja 1) ovog zakona primjenjuje se na odgovarajući način.

5. Postupak obrade pod carinskom kontrolom

Član 148.

(Postupak obrade pod carinskom kontrolom)

U postupku obrade pod carinskom kontrolom odobrava se upotreba strane robe u carinskom području Bosne i Hercegovine radi obrade kojom se mijenja njena vrsta ili stanje, bez njenog podlijevanja plaćanju uvoznih dažbina ili primjeni mjera trgovinske politike, a proizvodi dobiveni u tom postupku puštaju se u slobodan promet uz obračun uvoznih dažbina po stopi koja je za njih propisana. Takvi proizvodi nazivaju se obrađeni proizvodi.

Član 149.

(Provedbeni propisi)

Slučajevi i uslovi pod kojima se može odobriti postupak obrade pod carinskom kontrolom propisuju se provedbenim propisom.

Član 150.

(Odobrenje)

Postupak obrade pod carinskom kontrolom carinski organ može odobriti na pisani zahtjev lica koje obavlja obradu ili je organizira.

Član 151.

(Uslovi za izdavanje odobrenja)

Odobrenje za postupak obrade pod carinskom kontrolom izdaje se samo:

- a) licu registriranom u Bosni i Hercegovini,
- b) ako se uvozna roba može prepoznati u obrađenim proizvodima,
- c) ako nije ekonomski opravdano da se obrađeni proizvodi vrate u prvobitno stanje,
- d) ako se upotrebom tog postupka ne izbjegava primjena pravila o porijeklu robe i količinska ograničenja koja se odnose na uvoznu robu i
- e) ako upotreba tog postupka pomaže stvaranju ili održavanju proizvodne djelatnosti u Bosni i Hercegovini, a ne narušava suštinske interese proizvođača slične ili iste robe u Bosni i Hercegovini (ekonomski uslovi). Provedbenim propisom mogu se utvrditi slučajevi u kojima se ekonomski uslovi smatraju ispunjenim.

Član 152.

(Primjena drugih odredbi)

Odredbe člana 136. st. (1), (2) i (4) i člana 137. ovog zakona primjenjuju se na odgovarajući način u postupku obrade pod carinskom kontrolom.

Član 153.

(Utvrđivanje carinskog duga)

Kada u postupku obrade pod carinskom kontrolom nastane carinski dug u vezi s robom u nepromijenjenom stanju ili u vezi s proizvodima čija obrada nije dostigla stepen obrade predviđen u odobrenju, iznos tog duga utvrđuje se na osnovu propisa za određivanje uvoznih dažbina koji su važili za uvoznu robu u

vrijeme prihvatanja carinske deklaracije kojom je roba stavljena u postupak obrade pod carinskom kontrolom.

Član 154.

(Preferencijalna carinska stopa)

- (1) Ako je, u vrijeme kada je stavljena u postupak obrade pod carinskom kontrolom, uvozna roba ispunjavala uslove za preferencijalnu carinsku stopu, a takva preferencijalna carinska stopa se može primijeniti i za proizvode identične obrađenim proizvodima puštenim u slobodan promet, uvozne dažbine kojima podliježu obrađeni proizvodi obračunavaju se po stopi carine koja važi u okviru takvog preferencijalnog tretmana.
- (2) Ako preferencijalna carinska stopa iz stava (1) ovog člana u vezi s uvoznom robom podliježe primjeni tarifnih kvota ili gornjeg tarifnog limita, primjena stope carine iz stava (1) ovog člana u vezi s obrađenim proizvodima, također, podliježe uslovu da se navedena preferencijalna stopa carine primjenjuje na uvoznu robu u vrijeme prihvatanja carinske deklaracije za puštanje u slobodan promet. U tom slučaju, količina uvozne robe koja je stvarno upotrijebljena u proizvodnji obrađenih proizvoda puštenih u slobodan promet otpisuje se od tarifnih kvota ili gornjeg tarifnog limita koji su na snazi u vrijeme prihvatanja carinske deklaracije za puštanje u slobodan promet, a ne otpisuju se količine od tarifnih kvota ili gornjeg tarifnog limita otvorenih za proizvode koji su identični obrađenim proizvodima.

6. Postupak privremenog uvoza

Član 155.

(Postupak privremenog uvoza)

Postupkom privremenog uvoza odobrava se upotreba u carinskom području Bosne i Hercegovine strane robe, uz potpuno ili djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina i bez primjene mjera trgovinske politike, koja je namijenjena ponovnom izvozu u nepromijenjenom stanju, osim uobičajenog smanjenja vrijednosti zbog upotrebe.

Član 156.

(Odobrenje)

Postupak privremenog uvoza carinski organ odobrava na zahtjev lica koje upotrebljava robu ili lica koje organizira njenu upotrebu.

Član 157.

(Identifikacija robe)

- (1) Carinski organ ne odobrava postupak privremenog uvoza ako nije moguće osigurati identifikaciju uvozne robe.
- (2) Carinski organ može odobriti postupak privremenog uvoza i u slučaju da nije moguće osigurati identifikaciju uvozne robe ako s obzirom na vrstu robe ili njenu predviđenu upotrebu nisu moguće zloupotrebe postupka.

Član 158.

(Rok)

- (1) Carinski organ određuje rok u kojem se privremeno uvezena roba mora ponovo izvesti ili odrediti novo carinski odobreno postupanje ili upotreba te robe. Rok mora biti dovoljan za postizanje svrhe privremenog uvoza.
- (2) Ne dovodeći u pitanje posebne rokove utvrđene u skladu s članom 159. ovog zakona, roba može ostati u postupku privremenog uvoza najduže 24 mjeseca. Carinski organ može, u skladu s okolnostima i u dogovoru s imaoцем odobrenja, odrediti i kraći rok.
- (3) U izuzetnom slučaju, carinski organ može, na zahtjev imaoца odobrenja, radi postizanja svrhe privremenog uvoza, u razumnim granicama, produžiti rok iz st. (1) i (2) ovog člana.

Član 159.

(Potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina)

Slučajevi i posebni uslovi i rokovi za primjenu postupka privremenog uvoza uz potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina propisuju se provedbenim propisom.

Član 160.

(Djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina)

- (1) Postupak privremenog uvoza uz djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se za robu koja nije obuhvaćena odredbama provedbenog propisa ili je obuhvaćena tim odredbama, ali ta roba ne ispunjava sve u njima propisane uslove za odobravanje privremenog uvoza uz potpuno oslobađanje.
- (2) Provedbenim propisom propisuju se uslovi za provođenje postupka iz stava (1) ovog člana, kao i roba za koju se ne može odobriti postupak privremenog uvoza.

Član 161.

(Obračun uvoznih dažbina u slučaju djelimičnog oslobađanja)

- (1) Iznos uvoznih dažbina koje se plaćaju za robu stavlenu u postupak privremenog uvoza uz djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina određuje se, za svaki mjesec ili za dio mjeseca u kojem se roba nalazila u tom postupku, u visini od 3% od iznosa uvoznih dažbina koje bi trebalo platiti za robu da je bila puštena u slobodan promet na dan prihvatanja carinske deklaracije za stavljanje te robe u postupak privremenog uvoza.
- (2) Iznos uvoznih dažbina koje se naplaćaju ne može biti veći od iznosa koji bi trebalo platiti da je roba bila puštena u slobodan promet na dan kada je stavljena u postupak privremenog uvoza, s tim da u taj iznos ne ulaze pripadajuće kamate.
- (3) Prijenos prava i obaveza koje proističu iz postupka privremenog uvoza prema članu 104. ovog zakona ne znači da se isto oslobađanje mora primijeniti za svaki period upotrebe privremeno uvezene robe.
- (4) Ako je prijenos prava i obaveza iz stava (3) ovog člana izvršen uz djelimično oslobađanje za oba lica koja imaju odobrenje za korištenje postupka tokom istog mjeseca, prvi imalac odobrenja mora platiti iznos dospjelih uvoznih dažbina za cijeli taj mjesec.

Član 162.

(Pravila za obračun carinskog duga)

- (1) Kada nastane carinski dug za robu stavlenu u postupak privremenog uvoza, iznos duga utvrđuje se na osnovu elemenata za obračun koji se primjenjuju na tu robu na dan prihvatanja carinske deklaracije za stavljanje robe u postupak privremenog uvoza, osim ako je, provedbenim propisom donesenim na osnovu člana 159. ovog zakona, predviđeno da se iznos duga za robu utvrđuje na osnovu elemenata za obračun koji se primjenjuju na dan određen u skladu s članom 239. ovog zakona.
- (2) Ako carinski dug za robu stavlenu u postupak privremenog uvoza uz djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina nastane iz nekih drugih razloga, a ne zbog stavljanja robe u taj postupak, iznos duga jednak je razlici između iznosa uvoznih dažbina obračunatog u skladu sa stavom (1) ovog člana i iznosa koji se plaća u skladu s članom 161. ovog zakona.

7. Vanjska obrada**7.1. Opće odredbe**

Član 163.

(Postupak vanjske obrade)

- (1) Ne dovodeći u pitanje primjenu čl. 141. i 142. i čl. od 172. do 177. ovog zakona, postupak vanjske obrade može se

odobriti za domaću robu koja se privremeno izvozi iz carinskog područja Bosne i Hercegovine radi procesa obrade. Proizvodi koji se dobiju u postupku vanjske obrade mogu se pustiti u slobodan promet uz potpuno ili djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina.

- (2) Na privremeni izvoz domaće robe primjenjuju se izvozne dažbine, mjere trgovinske politike i druge carinske formalnosti predviđene za izvoz domaće robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine.
- (3) Izrazi upotrijebljeni u čl. od 163. do 177. ovog zakona imaju sljedeće značenje:
 - a) privremeno izvezena roba: je roba stavljena u postupak vanjske obrade,
 - b) proces obrade: proces iz člana 131. stav (2) tačka a) alineje od 1) do 3) ovog zakona,
 - c) dobiveni proizvodi: su svi proizvodi nastali u takvim procesima obrade,
 - d) normativ proizvodnje: količina ili procenat dobivenih proizvoda koji se dobiju obradom određene količine privremeno izvezene robe.

Član 164.

(Ograničenja)

- (1) Postupak vanjske obrade nije dozvoljen za domaću robu:
 - a) čijim izvozom se stiče pravo na povrat ili otpust uvoznih dažbina,
 - b) koja je prije izvoza bila puštena u slobodan promet uz smanjenu ili nultu stopu carine zbog svoje upotrebe u posebne svrhe, sve dok se primjenjuju uslovi za primjenu smanjene ili nulte stope carina, osim ako se proces obrade odnosi na popravku,
 - c) čiji izvoz daje pravo na odobravanje izvozne naknade ili za koju se zbog izvoza, osim naknade, odobrava neka druga finansijska pogodnost u okviru mjera poljoprivredne politike.
- (2) Provedbenim propisom mogu se propisati slučajevi u kojima se ne primjenjuje stav (1) tačka b) ovog člana.

7.2. Izdavanje odobrenja

Član 165.

(Odobrenje)

- (1) Odobrenje za postupak vanjske obrade izdaje carinski organ na zahtjev lica koje organizira vanjsku obradu.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, odobrenje za postupak vanjske obrade može se izdati i licu koje ne organizira izvođenje procesa obrade ako je riječ o robi bh. porijekla, u smislu pravila o nepreferencijalnom porijeklu robe iz čl. od 27. do 32. ovog zakona i ako se proces obrade sastoji od ugrađivanja te robe u stranu robu koja će se u Bosnu i Hercegovinu uvesti kao dobiveni proizvodi, pod uslovom da vanjska obrada doprinosi boljoj prodaji robe za izvoz i da uvoz dobivenih proizvoda ne ugrožava osnovne interese proizvođača iz Bosne i Hercegovine takvih proizvoda ili proizvoda sličnih uvezenim dobivenim proizvodima.
- (3) Provedbenim propisom propisuju se slučajevi i postupak u kojima se primjenjuje stav (2) ovog člana.

Član 166.

(Uslovi za izdavanje odobrenja)

- (1) Odobrenje se može izdati samo:
 - a) licu registriranom u Bosni i Hercegovini,
 - b) ako je moguće utvrditi da su dobiveni proizvodi proizvedeni od privremeno izvezene robe, i
 - c) ako izdavanje odobrenja za postupak vanjske obrade ne ugrožava osnovne interese proizvođača iz Bosne i Hercegovine (ekonomski uslovi).

- (2) Provedbenim propisom može se propisati u kojim slučajevima se može odstupiti od uslova iz stava (1) tačka b) ovog člana.

7.3. Provođenje postupka

Član 167.

(Rok i normativ)

- (1) Carinski organ određuje rok u kojem se dobiveni proizvodi moraju ponovo uvesti u carinsko područje Bosne i Hercegovine. Taj rok može se produžiti na osnovu blagovremenog i opravdanog zahtjeva imaoća odobrenja.
- (2) Carinski organ određuje ili prihvata normativ proizvodnje korisnika postupka ili, po potrebi, metod određivanja normativa, za izvoz i uvoz robe u postupku vanjske obrade.

Član 168.

(Uslovi za odobravanje potpunog ili djelimičnog oslobađanja od plaćanja uvoznih dažbina)

- (1) Potpuno ili djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, u skladu s članom 169. stav (1) ovog zakona, odobrava se samo kada se dobiveni proizvodi prijavljuju za puštanje u slobodan promet u ime ili za račun:
- imaoca odobrenja ili
 - drugog lica registriranog u Bosni i Hercegovini, pod uslovom da to lice ima saglasnost imaoća odobrenja i da su ispunjeni uslovi iz odobrenja.
- (2) Potpuno ili djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina iz člana 169. ovog zakona neće se odobriti ako nije ispunjen neki od uslova ili neka od obaveza u vezi s postupkom vanjske obrade, osim ako se utvrdi da ti propusti bitno ne utiču na pravilno provođenje navedenog postupka.

Član 169.

(Način utvrđivanja potpunog ili djelimičnog oslobađanja od plaćanja uvoznih dažbina)

- (1) Potpuno ili djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, propisano članom 163. stav (1) ovog zakona, utvrđuje se tako što se od iznosa uvoznih dažbina obračunatih za dobivene proizvode koji se puštaju u slobodan promet odbije iznos uvoznih dažbina koje bi bile obračunate na isti dan za privremeno izvezenu robu ako bi se ona uvozila u carinsko područje Bosne i Hercegovine iz države u kojoj je bila predmet procesa obrade ili iz države u kojoj je bila u posljednjoj fazi obrade.
- (2) Iznos koji se odbija u skladu sa stavom (1) ovog člana izračunava se na osnovu količine i vrste predmetne robe na dan prihvatanja carinske deklaracije za njeno stavljanje u postupak vanjske obrade i na osnovu ostalih elemenata za obračun koji važe za tu robu na dan prihvatanja carinske deklaracije za puštanje dobivenih proizvoda u slobodan promet.
- (3) Vrijednost privremeno izvezene robe je vrijednost koja se prihvati za tu robu prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti dobivenih proizvoda u skladu s članom 40. stav (1) tačka b) alineja 1) ovog zakona ili, ako se vrijednost ne može utvrditi na taj način, vrijednost koja odgovara razlici između carinske vrijednosti dobivenih proizvoda i proizvodnih troškova utvrđenih na objektivan način.
- (4) Izuzetno od st. (2) i (3) ovog člana:
- određeni troškovi ne uzimaju se u obzir prilikom utvrđivanja iznosa koji se odbija, ako je to predviđeno provedbenim propisom,
 - ako je privremeno izvezena robu prije stavljanja u postupak vanjske obrade bila puštena u slobodan promet uz smanjenu ili nultu stopu carine zbog njene upotrebe u posebne svrhe, sve dok važe uslovi za primjenu smanjene ili nulte stope carine, iznos koji se odbija jednak je iznosu uvoznih dažbina koji je

stvarno naplaćen kad je robu puštena u slobodan promet.

- (5) Ako bi privremeno izvezena robu prilikom puštanja u slobodan promet ispunjavala uslove za smanjenu ili nultu stopu carine zbog njene upotrebe u posebne svrhe, ta stopa će se primijeniti za dobivene proizvode, pod uslovom da je robu u državi u kojoj se odvijao proces obrade ili posljednja faza obrade bila predmet radnji koje su u skladu s takvom posebnom upotrebom.
- (6) Ako dobiveni proizvodi ispunjavaju uslove za primjenu preferencijalne carinske stope iz člana 25. stav (2) tačka c) ovog zakona i ako je ta stopa predviđena i za robu čija je tarifna oznaka ista kao i tarifna oznaka za privremeno izvezenu robu, stopa uvozne carine koja se uzima u obzir pri utvrđivanju iznosa koji se odbija u skladu sa stavom (1) ovog člana je stopa koja bi bila primijenjena na privremeno izvezenu robu ako bi ta robu ispunjavala uslove za primjenu preferencijalne carinske stope.
- (7) Ako je međunarodnim sporazumom koji obavezuje Bosnu i Hercegovinu propisano oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za određene dobivene proizvode, odredbe ovog člana neće se primijeniti.

Član 170.

(Popravka bez plaćanja)

- (1) Ako je postupak vanjske obrade odobren radi popravke privremeno izvezene robe, ta robu se pušta u slobodan promet uz potpuno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ako se carinskom organu na prihvatljiv način dokaže da je robu popravljena besplatno zbog ugovorene ili zbog zakonom propisane garantne obaveze ili zbog proizvodne greške.
- (2) Stav (1) ovog člana ne primjenjuje se ako je proizvodna greška uzeta u obzir u vrijeme prvog puštanja predmetne robe u slobodan promet.

Član 171.

(Popravka uz plaćanje)

- (1) Ako je postupak vanjske obrade odobren radi popravke privremeno izvezene robe uz plaćanje popravke, robu se može djelimično osloboditi od plaćanja uvoznih dažbina, u smislu člana 163. ovog zakona. Iznos uvoznih dažbina utvrđuje se na osnovu elemenata za obračun koji važe za dobivene proizvode na dan prihvatanja carinske deklaracije za njihovo puštanje u slobodan promet, pri čemu se kao carinska vrijednost uzima iznos koji je jednak visini troškova popravke, pod uslovom da ti troškovi predstavljaju jedinu naknadu koju plaća imalac odobrenja i da na to plaćanje ne utiče bilo koji oblik povezanosti imaoća odobrenja i lica koje je izvršilo popravku.
- (2) Izuzetno od člana 169. ovog zakona, provedbenim propisom mogu se propisati slučajevi i posebni uslovi pod kojima se troškovi procesa obrade primjenjuju kao osnovica za obračun carinskog duga pri puštanju robe u slobodan promet nakon postupka vanjske obrade.

7.4. Vanjska obrada uz korištenje sistema standardne zamjene

Član 172.

(Sistem standardne zamjene)

- (1) U postupku vanjske obrade, u skladu s prethodnim odredbama o vanjskoj obradi i odredbama čl. od 172. do 177. ovog zakona, sistem standardne zamjene omogućava da dobiveni proizvod bude zamijenjen uvoznim proizvodom (u daljnjem tekstu: zamjenski proizvod).
- (2) Carinski organ može odobriti primjenu sistema standardne zamjene ako se proces obrade odnosi na popravku domaće robe koja nije predmet posebnih propisa donesenih u okviru

- poljoprivredne politike ili posebnih propisa koji važe za određenu robu dobivenu preradom poljoprivrednih proizvoda.
- (3) Odredbe koje se primjenjuju na dobivene proizvode primjenjuju se i na zamjenski proizvod, ne dovodeći u pitanje primjenu člana 177. ovog zakona.
 - (4) Carinski organ može odobriti da se pod propisanim uslovima zamjenski proizvod uveze prije izvoza robe za koju je odobren postupak (prethodni uvoz). U tom slučaju mora se položiti osiguranje u visini iznosa uvoznih dažbina za zamjenski proizvod.

Član 173.

(Zamjenski proizvod)

- (1) Zamjenski proizvod mora imati istu osmocifretnu tarifnu oznaku, isti komercijalni kvalitet i iste tehničke karakteristike kao privremeno izvezena roba kada bi na njoj bila obavljena popravka.
- (2) Ako je privremeno izvezena roba bila korištena prije izvoza, zamjenski proizvod mora biti korišten, a ne novi proizvod.
- (3) Carinski organ može dozvoliti izuzetak od primjene stava (2) ovog člana ako se zamjenski proizvod isporučuje besplatno, na osnovu ugovorene ili zbog zakonom propisane garantne obaveze ili zbog proizvodne greške.

Član 174.

(Odobranje sistema standardne zamjene)

Sistem standardne zamjene može se odobriti samo kada je moguće provjeriti da li zamjenski proizvod ispunjava uslove iz člana 173. ovog zakona.

Član 175.

(Rok za izvoz u slučaju prethodnog uvoza)

- (1) U slučaju prethodnog uvoza, roba za privremeni izvoz mora se izvesti u roku od dva mjeseca od dana kada je carinski organ prihvatio carinsku deklaraciju za puštanje zamjenskog proizvoda u slobodan promet.
- (2) Ako to nalažu izuzetne okolnosti, carinski organ može, na osnovu blagovremenog zahtjeva imaoca odobrenja, produžiti rok iz stava (1) ovog člana u razumnim granicama.

Član 176.

(Iznos koji se odbija u slučaju prethodnog uvoza)

U slučaju prethodnog uvoza i uz primjenu člana 169. ovog zakona, iznos koji se odbija utvrđuje se na osnovu elemenata za obračun koji za robu za privremeni izvoz važe na dan prihvatanja carinske deklaracije kojom se roba stavlja u postupak vanjske obrade.

Član 177.

(Odredbe koje se ne primjenjuju)

Odredbe člana 165. st. (2) i (3) i člana 166. stav (1) tačka b) i stav (2) ovog zakona ne primjenjuju se u okviru sistema standardne zamjene.

7.5. Ostale odredbe

Član 178.

(Mjere trgovinske politike)

U postupcima predviđenim u okviru vanjske obrade primjenjuju se mjere trgovinske politike.

ODJELJAK D. POSTUPAK IZVOZA

Član 179.

(Postupak izvoza)

- (1) Postupkom izvoza odobrava se iznošenje domaće robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine. U postupku izvoza primjenjuju se izvozne carinske formalnosti,

uključujući primjenu trgovinskih mjera i obračunava se izvozna carina ako je propisana.

- (2) Domaća roba namijenjena za iznošenje iz carinskog područja Bosne i Hercegovine stavlja se u izvozni postupak, osim u slučaju robe stavljene u postupak vanjske obrade ili u unutrašnji provozni postupak, u skladu s članom 112. ovog zakona.
- (3) Izvozna carinska deklaracija podnosi se carinskom uredu nadležnom prema sjedištu ili prebivalištu izvoznika ili prema mjestu u kojem se roba pakuje, odnosno utovara za izvoz. Izuzeci od ovoga mogu se propisati provedbenim propisom.
- (4) Slučajevi i uslovi pod kojima se ne podnosi izvozna carinska deklaracija za robu koja napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine propisuju se provedbenim propisom.

Član 180.

(Uslovi prilikom izvoza robe)

Puštanje robe za izvoz odobrava se pod uslovom da se roba izveze iz carinskog područja Bosne i Hercegovine u istom stanju u kakvom je bila u trenutku prihvatanja izvozne carinske deklaracije.

Član 181.

(Privremeni izvoz)

- (1) Kada se domaća roba privremeno izvozi s namjerom da se ponovo uveze u nepromijenjenom stanju, odredbe čl. 179. i 180. ovog zakona primjenjuju se na odgovarajući način.
- (2) Odredbe čl. 209. i 210. ovog zakona primjenjuju se na odgovarajući način kod ponovnog uvoza robe iz stava (1) ovog člana.

POGLAVLJE III. DRUGI OBLICI CARINSKI ODOBRENOG POSTUPANJA ILI UPOTREBE ROBE ODJELJAK A. SLOBODNE ZONE

1. Opće odredbe

Član 182.

(Osnivanje, upravljanje i rad slobodnih zona)

Uslovi za osnivanje slobodnih zona, postupak za određivanje slobodnih zona, rad i upravljanje slobodnim zonama, te uslovi za obavljanje djelatnosti u slobodnim zonama i prestanak rada slobodnih zona propisuju se posebnim zakonom.

Član 183.

(Slobodne zone)

Slobodne zone su dijelovi carinskog područja Bosne i Hercegovine ili prostori koji se nalaze u tom području i odvojeni su od ostalog dijela carinskog područja, a u kojima se:

- a) u svrhu naplate uvoznih dažbina i primjene uvoznih mjera trgovinske politike, za stranu robu smatra da se ne nalazi u carinskom području Bosne i Hercegovine, pod uslovom da nije puštena u slobodan promet ili da nije stavljena u drugi carinski postupak ili upotrebu ili da nije korištena ili trošena u slobodnoj zoni pod drugačijim uslovima od uslova utvrđenih carinskim propisima,
- b) na domaću robu namijenjenu izvozu, koja smještajem u slobodnu zonu ispunjava uslove predviđene posebnim propisima, primjenjuju mjere koje bi se primijenile pri izvozu takve robe.

Član 184.

(Carinski nadzor nad izgradnjom objekta u slobodnoj zoni)

- (1) Slobodne zone moraju biti posebno ograđene i označene, sa izuzetkom onih koje su određene u skladu s članom 186. ovog zakona. Carinski organ određuje mjesto ulaza i izlaza za svaku slobodnu zonu.

- (2) Za izgradnju objekta u slobodnoj zoni potrebno je prethodno odobrenje carinskog organa radi carinskog nadzora.

Član 185.

(Carinski nadzor)

- (1) Područje, mjesto ulaza u i izlaza iz slobodne zone, sa izuzetkom slobodnih zona određenih u skladu s članom 186. ovog zakona, pod carinskim je nadzorom.
- (2) Lica i prijevozna sredstva koja ulaze u ili izlaze iz slobodne zone mogu biti podvrgnuti carinskoj kontroli.
- (3) Ulazak u slobodnu zonu može se zabraniti licima za koje postoji sumnja da se neće pridržavati odredbi ovog zakona i drugih propisa.
- (4) Carinski organ može obaviti provjeru robe i provesti druge mjere carinskog nadzora nad robom koja se unosi, iznosi ili ostaje u slobodnoj zoni.
- (5) Radi omogućavanja provođenja provjera iz stava (4) ovog člana, potrebno je carinskom organu predati kopiju dokumenta, koji mora pratiti robu prilikom njenog unosa ili iznosa ili mora biti na raspolaganju kod lica koje je u tu svrhu odredio carinski organ. Kada se traži provjera, roba se mora predočiti carinskom organu.

Član 186.

(Slobodne zone na koje se primjenjuju propisi o carinskom skladištu)

- (1) Carinski organ može odrediti slobodnu zonu u kojoj se obavljaju carinske formalnosti i primjenjuju odredbe koje se odnose na carinski dug, u skladu sa uslovima postupka carinskog skladištenja. Na tako određenu slobodnu zonu ne primjenjuju se odredbe čl. 188., 194. i 198. ovog zakona.
- (2) Na slobodnu zonu iz stava (1) ovog člana ne primjenjuju se odredbe koje se odnose na slobodnu zonu iz čl. 48., 49. i 229. ovog zakona.

2. Smještaj robe u slobodnu zonu

Član 187.

(Smještaj robe u slobodnu zonu)

- (1) U slobodnu zonu može se smjestiti domaća i strana roba.
- (2) Roba koja je neposredno unesena u slobodnu zonu, kako je to navedeno u članu 49. stav (1) tačka b) ovog zakona, prijavljuje se carinskom organu na osnovu prijevoznog dokumenta.
- (3) Roba za koju se unosom u slobodnu zonu završava neki drugi carinski postupak smješta se u slobodnu zonu na osnovu dokumenta kojim se završava prethodni postupak.
- (4) Domaća roba smješta se u slobodnu zonu na osnovu fakture ili drugog dokumenta koji sadrži sve podatke potrebne za evidenciju o robi u slobodnoj zoni.
- (5) Carinski organ može zahtijevati da se opasna roba ili roba zbog koje se može pokvariti druga roba ili za koju je, iz nekih drugih razloga, potrebno osigurati posebne uslove, smjesti u prostorije koje su posebno opremljene za smještaj takve robe.

Član 188.

(Predočenje robe i potvrda carinskog statusa robe)

- (1) Ne dovodeći u pitanje primjenu člana 185. st. (4) i (5) ovog zakona, roba koja se unosi u slobodnu zonu ne mora se predočiti carinskom organu niti je potrebno za nju podnositi carinsku deklaraciju.
- (2) Roba se predočava carinskom organu i podliježe carinskim formalnostima samo kada:
 - a) je stavljena u carinski postupak koji se završava smještajem robe u slobodnu zonu. Ako navedeni carinski postupak dozvoljava izuzeće od obaveze predočenja robe, takvo se predočenje ne zahtijeva,

- b) je smještena u slobodnu zonu na osnovu odluke o odobravanju povrata ili otpusta uvoznih dažbina,
 - c) ispunjava uslove za primjenu mjera iz člana 183. tačka b) ovog zakona,
 - d) se smješta u slobodnu zonu direktno iz područja izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine.
- (3) Carinski organ može zahtijevati da bude obaviješten o robi koja podliježe plaćanju izvoznih dažbina ili na koju se primjenjuju drugi propisi kojima se regulira izvoz.
 - (4) Na zahtjev zainteresiranog lica, carinski organ potvrđuje da li roba smještena u slobodnoj zoni ima carinski status domaće ili strane robe.

3. Rad slobodnih zona

Član 189.

(Rok za smještaj robe)

- (1) Smještaj robe u slobodnoj zoni nije vremenski ograničen.
- (2) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine može propisati posebne rokove smještaja u slobodnu zonu za robu iz člana 183. tačka b) ovog zakona na koju se primjenjuju mjere poljoprivredne politike.

Član 190.

(Privredne djelatnosti u slobodnoj zoni)

- (1) U slobodnoj zoni privredne djelatnosti obavljaju se pod carinskim nadzorom, pod uslovima koji su propisani ovim zakonom. Carinski organ mora biti unaprijed obaviješten o obavljanju privrednih djelatnosti u slobodnoj zoni.
- (2) Carinski organ može uvesti mjere zabrane ili ograničenja u vezi s obavljanjem privredne djelatnosti u slobodnoj zoni iz stava (1) ovog člana, zavisno od vrste predmetne robe ili zahtjeva carinskog nadzora.
- (3) Carinski organ može zabraniti obavljanje privredne djelatnosti u slobodnoj zoni licu koje ne pruži neophodne garancije da će ih obavljati u skladu s odredbama ovog zakona i drugim propisima.

Član 191.

(Djelatnosti u slobodnoj zoni)

- (1) Strana roba, a koja je smještena u slobodnu zonu, dok se nalazi u slobodnoj zoni, može se:
 - a) pustiti u slobodan promet pod uslovima propisanim za taj postupak i uz primjenu člana 196. ovog zakona,
 - b) podvrgnuti uobičajenim oblicima postupanja iz člana 125. stav (1) ovog zakona, bez odobrenja carinskog organa,
 - c) staviti u postupak unutrašnje obrade pod uslovima propisanim za taj postupak,
 - d) staviti u postupak obrade pod carinskom kontrolom pod uslovima propisanim za taj postupak,
 - e) staviti u postupak privremenog uvoza pod uslovima propisanim za taj postupak,
 - f) ustupiti u korist države u skladu s čl. 200. i 201. ovog zakona,
 - g) uništiti, pod uslovom da zainteresirano lice dostavi carinskom organu sve podatke koje taj organ smatra potrebnim.
- (2) Kada je roba stavljena u jedan od postupaka iz stava (1) tač. c), d) ili e) ovog člana, carinski organ može, imajući u vidu uslove za rad i provođenje carinskog nadzora u slobodnoj zoni, ako je potrebno, tim uslovima prilagoditi mjere kontrole.

Član 192.

(Domaća roba obuhvaćena mjerama poljoprivredne politike)

- Domaća roba iz člana 183. tačka b) ovog zakona koja je obuhvaćena mjerama poljoprivredne politike može se u slobodnoj zoni podvrgnuti samo onim oblicima postupanja koji

su za tu robu izričito dozvoljeni, u skladu s članom 125. stav (2) ovog zakona. Ta postupanja mogu se preduzimati bez odobrenja carinskog organa.

Član 193.
(Posebni uslovi)

Strana i domaća roba iz člana 183. tačka b) ovog zakona ne može se koristiti ili trošiti u slobodnoj zoni, osim u slučajevima iz čl. 191. i 192. ovog zakona.

Član 194.
(Evidencija o robi)

- (1) Lice koje u slobodnoj zoni obavlja djelatnost skladištenja, dorade ili prerade ili prodaje ili kupovine robe, dužno je voditi evidenciju o robi na način koji odobri carinski organ. Podaci o robi unose se u evidenciju čim se roba dopremi u prostorije tog lica. Evidencija o robi mora carinskom organu omogućiti identifikaciju robe i mora sadržavati podatke o kretanju robe.
- (2) Ako se pretovar robe obavlja unutar slobodne zone, dokumenti u vezi s tom radnjom moraju se dati na uvid carinskom organu. Kratkotrajno smještanje robe, zbog pretovara, smatrat će se sastavnim dijelom pretovara. U skladu s čl. od 45. do 47. i čl. od 203. do 206. ovog zakona, podnosi se ulazna ili izlazna sažeta deklaracija za robu koja se u slobodnu zonu direktno unosi iz dijelova izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine ili se iznosi iz slobodne zone direktno napuštajući carinsko područje Bosne i Hercegovine.
- (3) Evidencija iz stava (1) ovog člana vodi se hronološki, prema podacima iz dokumenata koji pri izvozu ili uvozu prate robu, te na osnovu normativa utroška materijala i proizvodnje robe.
- (4) Provedbenim propisom propisuje se način vođenja evidencije iz stava (1) ovog člana i način provođenja mjera carinskog nadzora u slobodnoj zoni.

4. Iznošenje robe iz slobodne zone

Član 195.
(Iznošenje robe iz slobodne zone)

- (1) Roba koja se iznosi iz slobodne zone može se:
 - a) izvesti ili ponovo izvesti iz carinskog područja Bosne i Hercegovine ili
 - b) unijeti u drugi dio carinskog područja Bosne i Hercegovine.
- (2) Odredbe čl. od 45. do 68. ovog zakona, osim čl. od 59. do 64. ovog zakona ako je riječ o domaćoj robi, primjenjuju se i pri iznošenju robe u drugi dio carinskog područja Bosne i Hercegovine, osim za robu koja slobodnu zonu napušta zračnim ili morskim putem bez stavljanja u postupak provoza ili neki drugi carinski postupak.

Član 196.
(Carinska vrijednost i obračun carinskog duga)

- (1) Kada nastane carinski dug za stranu robu koja se iz slobodne zone unosi u drugi dio carinskog područja Bosne i Hercegovine, a carinska vrijednost utvrđuje se na osnovu stvarno plaćene cijene, odnosno cijene koju za tu robu treba platiti, koja uključuje troškove skladištenja i održavanja robe dok ostaje u slobodnoj zoni, ti troškovi ne računavaju se u carinsku vrijednost ako su iskazani odvojeno od stvarno plaćene cijene, odnosno cijene koju za robu treba platiti.
- (2) Kada unosom u drugi dio carinskog područja Bosne i Hercegovine nastane carinski dug za proizvod koji je u slobodnoj zoni dobiven u postupku unutrašnje obrade, iznos duga utvrđuje se na osnovu vrijednosti uvozne robe sadržane u dobivenim proizvodima.

- (3) Ako je roba bila predmet uobičajenih oblika postupanja iz člana 125. stav (1) ovog zakona, deklarant može zahtijevati, ako je takvo postupanje carinski organ odobrio u skladu s članom 125. stav (3) ovog zakona, da se iznos uvoznih dažbina utvrdi na osnovu vrste robe, carinske vrijednosti i količine robe, na osnovu koje bi se iznos utvrdio u vrijeme nastanka carinskog duga određeno u skladu s članom 239. ovog zakona da roba nije bila predmet takvog postupanja.
- (4) Provedbenim propisom mogu se propisati slučajevi u kojima se neće primijeniti odredba stava (3) ovog člana.

Član 197.
(Postupanje s domaćom robom koja podliježe mjerama poljoprivredne politike)

- (1) Za domaću robu iz člana 183. tačka b) ovog zakona koja podliježe mjerama poljoprivredne politike i koja je unesena u slobodnu zonu određuje se neko od postupanja ili upotrebe predviđenih propisima prema kojem ta roba, po osnovu njenog smještaja u slobodnu zonu, ispunjava uslove za primjenu mjera koje se primjenjuju prilikom izvoza takve robe.
- (2) Ako se roba iz stava (1) ovog člana vrati u drugi dio carinskog područja Bosne i Hercegovine, ili ako joj u roku propisanom u skladu s članom 189. stav (2) ovog zakona nije odobreno neko od postupanja ili upotrebe iz stava (1) ovog člana, carinski organ preuzima mjere predviđene odgovarajućim propisima kojima se uređuju posebna područja, a koje se odnose na nepoštivanje navedenog postupanja ili upotrebe.

Član 198.
(Dokaz o carinskom statusu robe)

- (1) U slučaju unosa ili ponovnog unosa robe s područja slobodne zone u drugi dio carinskog područja Bosne i Hercegovine ili ako se roba stavlja u carinski postupak, potvrda carinskog organa iz člana 188. stav (4) ovog zakona može se upotrijebiti kao dokaz carinskog statusa te robe kao domaće ili strane robe.
- (2) Kada se potvrdom ili na drugi način ne može dokazati da roba ima carinski status domaće ili strane robe, roba se smatra:
 - a) domaćom robom, u svrhu plaćanja izvoznih dažbina, dobivanja izvoznih dozvola (certifikata) i primjene propisanih trgovinskih mjera prilikom izvoza,
 - b) stranom robom, u svim ostalim slučajevima.

Član 199.
(Primjena propisa)

Kada roba napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine iz slobodne zone, carinski organ kontrolira primjenu odredbi koje se odnose na izvoz, vanjsku obradu, ponovni izvoz, postupke s odgođenim plaćanjem ili postupak unutrašnjeg provoza, kao i primjenu odredbi čl. od 202. do 206. ovog zakona.

ODJELJAK B. PONOVI IZVOZ, UNIŠTENJE I USTUPANJE ROBE

Član 200.
(Ponovni izvoz, uništenje i ustupanje robe)

- Strana roba može se:
- a) ponovo izvesti iz carinskog područja Bosne i Hercegovine,
 - b) uništiti,
 - c) ustupiti u korist države.

Član 201.

(Carinske formalnosti za ponovni izvoz, uništenje i ustupanje robe)

- (1) Na ponovni izvoz, kada je to potrebno, primjenjuju se na odgovarajući način carinske formalnosti propisane za izvoz robe, uključujući i primjenu trgovinskih mjera.
- (2) Provedbenim propisom propisuju se slučajevi u kojima se za stranu robu stavljen u postupak s odgođenim plaćanjem neće primjenjivati trgovinske mjere pri izvozu iz Bosne i Hercegovine.
- (3) O namjeri ponovnog izvoza ili uništenja robe prethodno se mora obavijestiti carinski organ. Carinski organ zabranit će ponovni izvoz robe ako je to propisano ili predviđeno mjerama iz st. (1) i (2) ovog člana. Ako se roba koja je stavljena u postupak s ekonomskim dejstvom ponovo izvozi, za tu robu podnosi se carinska deklaracija, u skladu s čl. od 71. do 92. ovog zakona. U tim slučajevima primjenjuje se član 179. st. (3) i (4) ovog zakona.
- (4) Roba se ustupa u korist države u skladu s odredbama provedbenog propisa.
- (5) Uništenjem ili ustupanjem robe ne mogu nastati troškovi na teret države.
- (6) Za otpad i ostatke nastale uništenjem određuje se carinski odobreno postupanje ili upotreba propisana za stranu robu, a do tog momenta su pod carinskim nadzorom.

DIO PETI - ROBA KOJA NAPUŠTA CARINSKO PODRUČJE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 202.

(Roba koja napušta carinsko područje)

Roba koja napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine podliježe carinskom nadzoru. Ona može biti predmet kontrole carinskog organa, u skladu s važećim propisima. Roba napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine putem i na način koji, ako je to potrebno, odredi carinski organ.

Član 203.

(Podnošenje carinske deklaracije i izlazne sažete deklaracije)

- (1) Roba koja napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine, osim robe koja se prevozi prijevoznim sredstvom koje samo prolazi kroz teritorijalne vode ili zračni prostor carinskog područja Bosne i Hercegovine, bez zaustavljanja na tom području, mora imati carinsku deklaraciju ili, ako se ne zahtijeva carinska deklaracija, izlaznu sažetu deklaraciju.
- (2) Uz uvažavanje posebnih okolnosti, za određene vrste prometa robe, oblike transporta ili za određene privredne subjekte, ili ako su međunarodnim sporazumom predviđeni posebni sigurnosni postupci, provedbenim propisom propisuju se:
 - a) rokovi do kojih carinska deklaracija ili izlazna sažeta deklaracija mora biti podnesena izlaznom carinskom uredu prije iznošenja robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine,
 - b) izuzeća od primjene propisanih rokova iz tačke a) ovog stava,
 - c) uslovi pod kojima se može primijeniti izuzeće od obaveze podnošenja izlazne sažete deklaracije za robu koja napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine i slučajevi u kojima i uslovi pod kojima se za robu koja napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine ne podnosi ni carinska deklaracija ni izlazna sažeta deklaracija.

Član 204.

(Carinska deklaracija za robu koja napušta carinsko područje)

- (1) Kada se, shodno carinskim propisima, zahtijeva podnošenje carinske deklaracije za određivanje carinski odobrenog postupanja ili upotrebe robe koja napušta carinsko područje

Bosne i Hercegovine, ta deklaracija mora biti podnesena izlaznom carinskom uredu prije iznošenja robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine.

- (2) Kada se izvozni i izlazni carinski ured razlikuju, podatke sadržane u carinskoj deklaraciji iz stava (1) ovog člana izvozni carinski ured odmah elektronskim putem dostavlja ili stavlja na raspolaganje izlaznom carinskom uredu.
- (3) Carinska deklaracija iz stava (1) ovog člana mora sadržavati najmanje one podatke koji su neophodni za izlaznu sažetu deklaraciju propisanu članom 206. stav (5) ovog zakona.
- (4) Ako se carinska deklaracija podnosi na neki drugi način osim elektronskim putem, nadležni carinski ured primjenjuje isti nivo carinske kontrole koja se zasniva na analizi rizika kao i u slučaju carinske deklaracije podnesene elektronskim putem.

Član 205.

(Izlazna sažeta deklaracija za robu koja napušta carinsko područje)

- (1) Ako za robu koja napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine nije određeno carinski odobreno postupanje ili upotreba za koju se zahtijeva podnošenje carinske deklaracije, izlazna sažeta deklaracija mora biti podnesena izlaznom carinskom uredu prije iznošenja robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine.
- (2) Carinski organ može odobriti da izlazna sažeta deklaracija iz stava (1) ovog člana bude podnesena i nekom drugom carinskom uredu, pod uslovom da taj carinski ured, podatke sadržane u toj deklaraciji odmah elektronskim putem dostavi ili učini dostupnim izlaznom carinskom uredu.
- (3) Pod uslovom da je nadležnom carinskom uredu omogućen pristup podacima iz izlazne sažete deklaracije u kompjuterskom sistemu privrednog subjekta, taj ured umjesto obaveze podnošenja izlazne sažete deklaracije može prihvatiti podnošenje obavještenja.

Član 206.

(Sadržaj i oblik izlazne sažete deklaracije i podnosilac)

- (1) Izlazna sažeta deklaracija podnosi se elektronskim putem. Podaci iz trgovinskih, lučkih i transportnih dokumenata mogu se koristiti u svrhu podnošenja izlazne sažete deklaracije pod uslovom da sadrže sve neophodne pojedinosti.
- (2) Carinski organ može, izuzetno, prihvatiti izlaznu sažetu deklaraciju u pisanoj formi, ako može primijeniti isti nivo carinske kontrole koja se zasniva na analizi rizika kao i u slučaju izlazne sažete deklaracije podnesene elektronskim putem i ako se takvi podaci mogu razmjenjivati s drugim carinskim uredima.
- (3) Izlaznu sažetu deklaraciju podnosi:
 - a) lice koje iznosi robu ili koje preuzima odgovornost za prijevoz robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine ili
 - b) lice koje nadležnom carinskom uredu može predočiti ili osigurati predočenje robe ili
 - c) zastupnik jednog od lica navedenog u tač. a) i b) ovog stava.
- (4) Carinski organ, na zahtjev lica iz stava (3) ovog člana, može odobriti izmjenu ili dopunu jednog ili više podataka u izlaznoj sažetoj deklaraciji, nakon njenog podnošenja. Izmjena, odnosno dopuna neće se odobriti nakon što carinski organ:
 - a) obavijesti lice koje je podnijelo izlaznu sažetu deklaraciju da namjerava pregledati robu, ili
 - b) utvrdi da su podaci navedeni u izlaznoj sažetoj deklaraciji netačni, ili
 - c) odobri daljnje kretanje robe.

- (5) Provedbenim propisom propisuju se uslovi pod kojima se primjenjuju odredbe o podnošenju izlazne sažete deklaracije, oblik i sadržaj izlazne sažete deklaracije koja obuhvata podatke neophodne za analizu rizika i pravilno provođenje carinske kontrole, prije svega u svrhe zaštite i sigurnosti, uzimajući u obzir, gdje je to moguće, primjenjive međunarodne standarde i trgovinsku praksu.

**DIO ŠESTI - POVLAŠTENI POSTUPCI
POGLAVLJE I. OSLOBAĐANJE OD PLAĆANJA
UVOZNIH DAŽBINA**

Član 207.

(Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina)

Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađa se:

- a) pri uvozu i puštanju u slobodan promet:
- 1) oprema koja predstavlja ulog stranog lica, osim putničkih vozila, automata za zabavu i igru na sreću,
 - 2) oprema za proizvodnju koja se ne proizvodi u Bosni i Hercegovini, koja se uvozi za novu ili proširenje postojeće proizvodnje, modernizaciju proizvodnje, uvođenje nove odnosno osavremenjenje postojeće proizvodne tehnologije, a kojom se obavlja neposredna proizvodna djelatnost,
 - 3) roba za vojne i policijske snage i kazneno-popravne ustanove koju u potpunosti finansira donator,
 - 4) roba za deminiranje,
 - 5) roba za projekte obnove i rekonstrukcije Bosne i Hercegovine, ako je projekat usvojilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, i u potpunosti ga finansiraju donatori ili međunarodne banke za razvoj ili ga većim dijelom finansiraju strani donatori ili međunarodne banke za razvoj, a manjim dijelom se finansira iz budžeta,
 - 6) oprema za organe civilne zaštite i vatrogastva namijenjena zaštiti i spašavanju civilnog stanovništva,
 - 7) lična imovina fizičkog lica koje prenosi svoje uobičajeno prebivalište iz druge države u Bosnu i Hercegovinu,
 - 8) roba koja se uvozi povodom sklapanja braka - svadbena oprema, predmeti domaćinstva i pokloni, novi ili korišteni, koji pripadaju fizičkom licu koje se radi sklapanja braka preseljava iz druge države u Bosnu i Hercegovinu,
 - 9) lična imovina koju državljanin Bosne i Hercegovine i strani državljanin stalno nastanjen u Bosni i Hercegovini naslijedi u drugoj državi,
 - 10) školska oprema, obrazovni materijali i s tim povezani predmeti domaćinstva koji pripadaju učeniku ili studentu koji boravi u carinskom području Bosne i Hercegovine u svrhu školovanja ili studiranja i koji su namijenjeni za ličnu upotrebu za vrijeme trajanja njegovog školovanja ili studija,
 - 11) roba zanemarive vrijednosti sadržana u pošiljci poslanoj direktno iz druge države primaocu u Bosni i Hercegovini,
 - 12) roba nekomercijalnog karaktera sadržana u pošiljci koju besplatno šalje fizičko lice iz druge države fizičkom licu u Bosni i Hercegovini,
 - 13) proizvodna sredstva i druga oprema koja pripada preduzeću koje definitivno prekida svoju

- djelatnost u drugoj državi i premješta se u carinsko područje Bosne i Hercegovine radi obavljanja slične djelatnosti,
- 14) poljoprivredni, stočarski, pčelarski, hortikulturni i šumski proizvodi dobiveni s posjeda koji se nalazi u pograničnom području susjedne države i koje je u vlasništvu ili posjedu poljoprivrednih proizvođača iz pograničnog područja Bosne i Hercegovine, kao i priplod i ostali proizvodi dobiveni od stoke porijeklom iz Bosne i Hercegovine koja se zbog poljskih radova, ispaše ili zimovanja nalazi na tim posjedima;
 - 15) sjeme, đubrivo i proizvodi za obrađivanje zemlje i usjevi namijenjeni za korištenje na posjedu koji se nalazi u carinskom području Bosne i Hercegovine i graniči s drugom državom i koje je u vlasništvu ili posjedu poljoprivrednih proizvođača koje svoje glavno gazdinstvo imaju u drugoj državi koje graniči s carinskim područjem Bosne i Hercegovine,
 - 16) lični prtljag putnika, te roba nekomercijalnog karaktera koju putnici unose sa sobom iz druge države u propisanoj vrsti, količini i vrijednosti,
 - 17) obrazovni, naučni i kulturološki materijali, naučni instrumenti i uređaji namijenjeni obrazovnim, naučnim ili kulturološkim ustanovama ili organizacijama,
 - 18) životinje posebno pripremljene za laboratorijsku upotrebu za naučna istraživanja; biološke ili hemijske materije namijenjene isključivo naučnom istraživanju, a koje se ne proizvode u Bosni i Hercegovini i uvoze se isključivo u nekomercijalne svrhe,
 - 19) terapijske supstance ljudskog porijekla, reagensi za određivanje krvne grupe i reagensi za određivanje vrste tkiva, namijenjeni za upotrebu isključivo u nekomercijalne medicinske ili naučne svrhe,
 - 20) instrumenti i uređaji namijenjeni za medicinsko istraživanje, medicinsko dijagnosticiranje ili liječenje koje dobrotvorne ili neprofitne organizacije ili fizička lica doniraju zdravstvenim ustanovama, bolničkim odjelima ili ustanovama za medicinsko istraživanje ili koje su te zdravstvene ustanove, bolnice ili ustanove za medicinsko istraživanje kupile sredstvima koje je u cijelosti osigurala dobrotvorna ili humanitarna organizacija ili uz pomoć dobrovoljnih priloga, kao i na njihove rezervne dijelove i komponente ili pribor i alate koji se koriste za njihovo održavanje, provjeru, kalibraciju ili popravak,
 - 21) uzorci referentnih supstanci koje je odobrila Svjetska zdravstvena organizacija za kontrolu kvaliteta materijala koji se koriste u proizvodnji medicinskih proizvoda,
 - 22) farmaceutski proizvodi za ljudsku ili veterinarsku medicinsku upotrebu za ljude ili životinje koji dolaze iz drugih država radi učešća na međunarodnim sportskim događajima organiziranim u carinskom području Bosne i Hercegovine,
 - 23) roba koja zadovoljava osnovne potrebe ljudi (hrana, lijekovi, odjeća, obuća, higijenska sredstva i posteljina) koju radi besplatne podjele u humanitarne svrhe uvoze registrirane

- humanitarne organizacije, te oprema i kancelarijski materijali koje lica ili organizacije registrirane izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine, bez ikakve komercijalne namjere pošiljaoca, besplatno šalju registriranim humanitarnim organizacijama isključivo za obavljanje njihove djelatnosti,
- 24) roba koja je posebno izrađena za obrazovanje, naučni ili kulturni razvoj slijepih lica, a koju uvoze slijepa lica za ličnu upotrebu, ili ustanove ili organizacije ili udruženje slijepih lica koje se bavi obrazovanjem slijepih lica ili pružanjem pomoći slijepim licima,
- 25) roba koja je posebno izrađena i prilagođena za obrazovanje, naučni ili kulturni razvoj fizički i mentalno hendikepiranih lica, koju uvozi hendikepirano lice za ličnu upotrebu ili ustanove, organizacije ili udruženja koja se bave obrazovanjem hendikepiranih lica ili pružanjem pomoći hendikepiranim licima,
- 26) roba za žrtve nesreće,
- 27) putnički automobil, koji jednom u pet godina, u svrhu lične upotrebe, uvoze sljedeća invalidna lica: ratni vojni invalid s najmanje 70% tjelesnog oštećenja, kao i s utvrđenim stepenom invalidnosti od 50% i više, ako je riječ o amputacijama i težim oštećenjima ekstremiteta koja uslovljavaju upotrebu vozila prilagođenih invalidnim licima, ostala invalidna lica s tjelesnim oštećenjem od najmanje 80%, posebno organa za kretanje (donji ekstremiteti, karlica, kičma) ili organa vida, te invalidno lice kojem je utvrđen teži oblik retardiranosti ili paralize,
- 28) odlikovanja i priznanja dobivena u okviru međunarodnih događaja, koja po svojoj vrsti, pojedinačnoj vrijednosti i drugim obilježjima ne smiju biti takva da ukazuju da je riječ o uvozu iz komercijalnih razloga,
- 29) pokloni primljeni u okviru međunarodnih odnosa,
- 30) roba namijenjena monarsima ili šefovima države,
- 31) roba uvezena u promotivne svrhe: uzorci robe zanemarljive vrijednosti, štampani i reklamni materijal i proizvodi koji se koriste ili konzumiraju na trgovačkom sajmu ili sličnom događaju,
- 32) roba namijenjena ispitivanju, analizi ili testiranju, u svrhu utvrđivanja i provjere njenog sastava, svojstava, kvaliteta ili drugih tehničkih karakteristika, radi dobivanja podataka bitnih za industrijska ili komercijalna istraživanja,
- 33) uzorak robe koja predstavlja robnu marku (žig), patent, model (industrijski dizajn) i njihove prateće isprave, kao i obrasci koji se dostavljaju organu nadležnom za zaštitu prava intelektualnog vlasništva,
- 34) turistička informativna literatura,
- 35) razni dokumenti i predmeti,
- 36) pomoćni materijali za utovar i zaštitu robe tokom prijevoza,
- 37) slama, krma i hrana za životinje tokom prijevoza,
- 38) gorivo i mazivo sadržano u standardnim rezervoarima drumskih motornih vozila ili motocikala i u posebnim rezervoarima,

- 39) roba namijenjena gradnji, održavanju ili ukrašavanju groblja i grobova, te spomen-ploča za žrtve rata drugih država koje su pokopane u carinskom području Bosne i Hercegovine,
- 40) kovčezi s tijelima i urne s pepelom umrlog lica i ukrasni pogrebni predmeti,
- 41) roba za koju je međunarodnim sporazumom koji obavezuje Bosnu i Hercegovinu predviđeno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina,
- b) odredbe tačke a) ovog člana primjenjuju se na odgovarajući način na oslobađanje pri izvozu, ako su za izvoz predmetne robe propisane izvozne dažbine.

Član 208.

(Uslovi i postupak za ostvarivanje oslobađanja od plaćanja uvoznih dažbina)

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Upravnog odbora, propisuje uslove i postupak za ostvarivanje prava na oslobađanja od plaćanja uvoznih dažbina propisana odredbama člana 207. ovog zakona, te ograničenja u pogledu raspolaganja robom koja je oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina, kao i za oslobađanja od plaćanja izvoznih dažbina pri izvozu.

POGLAVLJE II. VRAĆANJE IZVEZENE ROBE

Član 209.

(Vraćanje domaće robe)

- (1) Domaća roba koja se, nakon izvoza iz carinskog područja Bosne i Hercegovine, vraća u to područje i pušta u slobodan promet u roku od tri godine, na zahtjev deklaranta, oslobađa se od plaćanja uvoznih dažbina.
- (2) Rok od tri godine carinski organ može produžiti, na zahtjev deklaranta, ako za to postoje opravdani razlozi. Ako je vraćena roba, prije nego što je izvezena iz carinskog područja Bosne i Hercegovine, bila puštena u slobodan promet uz smanjenu ili nultu stopu carine zbog njene upotrebe u posebne svrhe, izuzeće od uvoznih dažbina iz ovog člana odobrava se jedino ako se roba ponovo uvozi u istu svrhu.
- (3) Ako se roba ne uvozi ponovo u istu svrhu, iznos uvoznih dažbina koji bi se obračunao za tu robu umanjuje se za iznos uvoznih dažbina koji je plaćen prilikom prvog puštanja te robe u slobodan promet. Ako je iznos prethodno plaćenih uvoznih dažbina veći od iznosa koji bi se trebao platiti pri ponovnom uvozu, povrat uvoznih dažbina se ne odobrava.
- (4) Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina prema stavu (1) ovog člana ne odobrava se u slučaju:
- a) robe izvezene iz carinskog područja Bosne i Hercegovine prema postupku vanjske obrade, osim ako je roba ostala u istom stanju u kakvom je izvezena,
- b) robe koja je podlijegala mjeri koja je uslovljavala njen izvoz u drugu državu. Okolnosti u kojima i uslovi pod kojima se može odstupiti od ove odredbe određuju se provedbenim propisom.

Član 210.

(Uslov uvoza robe u istom stanju i odstupanje)

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, prema članu 209. ovog zakona, odobrava se samo ako se roba ponovo uvozi u istom stanju u kojem je bila izvezena. Okolnosti u kojima i uslovi pod kojima se može odstupiti od ove odredbe određuju se provedbenim propisom.

Član 211.

(Roba iz postupka unutrašnje obrade)

- (1) Odredbe čl. 209. i 210. ovog zakona primjenjuju se na odgovarajući način i na dobivene proizvode koji su bili prvobitno izvezeni ili ponovo izvezeni nakon postupka unutrašnje obrade.
- (2) Iznos uvoznih dažbina za robu iz stava (1) ovog člana utvrđuje se na osnovu propisa koji se primjenjuju za postupak unutrašnje obrade, s tim da se datum ponovnog izvoza smatra datumom puštanja u slobodan promet.

POGLAVLJE III. PROIZVODI MORSKOG RIBOLOVA I DRUGI PROIZVODI IZVAĐENI IZ MORA

Član 212.

(Proizvodi morskog ribolova i drugi proizvodi izvađeni iz mora)

Ne dovodeći u pitanje primjenu člana 28. stav (2) tačka f) ovog zakona, sljedeći proizvodi oslobodaju se od plaćanja uvoznih dažbina kada se puštaju u slobodan promet:

- a) proizvodi morskog ribolova i drugi proizvodi izvađeni iz teritorijalnog mora drugih država brodovima registriranim ili upisanim u odgovarajući registar Bosne i Hercegovine i koji plove pod zastavom Bosne i Hercegovine,
- b) proizvodi dobiveni iz proizvoda iz tačke a) ovog člana na brodu fabrici koji ispunjavaju uslove iz te tačke.

DIO SEDMI - CARINSKI DUG**POGLAVLJE I. OSIGURANJE ZA NAPLATU CARINSKOG DUGA**

Član 213.

(Polaganje osiguranja za naplatu carinskog duga)

- (1) Kada carinski organ, u skladu s carinskim propisima, zahtijeva polaganje osiguranja za plaćanje carinskog duga, to osiguranje dužan je položiti dužnik ili lice koje može postati dužnik. Osiguranje za plaćanje carinskog duga uključuje osiguranje plaćanja svih propisanih uvoznih dažbina, poreza, akciza i drugih dažbina koje je carinski organ, u skladu s carinskim i drugim propisima, dužan naplaćivati prilikom uvoza i izvoza robe.
- (2) Carinski organ zahtijeva polaganje jednog osiguranja za plaćanje jednog carinskog duga. Osiguranje položeno za određenu carinsku deklaraciju vrijedi za svu robu obuhvaćenu ili puštenu prema toj deklaraciji.
- (3) Carinski organ može odobriti da drugo lice položi osiguranje za plaćanje carinskog duga umjesto dužnika.
- (4) Ako je lice koje je dužnik ili koje može postati dužnik pravosudni organ ili organ uprave, polaganje osiguranja se ne zahtijeva.
- (5) Carinski organ može odustati od zahtjeva za polaganje osiguranja za plaćanje carinskog duga koji ne prelazi iznos od 1.000,00 konvertibilnih maraka.
- (6) Provedbenim propisom mogu se propisati i drugi slučajevi u kojima se neće zahtijevati polaganje osiguranja ili u kojima se može odobriti polaganje osiguranja u smanjenom iznosu.

Član 214.

(Drugi slučajevi polaganja osiguranja)

- (1) Kada prema carinskim propisima polaganje osiguranja nije obavezno, carinski organ može zahtijevati polaganje osiguranja ako ocijeni da nije sigurno da će plaćanje nastalog carinskog duga ili carinskog duga koji bi mogao nastati biti izvršeno u propisanom roku.
- (2) Umjesto osiguranja iz stava (1) ovog člana, carinski organ može od lica iz člana 213. stav (1) ovog zakona zahtijevati podnošenje pisane izjave u vezi s plaćanjem njegovih obaveza prema ovom zakonu.

- (3) Osiguranje iz stava (1) ovog člana može se zahtijevati:
 - a) u trenutku primjene propisa kojima se zahtijeva polaganje osiguranja ili
 - b) naknadno, u svakom trenutku ako carinski organ utvrdi da carinski dug koji je nastao ili bi mogao nastati neće biti izmiren u propisanom roku.

Član 215.

(Sveobuhvatno osiguranje)

- (1) Na zahtjev lica iz člana 213. st. (1) ili (3) ovog zakona, carinski organ može odobriti da se za dva ili više postupaka u vezi s kojima je carinski dug nastao ili bi mogao nastati položi sveobuhvatno osiguranje.
- (2) Provedbenim propisom propisuju se uslovi i postupak polaganja osiguranja iz stava (1) ovog člana.

Član 216.

(Iznos osiguranja)

- (1) Kada je polaganje osiguranja prema carinskim propisima obavezno, uz primjenu posebnih odredbi koje se odnose na postupak provoza, carinski organ utvrđuje iznos osiguranja u visini koja odgovara:
 - a) tačnom iznosu carinskog duga ili dugova za koje se osiguranje daje, ako se taj iznos u trenutku kada se polaganje osiguranja zahtijeva može sa sigurnošću utvrditi,
 - b) u drugim slučajevima, najvišem iznosu carinskog duga ili dugova koji su nastali ili koji bi mogli nastati.
- (2) U slučaju sveobuhvatnog osiguranja za više carinskih dugova čija visina tokom osiguranog perioda podliježe promjenama, osiguranje se utvrđuje u iznosu koji osigurava naplatu carinskih dugova u svakom trenutku.
- (3) Ako carinski organ zahtijeva polaganje osiguranja kada prema carinskim propisima polaganje osiguranja za naplatu carinskog duga nije obavezno, iznos osiguranja ne smije biti veći od iznosa utvrđenog primjenom stava (1) ovog člana.
- (4) Okolnosti u kojima i uslovi pod kojima se može položiti pojedinačno osiguranje utvrđuju se provedbenim propisom.

Član 217.

(Oblici osiguranja)

Osiguranje za plaćanje carinskog duga može se dati:

- a) u obliku gotovinskog depozita ili
- b) jemstvom.

Član 218.

(Gotovinski depozit i druga sredstva plaćanja)

- (1) Gotovinski depozit polaže se u valuti Bosne i Hercegovine.
- (2) S gotovinskim depozitom izjednačava se polaganje bilo kojeg drugog instrumenta koji se s obzirom na izdavaoca, uslove i način njegove naplate prihvata kao sredstvo plaćanja u Bosni i Hercegovini.
- (3) Osiguranje u vidu gotovinskog depozita ili plaćanje koje se izjednačava s gotovinskim depozitom polaže se u skladu s važećim propisima u Bosni i Hercegovini.

Član 219.

(Jemac)

- (1) Jemac se u pisanoj formi obavezuje da će solidarno s dužnikom platiti iznos osiguranog carinskog duga dospjelog za plaćanje, uključujući kamate i troškove nastale u postupku naplate neplaćenog carinskog duga.
- (2) Jemac mora biti treće lice registrirano u Bosni i Hercegovini.
- (3) Carinski organ može odbiti jemca ili predloženi oblik osiguranja ako ocijeni da ne osigurava sigurnu naplatu carinskog duga u propisanom roku.

Član 220.

(Izbor oblika osiguranja i odbijanje osiguranja)

- (1) Lice koje ima obavezu polaganja osiguranja slobodno je pri izboru oblika osiguranja propisanog članom 217. ovog zakona.
- (2) Carinski organ može odbiti predloženi oblik osiguranja ako ocijeni da takvo osiguranje ne omogućava pravilno funkcioniranje predmetnog carinskog postupka. Isto se primjenjuje i u pogledu predloženog osiguranja. Carinski organ može zahtijevati da izabrani oblik osiguranja važi u određenom periodu.

Član 221.

(Drugi oblici osiguranja i odbijanje osiguranja)

- (1) Provedbenim propisom mogu se propisati i drugi oblici osiguranja osim onih iz člana 217. ovog zakona.
- (2) Kada je to predviđeno propisom iz stava (1) ovog člana, carinski organ može prihvatiti i drugi oblik osiguranja ako se njime na isti način osigurava plaćanje carinskog duga.
- (3) Carinski organ odbit će osiguranje koje predloži dužnik ako ocijeni da se takvim oblikom ne osigurava plaćanje carinskog duga na isti način.
- (4) Bez odstupanja od stava (3) ovog člana, carinski organ može prihvatiti polaganje gotovinskog depozita bez ispunjavanja uslova propisanih članom 218. st. (1) i (2) ovog zakona.

Član 222.

(Dodatno ili novo osiguranje)

Ako carinski organ utvrdi da položeno osiguranje ne osigurava ili više nije sigurno da će osigurati naplatu carinskog duga u potpunosti u propisanom roku, on zahtijeva od lica iz člana 213. stav (1) ovog zakona da položi dodatno osiguranje ili da prethodno položeno osiguranje zamijeni novim.

Član 223.

(Razduživanje osiguranja)

- (1) Osiguranje za naplatu carinskog duga ne razdužuje se sve dok se carinski dug za koji je položeno osiguranje ne ugasi ili dok ne nastupe okolnosti zbog kojih carinski dug više ne može nastati. Kada se carinski dug ugasi ili nastupe okolnosti zbog kojih carinski dug više ne može nastati, osiguranje za naplatu tog carinskog duga odmah se razdužuje.
- (2) Ako se carinski dug djelimično ugasi ili ako može nastati samo u odnosu na dio iznosa za koji je položeno osiguranje, dio osiguranja se razdužuje na zahtjev podnosioca osiguranja, osim ako je riječ o iznosu koji ne opravdava provođenje takvog postupka.

Član 224.

(Propisivanje odstupanja)

Provedbenim propisom može se propisati odstupanje od pojedinih odredbi čl. od 213. do 223. ovog zakona, kada je to potrebno radi ispunjavanja obaveza preuzetih međunarodnim sporazumom.

POGLAVLJE II. NASTANAK CARINSKOG DUGA

Član 225.

(Nastanak carinskog duga)

- (1) Carinski dug prilikom uvoza nastaje:
 - a) puštanjem u slobodan promet robe koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina ili
 - b) stavljanjem takve robe u postupak privremenog uvoza uz djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina.
- (2) Carinski dug nastaje u trenutku prihvatanja predmetne carinske deklaracije.

- (3) Dužnik je deklarant. U slučaju posrednog zastupanja, dužnik je i lice za čiji je račun podnesena carinska deklaracija.
- (4) Ako su u carinskoj deklaraciji za jedan od postupaka iz stava (1) ovog člana prikazani netačni podaci koji su doveli do toga da propisane uvozne dažbine nisu obračunate i naplaćene, djelimično ili u cijelosti, dužnikom se smatra i lice koje je dalo podatke navedene u deklaraciji, a koje je znalo ili moglo znati da podaci nisu tačni.

Član 226.

(Carinski dug prilikom nezakonitog unošenja robe)

- (1) Carinski dug prilikom uvoza nastaje:
 - a) nezakonitim unošenjem u carinsko područje Bosne i Hercegovine robe koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina,
 - b) nezakonitim unošenjem robe iz tačke a) ovog stava iz slobodne zone u drugi dio carinskog područja Bosne i Hercegovine.
- (2) Nezakonitim unošenjem robe, u smislu ovog člana, smatra se unošenje robe suprotno odredbama čl. od 49. do 52. i člana 195. stav (1) tačka b) ovog zakona.
- (3) Carinski dug nastaje u trenutku nezakonitog unošenja robe u carinsko područje Bosne i Hercegovine.
- (4) Ako se iznos carinskog duga ne može tačno odrediti, carinski organ odredit će ga na osnovu tarifne oznake robe čija je carina najveća u odgovarajućem tarifnom broju.
- (5) Dužnik je:
 - a) lice koje je nezakonito unijelo robu,
 - b) svako drugo lice koje je učestvovalo u nezakonitom unošenju robe, a znalo je ili je moglo znati da je takvo unošenje nezakonito,
 - c) svako drugo lice koje je steklo vlasništvo ili posjed nad robom iz stava (1) ovog člana i koje je u trenutku sticanja ili zaprimanja robe znalo ili je moglo znati da je roba nezakonito unesena.

Član 227.

- (Carinski dug prilikom izuzimanja robe ispod carinskog nadzora)
- (1) Carinski dug prilikom uvoza nastaje nezakonitim izuzimanjem ispod carinskog nadzora robe koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina.
 - (2) Carinski dug nastaje u trenutku izuzimanja robe ispod carinskog nadzora.
 - (3) Ako se iznos carinskog duga ne može tačno odrediti, carinski organ odredit će ga na osnovu tarifne oznake robe čija je carina najveća u odgovarajućem tarifnom broju.
 - (4) Dužnik je:
 - a) lice koje je izuzelo robu ispod carinskog nadzora,
 - b) svako drugo lice koje je učestvovalo u izuzimanju robe ispod carinskog nadzora iako je znalo ili je moglo znati da je roba izuzeta ispod carinskog nadzora,
 - c) svako drugo lice koje je steklo ili zaprimilo u posjed robu izuzetu ispod carinskog nadzora, ako je u trenutku sticanja odnosno prijema robe znalo ili je moglo znati da je riječ o takvoj robi,
 - d) lice koje je bilo dužno da se pridržava obaveza koje proizlaze iz privremenog smještaja robe ili carinskog postupka u koji je roba bila stavljena.

Član 228.

(Carinski dug zbog neispunjavanja obaveza ili uslova)

- (1) Carinski dug pri uvozu nastaje:
 - a) zbog neispunjavanja jedne od obaveza koja za robu koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina proizlazi iz njenog privremenog smještaja ili upotrebe carinskog postupka u koji je roba bila stavljena ili

- b) zbog neispunjavanja jednog od uslova za stavljanje robe u određeni carinski postupak ili za odobravanje smanjene ili nulte stope carine radi upotrebe robe u posebne svrhe.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, carinski dug ne nastaje ako se utvrdi da učinjeni propusti nisu bitno uticali na pravilno provođenje privremenog smještaja ili carinskog postupka koji je u pitanju.
- (3) Carinski dug nastaje u trenutku kada prestane ispunjavanje obaveze zbog čijeg neispunjavanja nastaje carinski dug ili u trenutku kad je roba bila stavljena u određeni carinski postupak ako se naknadno utvrdi da nije bio ispunjen jedan od propisanih uslova za njeno stavljanje u taj postupak ili za odobravanje smanjene ili nulte stope carine radi upotrebe robe u posebne svrhe.
- (4) Dužnik je lice koje je, prema datim okolnostima, moralo ispuniti propisane obaveze koje proizlaze iz privremenog smještaja robe ili stavljanja robe u odgovarajući carinski postupak ili koje je moralo ispuniti uslove za stavljanje robe u takav postupak.

Član 229.

(Carinski dug zbog nepravilnog postupanja ili upotrebe robe u slobodnoj zoni)

- (1) Carinski dug pri uvozu nastaje trošenjem ili upotrebom robe koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina u slobodnoj zoni na način i pod uslovima drugačijim od onih koji su propisani važećim propisima. Ako roba nestane u slobodnoj zoni i carinski organ ocijeni da dokazi u vezi s njenim nestankom nisu prihvatljivi, smatra se da je takva roba potrošena ili upotrijebljena u slobodnoj zoni suprotno propisima.
- (2) Carinski dug nastaje u trenutku kad se roba potroši ili prvi put upotrijebi pod uslovima koji nisu u skladu s propisima.
- (3) Dužnik je lice koje je potrošilo ili upotrijebilo robu, kao i lice koje je u potrošnji ili upotrebi robe učestvovalo, ako je znalo ili je moglo znati da se roba troši ili koristi pod uslovima koji nisu u skladu s propisima.
- (4) Ako carinski organ smatra da je roba koja je nestala, potrošena ili upotrijebljena u slobodnoj zoni, a nije moguće odrediti dužnika u smislu stava (3) ovog člana, lice koje je prema saznanju carinskog organa posljednje bilo u posjedu robe obavezno je platiti carinski dug.

Član 230.

(Kada carinski dug ne nastaje)

- (1) Izuzetno od čl. 226. i 228. stav (1) tačka a) ovog zakona, carinski dug za određenu robu ne nastaje ako lice dokaže da obaveze koje proizlaze iz:
- čl. od 49. do 52. i člana 195. stav (1) tačka b) ovog zakona, ili
 - privremenog smještaja te robe, ili
 - korištenja carinskog postupka u koji je ta roba bila stavljena, nisu ispunjene zbog potpunog uništenja ili nepovratnog gubitka robe kao posljedice same prirode robe, nepredviđenih okolnosti, nastupanja više sile ili uz odobrenje carinskog organa.
- (2) U smislu stava (1) ovog člana, roba se smatra nepovratno izgubljenom ako je neupotrebljiva za bilo koje lice.
- (3) Smatra se da carinski dug nije nastao za robu koja je pod uslovom upotrebe u posebne svrhe puštena u slobodan promet po smanjenoj ili nultoj stopi carine, ako je ta roba uz odobrenje carinskog organa izvezena ili ponovo izvezena.

Član 231.

(Pravila za ostatke i otpatke u postupku upotrebe robe u posebne svrhe)

Ako, u skladu s članom 230. stav (1) ovog zakona, nije nastao carinski dug za robu koja je pod uslovom upotrebe u posebne svrhe puštena u slobodan promet uz smanjenu ili nultu stopu carine, ostaci i otpaci koji nastanu pri uništenju takve robe smatraju se stranom robom.

Član 232.

(Carinski dug za robu u postupku upotrebe u posebne svrhe)

- (1) Ako je, u skladu s čl. 227. ili 228. ovog zakona carinski dug nastao u vezi s robom koja je radi upotrebe u posebne svrhe bila puštena u slobodan promet uz smanjenu ili nultu stopu carine, iznos plaćen prilikom njenog puštanja u slobodan promet odbija se od iznosa nastalog carinskog duga.
- (2) Odredba stava (1) ovog člana primjenjuje se na odgovarajući način u slučaju kada carinski dug nastane u vezi s ostacima i otpacima koji nastanu pri uništenju takve robe.

Član 233.

(Nastanak carinskog duga pri izvozu kada je podnesena carinska deklaracija)

- (1) Carinski dug pri izvozu nastaje za robu koja podliježe izvoznim dažbinama, a koja se, na osnovu carinske deklaracije, izvozi iz carinskog područja Bosne i Hercegovine.
- (2) Carinski dug nastaje u trenutku prihvatanja izvozne carinske deklaracije za tu robu.
- (3) Dužnik je deklarant. U slučaju posrednog zastupanja, dužnikom se smatra i lice za čiji je račun podnesena izvozna carinska deklaracija.

Član 234.

(Nastanak carinskog duga pri izvozu kada nije podnesena carinska deklaracija)

- (1) Carinski dug pri izvozu nastaje iznošenjem iz carinskog područja Bosne i Hercegovine robe koja podliježe izvoznim dažbinama, iako za nju nije podnesena carinska deklaracija.
- (2) Carinski dug nastaje u trenutku kada takva roba stvarno napusti carinsko područje Bosne i Hercegovine.
- (3) Dužnik je lice koje je:
- iznijelo robu,
 - učestvovalo u iznošenju takve robe, a znalo je ili je moglo znati da carinska deklaracija, iako je morala biti, nije podnesena.

Član 235.

(Drugi slučajevi nastanka carinskog duga pri izvozu)

- (1) Carinski dug pri izvozu nastaje zbog neispunjavanja uslova pod kojima je odobreno da roba napusti carinsko područje Bosne i Hercegovine uz potpuno ili djelimično oslobađanje od plaćanja izvoznih dažbina.
- (2) Carinski dug nastaje u trenutku kada roba stigne u neko drugo odredište različito od onog koje je bilo određeno kada je dozvoljeno da roba istupi iz carinskog područja Bosne i Hercegovine uz potpuno ili djelimično oslobađanje od plaćanja izvoznih dažbina ili, ako carinski organ ne može da utvrdi taj trenutak, istekom roka za podnošenje dokaza o ispunjenosti uslova pod kojima je oslobađanje odobreno.
- (3) Dužnik je deklarant. U slučaju posrednog zastupanja, dužnikom se smatra i lice za čiji je račun podnesena izvozna carinska deklaracija.

Član 236.

(Carinski dug za robu koja podliježe mjerama zabrane ili ograničenja)

- (1) Carinski dug iz čl. od 225. do 229. i čl. od 233. do 235. ovog zakona nastaje i za robu koja podliježe mjerama bilo koje vrste zabrane ili ograničenja prilikom uvoza ili izvoza.
- (2) Nikakav carinski dug ne nastaje ako se u carinsko područje Bosne i Hercegovine nezakonito unese falsificirani novac, droga i psihotropne supstance koje ne ulaze u privredne tokove a koje zbog svoje upotrebe u medicinske i naučne svrhe podliježu strogom nadzoru i kontroli nadležnih organa.
- (3) U svrhu krivičnih i prekršajnih propisa za radnje koje su u suprotnosti s carinskim propisima, smatra se da je carinski dug nastao u slučajevima kada je krivičnim i prekršajnim propisima predviđeno da su uvozne ili izvozne dažbine osnov za određivanje kazne ili da je postojanje carinskog duga osnov za pokretanje krivičnog postupka.

Član 237.

(Carinski dug za robu za koju je propisano povoljno tarifno postupanje ili oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina)

Kada je, u skladu s čl. 26., 96., 163. ili čl. od 207. do 211. ovog zakona, carinskim propisima predviđeno da se za robu zbog njene vrste ili upotrebe u posebne svrhe može odobriti povoljno tarifno postupanje, ili potpuno ili djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih ili izvoznih dažbina, takvo povoljno tarifno postupanje ili potpuno ili djelimično oslobađanje primijenit će se i kada, shodno čl. od 226. do 229., čl. 234. ili 235. ovog zakona, nastane carinski dug, pod uslovom da zainteresirano lice nije postupalo namjerno ili s grubom nepažnjom i ako podnese dokaze da su ispunjeni svi drugi uslovi za povoljno tarifno postupanje ili za potpuno ili djelimično oslobađanje od plaćanja dažbina.

Član 238.

(Solidarna odgovornost)

Ako je više lica u obavezi da plate isti carinski dug, ona su solidarno odgovorna za plaćanje takvog duga.

Član 239.

(Vrijeme nastanka carinskog duga)

- (1) Ako ovim zakonom nije drugačije određeno i ne dovodeći u pitanje stav (2) ovog člana, iznos uvoznih ili izvoznih dažbina za određenu robu obračunava se prema propisima za određivanje visine duga koji su za tu robu važili na dan nastanka carinskog duga.
- (2) Ako nije moguće tačno odrediti kada je carinski dug nastao, smatrat će se da je dug nastao u vrijeme kad carinski organ utvrdi da se roba nalazi u okolnostima koje uslovljavaju nastanak carinskog duga.
- (3) Ako na osnovu raspoloživih podataka carinski organ može utvrditi da je carinski dug nastao prije vremena iz stava (2) ovog člana, iznos uvoznih ili izvoznih dažbina za predmetnu robu utvrđuje se na osnovu propisa koji su važili za tu robu u najranijem trenutku u kojem se, na osnovu raspoloživih podataka, može utvrditi postojanje carinskog duga.
- (4) Pod uslovima i okolnostima utvrđenim provedbenim propisom, na iznos carinskog duga naplaćuje se kompenzatorna kamata radi sprečavanja nezakonitog sticanja finansijske koristi zbog pomjeranja dana nastanka ili obračuna carinskog duga.

Član 240.

(Mjesto nastanka carinskog duga)

- (1) Carinski dug nastaje:
 - a) u mjestu u kojem se obavljala radnja zbog koje je dug nastao,

- b) ako nije moguće utvrditi mjesto iz tačke a) ovog stava, smatra se da je carinski dug nastao u mjestu gdje carinski organ zaključi da se roba nalazi u okolnostima u kojima nastaje carinski dug,
 - c) ako je roba stavljena u carinski postupak koji nije završen, a mjesto nastanka carinskog duga se ne može utvrditi u skladu s tač. a) i b) ovog stava u utvrđenom roku, carinski dug nastaje u mjestu gde je roba bila stavljena u carinski postupak koji je u pitanju ili u mjestu u kojem je unesena u carinsko područje Bosne i Hercegovine po tom postupku.
- (2) Ako na osnovu raspoloživih podataka carinski organ može utvrditi da je carinski dug nastao ranije dok se roba nalazila na nekom drugom mjestu, smatra se da je carinski dug nastao u mjestu gdje je utvrđeno da se roba ranije nalazila, i to u najranijem trenutku u kojem se može utvrditi postojanje carinskog duga.

Član 241.

(Zabrana povrata ili izuzeća od carine)

- (1) Ako je međunarodnim sporazumima zaključenim između Bosne i Hercegovine i drugih država predviđeno odobravanje preferencijalne tarifne stope pri uvozu robe porijeklom iz Bosne i Hercegovine u te države, u skladu s tim sporazumima, ako je roba dobivena u postupku unutrašnje obrade, roba koja nije porijeklom iz Bosne i Hercegovine ili države s kojom je zaključen sporazum, a sadržana je u toj robi s porijeklom, podliježe plaćanju odgovarajućih uvoznih dažbina. Uvozni carinski dug nastaje ovjerom dokumenta potrebnog za dobivanje takve preferencijalne tarifne stope u drugoj državi.
- (2) Carinski dug iz stava (1) ovog člana nastaje u momentu prihvatanja izvozne carinske deklaracije za predmetnu robu.
- (3) Dužnik je deklarant. U slučaju posrednog zastupanja, dužnikom se smatra i lice za čiji račun je podnesena izvozna carinska deklaracija.
- (4) Visina uvoznih dažbina koja odgovara carinskom dugu utvrđuje se na isti način kao da je riječ o carinskom dugu koji bi nastao da je u tom momentu prihvaćena carinska deklaracija za puštanje strane robe u slobodan promet u svrhu završetka postupka unutrašnje obrade.

POGLAVLJE III. OBRAČUN I NAPLATA CARINSKOG DUGA
ODJELJAK A. KNJIŽENJE I OBAVJEŠTAVANJE
DUŽNIKA O IZNOSU DAŽBINA

Član 242.

(Knjiženje duga)

- (1) Svaki iznos uvoznih ili izvoznih dažbina proizašlih iz carinskog duga (u daljnjem tekstu: iznos dažbina) carinski organ mora odmah čim dobije potrebne podatke obračunati i unijeti u knjigovodstvenu ili drugu odgovarajuću evidenciju (knjiženje).
- (2) Stav (1) ovog člana ne primjenjuje se kada je:
 - a) uvedena privremena antidampinška ili kompenzatorna dažbina,
 - b) zakonski dugovani iznos dažbina veći od iznosa utvrđenog na osnovu obavezujuće informacije,
 - c) iznos dažbina manji od iznosa dažbina propisanog shodno stavu (5) ovog člana.
- (3) Carinski organ ne mora knjižiti iznos dažbina o kojem, u skladu s članom 246. stav (4) ovog zakona, više ne može obavijestiti dužnika.
- (4) Carinski organ propisuje način knjiženja iznosa dažbina. Knjiženja se mogu razlikovati u zavisnosti od toga da li je carinski organ, na osnovu okolnosti u kojima je carinski dug nastao, uvjeren da će ti iznosi biti plaćeni.

- (5) Provedbenim propisom može se propisati iznos dažbina koji se neće knjižiti.

Član 243.

(Rokovi knjiženja duga)

- (1) Ako je carinski dug nastao zbog prihvatanja carinske deklaracije za robu stavlenu u neki carinski postupak, osim u postupak privremenog uvoza uz djelimično oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, ili izvršenjem neke druge radnje sa istim dejstvom, kao i prihvatanje carinske deklaracije, iznos takvog carinskog duga proknjižit će se čim se završi njegov obračun, a najkasnije idući radni dan nakon puštanja robe.
- (2) Pod uslovom da je plaćanje osigurano, ukupan iznos carinskog duga za svu robu puštenu jednom istom licu u roku koji odredi carinski organ, a koji ne može biti duži od 31 dana, može se proknjižiti jednim knjiženjem na kraju tog perioda. Knjiženje se mora izvršiti u roku od pet dana nakon isteka odobrenog perioda.
- (3) Kada je propisano da se roba može pustiti prije nego su uslovi za određivanje iznosa nastalog carinskog duga ili obaveze za plaćanje carinskog duga ispunjeni, tada se dug knjiži najkasnije dva dana nakon što se iznos carinskog duga obračuna ili obaveza njegovog plaćanja konačno utvrdi.
- (4) Kada se carinski dug odnosi na privremenu antidampinšku ili kompenzatornu dažbinu, ta dažbina se knjiži najkasnije dva mjeseca nakon objavljivanja odluke o uvođenju konačne antidampinške ili kompenzatorne dažbine.
- (5) Ako je carinski dug nastao pod uslovima drugačijim od onih iz st. (1) i (2) ovog člana, iznos duga se knjiži u roku od dva dana od dana kad je carinski organ u mogućnosti:
- obračunati iznos dažbina i
 - utvrditi ko je dužnik.

Član 244.

(Produženje rokova knjiženja)

- (1) Rokovi za knjiženje propisani članom 243. ovog zakona mogu se produžiti iz razloga koji se odnose na administrativnu organizaciju carinskog organa, a naročito kada je knjigovodstvo centralizirano, ili ako posebne okolnosti sprečavaju carinski organ da knjiženje provede u propisanom roku. Produženi rok ne može biti duži od 14 dana.
- (2) Rokovi iz stava (1) ovog člana ne primenjuju se u slučaju nepredviđenih okolnosti ili više sile.

Član 245.

(Naknadno knjiženje)

- (1) Ako iznos dažbina proizašlih iz carinskog duga nije proknjižen u skladu s čl. 243. i 244. ovog zakona ili je proknjižen u iznosu manjem od onog koji se zakonski potražuje, iznos duga ili njegov preostali dio proknjižit će se u roku od dva dana od dana kada carinski organ to utvrdi i bude u mogućnosti izračunati zakonski potraživani iznos duga i utvrditi dužnika (naknadno knjiženje). Ti rokovi mogu se produžiti u skladu s članom 244. ovog zakona.
- (2) Osim u slučajevima iz člana 242. st. (2), (3) i (5) ovog zakona, naknadno knjiženje ne vrši se ako:
- je prvobitna odluka da se dažbine ne knjiže ili da se knjiže ali u manjem iznosu od iznosa dažbina koji se zakonski potražuje donesena na osnovu propisa koji su naknadno poništeni sudskom odlukom,
 - iznos dažbine koji se potražuje nije bio knjižen zbog greške carinskog organa koju lice koje je dužno izvršiti plaćanje, postupajući u dobroj vjeri i u skladu s propisima u pogledu carinske deklaracije, nije moglo otkriti.

- (3) Kada se preferencijalni status robe utvrđuje u okviru sistema administrativne saradnje koji uključuje organe druge države, izdavanje uvjerenja tih organa, ako se pokaže netačnim, predstavlja grešku koja se nije mogla otkriti, u smislu stava (2) tačka b) ovog člana.
- (4) Izdavanje netačnog uvjerenja ne predstavlja grešku kada se uvjerenje zasniva na tome da izvoznik nije tačno prikazao činjenice, osim kada je očigledno da je organ koji ga je izdao znao ili mogao znati da roba ne zadovoljava propisane uslove za preferencijalni status.
- (5) Lice koje je dužno platiti carinski dug može se pozvati na dobru vjeru ako može dokazati da je u obavljanju odnosnog trgovinskog posla vodilo računa o tome da svi uslovi za preferencijalni status budu ispunjeni.
- (6) Lice koje je dužno platiti carinski dug ne može se pozvati na dobru vjeru ako je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" objavilo obavještenje o postojanju sumnje u vezi s pravilnom primjenom preferencijala u državi korisnici preferencijala.
- (7) Provedbenim propisom propisuje se do kog se iznosa dažbina ne vrši naknadno knjiženje carinskog duga.

Član 246.

(Obavještanje dužnika o dugu i rokovi obavještanja)

- (1) Nakon što se iznos dažbina proknjiži, dužnik se na primjeren način o njemu obavješta.
- (2) Ako je iznos dažbina koji treba platiti jednak iznosu navedenom u carinskoj deklaraciji, carinski organ dužnika posebno ne obavješta o iznosu duga i smatra se da je puštanjem robe dužnik obavješten. Ako se iznos dažbina naveden u carinskoj deklaraciji ne podudara sa iznosom koji je obračunao carinski organ, carinski organ na primjeren način obavješta dužnika o iznosu duga.
- (3) U slučaju primjene člana 243. stav (2) ovog zakona, puštanje robe smatra se obavještanjem dužnika o proknjiženom iznosu carinskog duga.
- (4) Dužnik se ne obavješta o carinskom dugu nakon isteka roka od tri godine od dana kada je dug nastao. U slučaju podnošenja žalbe, u smislu člana 10. ovog zakona, navedeni rok produžava se za vrijeme trajanja žalbenog postupka.
- (5) Ako je carinski dug posljedica radnje koja je u trenutku kada je bila izvršena podlijegala krivičnom postupku, rok od tri godine iz stava (4) ovog člana produžava se na rok od deset godina.
- (6) Rok iz stava (4) ovog člana prekida se svakom službenom radnjom carinskog organa i drugog nadležnog organa koja se preduzima radi utvrđivanja ili naplate carinskog duga, o kojoj je dužnik upoznat, kao i svakom radnjom preduzetom radi utvrđivanja krivične i prekršajne odgovornosti. U tom slučaju rok počinje teći iznova.

ODJELJAK B. ROK I POSTUPAK ZA PLAĆANJE IZNOSA DAŽBINA

Član 247.

- (Rokovi za plaćanje duga, produženje rokova, obustava naplate)
- (1) Dužnik, koji je o iznosu duga obavješten u skladu s članom 246. ovog zakona, carinski dug plaća u sljedećim rokovima:
- ako nema pravo ni na jednu od pogodnosti za plaćanje propisanih čl. od 249. do 254. ovog zakona, plaćanje se vrši u roku koji ne prelazi deset dana od dana obavještanja dužnika o iznosu duga koji se potražuje, osim u slučaju iz člana 12. stav (1) ovog zakona. U slučaju objedinjavanja knjiženja pod uslovima propisanim članom 243. stav (2) ovog zakona, rok se utvrđuje tako da se dužniku ne odobri duži rok za plaćanje od onog koji bi dobio da mu je

- bilo odobreno odgođeno plaćanje. Duži rok za plaćanje odobrava se po službenoj dužnosti ako se utvrdi da je dužnik dobio obavještenje prekasno da bi mogao izvršiti plaćanje u propisanom roku. Carinski organ, na zahtjev dužnika, može odobriti produženje roka kada je iznos dažbina koji treba platiti nastao kao posljedica postupka naknadne naplate, i to, bez odstupanja od člana 254. tačka a) ovog zakona, za period koji nije duži od roka koji je dužniku potreban da preduzme odgovarajuće radnje radi izmirivanja te obaveze,
- b) ako ima pravo na neku od pogodnosti za plaćanje propisanih čl. od 249. do 254. ovog zakona, plaćanje se vrši najkasnije do isteka roka ili rokova utvrđenih u okviru tih pogodnosti.
- (2) Provedbenim propisom mogu se propisati slučajevi i uslovi pod kojima se obustavlja obaveza dužnika za plaćanje duga, ako je:
- a) podnesen zahtjev za otpust duga, u skladu s čl. 262., 264. ili 265. ovog zakona, ili
- b) roba zadržana s namjerom da se zaplijeni ili oduzme, u skladu s članom 259. stav (1) tačka d) alineja 2) ili tačka e) ovog zakona, ili
- c) carinski dug nastao u skladu s članom 227. ovog zakona i ima više dužnika.

Član 248.
(Način plaćanja)

Plaćanje se vrši u gotovini ili na drugi način, u skladu s propisima kojima se uređuje način plaćanja. Plaćanje se može izvršiti i poravnanjem potraživanja kada to dozvoljavaju važeći propisi.

Član 249.
(Odgođeno plaćanje)

Carinski organ, na zahtjev zainteresiranog lica, ako se iznos carinskog duga koji mora platiti odnosi na robu prijavljenu za neki carinski postupak koji za sobom povlači obavezu plaćanja tog duga, može odobriti odgođeno plaćanje tog iznosa pod uslovima propisanim čl. 250., 251. i 252. ovog zakona.

Član 250.

(Polaganje osiguranja i obaveza izmirenja troškova)

- (1) Odobravanje odgođenog plaćanja uslovljava se polaganjem osiguranja podnosioca zahtjeva.
- (2) Ako u postupku odobravanja odgođenog plaćanja za carinski organ nastanu dodatni troškovi, te troškove snosi podnosilac zahtjeva.

Član 251.

(Postupci prilikom odgođenog plaćanja)

Carinski organ odlučuje koji se od sljedećih postupaka mora koristiti prilikom odobravanja odgođenog plaćanja:

- a) pojedinačno za svaki iznos dažbina proknjižen pod uslovima propisanim članom 243. stav (1) ili članom 245. stav (1) ovog zakona, ili
- b) zbirno, za sve iznose dažbina proknjižene pod uslovima propisanim članom 243. stav (1) ovog zakona u roku koji utvrdi carinski organ, a koji ne prelazi 31 dan, ili
- c) zbirno, za sve iznose dažbina koji čine jedno knjiženje, u skladu s članom 243. stav (2) ovog zakona.

Član 252.

(Računanje rokova prilikom odgođenog plaćanja)

- (1) Rok u kojem se plaćanje odgađa je 30 dana, a računa se na sljedeći način:

- a) ako se plaćanje odgađa u skladu s članom 251. tačka a) ovog zakona, rok se računa od narednog dana od dana kada carinski organ uknjiži iznos dažbina. Kada se primjenjuje član 244. ovog zakona, rok od 30 dana izračunat na navedeni način skraćuje se za broj dana koji prelaze rok od dva dana potrebna za knjiženje iznosa,
- b) ako se plaćanje odgađa u skladu s članom 251. tačka b) ovog zakona, rok se računa od narednog dana od dana kada ističe zbirni rok. Skraćuje se za onaj broj dana koji odgovara polovini broja dana zbirnog roka,
- c) ako se plaćanje odgađa u skladu s članom 251. tačka c) ovog zakona, rok se računa od narednog dana od dana isteka roka u kojem je predmetna roba puštena. Skraćuje se za onaj broj dana koji odgovara polovini broja dana u okviru predmetnog roka.
- (2) Ako je broj dana roka iz stava (1) tač. b) i c) ovog člana neparan broj, broj dana koji se oduzima od roka od 30 dana, u skladu sa stavom (1) tač. b) i c) ovog člana, jednak je polovini sljedećeg nižeg parnog broja.
- (3) Ako rokovi iz stava (1) tač. b) i c) ovog člana predstavljaju kalendarsku sedmicu ili kalendarski mjesec, carinski organ, radi pojednostavljenja, može odobriti da se iznos dažbina, u vezi s kojim je odobreno odgođeno plaćanje, plati na sljedeći način:
- a) ako je rok kalendarska sedmica, u petak četvrte sedmice nakon te kalendarske sedmice,
- b) ako je rok kalendarski mjesec, do 16. u mjesecu koji slijedi nakon tog kalendarskog mjeseca.

Član 253.

(Posebni slučajevi odgođenog plaćanja)

- (1) Carinski organ ne može odobriti odgođeno plaćanje za iznos dažbina koji se, iako povezan s robom koja je prijavljena za carinski postupak koji za sobom povlači obavezu plaćanja tih dažbina, knjiži u skladu s propisima koji se odnose na prihvatanje nepotpune carinske deklaracije, jer do isteka određenog roka deklarant nije dostavio potrebne podatke za konačno utvrđivanje carinske vrijednosti robe ili nije dostavio podatke ili dokumente koji su nedostajali prilikom prihvatanja nepotpune deklaracije.
- (2) Carinski organ može odobriti odgođeno plaćanje u slučaju iz stava (1) ovog člana kada se iznos dažbina koji treba platiti knjiži prije isteka roka od 30 dana od dana kada je bio knjižen prvobitni iznos za naplatu ili, ako nije bio proknjižen, od dana prihvatanja carinske deklaracije za predmetnu robu. Odgođeno plaćanje odobreno u takvim okolnostima ne smije trajati duže od dana isteka roka koji je, u skladu s članom 252. ovog zakona, bio odobren u vezi s prvobitno utvrđenim iznosom dažbina ili koji bi bio odobren da je zakonski potraživani iznos dažbina bio knjižen kada je predmetna roba prijavljena.

Član 254.

(Uslovi za druge pogodnosti plaćanja)

Carinski organ može dužniku, osim odgođenog plaćanja, odobriti i druge pogodnosti plaćanja, pod sljedećim uslovima:

- a) odobravanje pogodnosti zavisi od polaganja osiguranja, s tim da se može odustati od zahtjeva za osiguranjem ako bi takav zahtjev, zbog situacije u kojoj se nalazi dužnik, prouzrokovao ozbiljne ekonomske i socijalne poteškoće,
- b) na iznos dažbina za koji je odobrena pogodnost obračunava se kamata. Za obračun kamate primjenjuje se referentna stopa Evropske centralne banke koja je važeća na dan plaćanja iznosa dažbina, plus jedan procentni poen. Carinski organ može

odustati od naplate kamate kada bi to, zbog situacije u kojoj se nalazi dužnik, prouzrokovalo ozbiljne ekonomske i socijalne poteškoće.

Član 255.

(Plaćanje dažbina prije isteka roka)

Bez obzira na to kakva je pogodnost plaćanja odobrena dužniku, dužnik može u svakom slučaju platiti cjelokupan iznos dažbina ili dio iznosa dažbina prije isteka roka koji mu je odobren za odgođeno plaćanje.

Član 256.

(Treće lice)

Iznos dažbina može umjesto dužnika platiti treće lice.

Član 257.

(Prinudna naplata carinskog duga i zatezna kamata)

(1) Ako dospjeli iznos carinskog duga nije plaćen u propisanom roku:

- a) carinski organ preduzima sve zakonom propisane mjere za naplatu duga, uključujući i prinudnu naplatu radi plaćanja tog iznosa. Provedbenim propisom mogu se propisati posebne odredbe za jemca u okviru postupka provoza,
- b) carinski organ na iznos duga obračunava zateznu kamatu po stopi propisanoj za indirektnu porezu, počev od dana isteka roka propisanog za plaćanje.

(2) Carinski organ može odustati od naplate zatezne kamate:

- a) ako bi takav zahtjev, na osnovu dokumenata o procjeni situacije u kojoj se nalazi dužnik, mogao prouzrokovati ozbiljne ekonomske i socijalne poteškoće,
- b) kada iznos zatezne kamate ne prelazi visinu propisanu provedbenim propisom za koji se ne vrši naplata, ili
- c) ako se carinski dug plati u roku od pet dana od isteka roka propisanog za plaćanje.

(3) Provedbenim propisom može se propisati:

- a) minimalni period za koji se ne vrši obračun zatezne kamate,
- b) minimalni iznos zatezne kamate koji se neće naplaćivati.

Član 258.

(Obračun zatezne kamate u postupku naknadne provjere carinske deklaracije)

- (1) Kada carinski organ u postupku naknadne provjere carinske deklaracije, u skladu s članom 92. ovog zakona, utvrdi da je iznos carinskog duga plaćen u iznosu manjem od zakonski potraživanog iznosa, obračunava se i naplaćuje zatezna kamata.
- (2) U slučaju iz stava (1) ovog člana, zatezna kamata obračunava se po stopi zatezne kamate za indirektnu porezu koja je važila u periodu za koji se vrši obračun i naplata kamate. Zatezna kamata obračunava se od isteka roka za plaćanje carinskog duga po carinskoj deklaraciji koja je u pitanju do dana naplate obračunatog manje plaćenog carinskog duga. Za vrijeme paricionog roka za dobrovoljno izvršenje odluke o navedenom dugu ne obračunava se zatezna kamata.
- (3) Zatezna kamata iz stava (1), a po stopi iz stava (2) ovog člana, primjenjuje se i na druge dažbine obračunate u postupku naknadne provjere carinske deklaracije.

POGLAVLJE IV. GAŠENJE CARINSKOG DUGA

Član 259.

(Način gašenja carinskog duga)

- (1) Carinski dug gasi se:
 - a) plaćanjem iznosa duga,
 - b) otpustom iznosa duga,

c) nastupanjem zastarjelosti potraživanja duga i u slučajevima sudski utvrđene nesposobnosti plaćanja dužnika,

d) kada je za robu prijavljenu za carinski postupak za koji nastaje obaveza plaćanja uvoznih dažbina:

- 1) carinska deklaracija poništena,
- 2) roba, prije puštanja bila zadržana i istovremeno ili naknadno zaplijenjena ili oduzeta, uništena po nalogu carinskog organa, uništena ili ustupljena u korist države, u skladu s čl. 200. i 201. ovog zakona, ili uništena ili nepovratno izgubljena zbog njene vrste ili nepredviđenih okolnosti ili zbog više sile,

e) ako je roba za koju je carinski dug nastao prema članu 226. ovog zakona zadržana zbog nezakonitog unošenja i istovremeno ili naknadno oduzeta.

(2) U slučaju zapljene i oduzimanja robe, smatra se da carinski dug nije ugašen ako je on osnov za utvrđivanje prekršajne ili krivične kazne ili ako je postojanje carinskog duga osnov za pokretanje krivičnog ili prekršajnog postupka.

(3) Carinski dug nastao u skladu s članom 241. ovog zakona gasi se kada se ponište sve carinske formalnosti obavljene radi sticanja prava na preferencijalnu carinsku stopu, kako je to navedeno u članu 241. ovog zakona.

Član 260.

(Zastara naplate carinskog duga)

Pravo na naplatu carinskog duga u svakom slučaju zastarijeva nakon isteka deset godina, računajući od dana kada je dug nastao.

POGLAVLJE V. POVRAT I OTPUST DAŽBINA

Član 261.

(Definicije)

Izrazi koji se koriste u odredbama ovog poglavlja znače:

- a) "povrat": je potpuni ili djelimični povrat plaćenih uvoznih ili izvoznih dažbina,
- b) "otput": je odluka o odustajanju od naplate cijelog carinskog duga ili dijela duga ili odluka kojom se utvrđuje neosnovanost knjiženja cijelog carinskog duga koji nije plaćen ili njegovog dijela.

Član 262.

(Uslovi i način povrata i otpusta)

- (1) Uvozne ili izvozne dažbine vraćaju se ako se utvrdi da u trenutku njihovog plaćanja iznos takvih dažbina nije bio zakonski potraživan ili ako je taj iznos bio knjižen suprotno odredbama člana 245. stav (2) ovog zakona.
- (2) Uvozne ili izvozne dažbine otpustit će se ako se utvrdi da u trenutku njihovog knjiženja iznos tih dažbina nije bio zakonski potraživan ili ako je taj iznos bio knjižen suprotno odredbama člana 245. stav (2) ovog zakona.
- (3) Nikakav povrat ili otpust od naplate uvoznih ili izvoznih dažbina ne odobrava se kada su činjenice koje su dovele do plaćanja ili knjiženja iznosa koji nije bio zakonski potraživan nastale kao posljedica namjernog postupanja zainteresiranog lica.
- (4) Uvozne ili izvozne dažbine vraćaju se ili otpuštaju na osnovu zahtjeva podnesenog carinskom organu prije isteka roka od tri godine. Rok od tri godine računa se od dana kada je dužnik bio obaviješten o iznosu tih dažbina.
- (5) Rok iz stava (4) ovog člana produžava se ako zainteresirano lice pruži dokaze da je bilo spriječeno da podnese zahtjev u navedenom roku zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile.
- (6) Carinski organ po službenoj dužnosti odobrava povrat ili otpust dažbina ako sam, u roku iz stava (4) ovog člana, utvrdi nepravilnosti iz st. (1) i (2) ovog člana.

Član 263.

(Povrat dažbina prilikom poništenja carinske deklaracije)

Uvozne ili izvozne dažbine na zahtjev lica, koji je podnesen u rokovima propisanim za podnošenje zahtjeva za poništenje carinske deklaracije, vratit će se ako se carinska deklaracija poništi, a dažbine plate.

Član 264.

(Povrat ili otpust za robu s nedostatkom)

- (1) Uvozne dažbine vraćaju se ili otpuštaju ako se utvrdi da se iznos uvoznih dažbina koji je proknjižen odnosi na robu koja je stavljena u određeni carinski postupak, a koju uvoznik nije prihvatio, jer je u trenutku prihvatanja carinske deklaracije bila s nedostacima ili nije ispunjavala uslove ugovora na osnovu kojeg je uvezena.
- (2) Robom s nedostacima, u smislu stava (1) ovog člana, smatra se i roba koja je bila oštećena prije njenog puštanja deklarantu.
- (3) Povrat ili otpust uvoznih dažbina odobrava se pod uslovom:
 - a) da roba nije upotrebljavana, osim ako je početna upotreba bila nužna da bi se utvrdili nedostaci robe ili njena neusklađenost s odredbama ugovora i
 - b) da je roba izvezena iz carinskog područja Bosne i Hercegovine.
- (4) Carinski organ, na zahtjev zainteresiranog lica, odobrit će da se roba uništi ili da se, radi ponovnog izvoza, stavi u postupak vanjskog provoza, postupak carinskog skladištenja ili u slobodnu zonu, umjesto da bude izvezena. U svrhu stavljanja robe u jedan od navedenih carinski odobrenih postupanja ili upotrebe, smatra se da ta roba ima status strane robe.
- (5) Povrat ili otpust dažbina ne vrši se za robu koja je prije nego što je puštena u slobodan promet bila privremeno uvezena radi ispitivanja, osim ako se utvrdi da takvim ispitivanjem nije bilo moguće ustanoviti činjenicu da roba ima nedostatke ili da ne odgovara uslovima iz ugovora.
- (6) Povrat ili otpust dažbina odobrit će se iz razloga navedenih u stavu (1) ovog člana ako se zahtjev podnese carinskom organu u roku od 12 mjeseci od dana kad je o iznosu tog duga obaviješten dužnik.
- (7) Carinski organ može odobriti produženje roka iz stava (6) ovog člana u izuzetno opravdanim slučajevima.

Član 265.

(Drugi slučajevi povrata ili otpusta)

- (1) Osim u slučajevima iz čl. 262., 263. i 264. ovog zakona, provedbenim propisom mogu se propisati i drugi slučajevi povrata ili otpusta dažbina, koji nisu nastali kao posljedica prevare ili grube nepažnje dužnika ili drugih učesnika u carinskom postupku. Provedbenim propisom mogu se propisati posebni uslovi i postupak za ostvarivanje povrata ili otpusta dažbina.
- (2) Povrat ili otpust dažbina u slučajevima iz stava (1) ovog člana odobrava se na zahtjev podnesen carinskom organu u roku od 12 mjeseci od dana kada je dužnik obaviješten o iznosu dažbina. Carinski organ može odobriti produženje tog roka u izuzetno opravdanim slučajevima.

Član 266.

(Iznos dažbina za koji se ne vrši povrat ili otpust)

Uvozne ili izvozne dažbine vratit će se ili otpustiti pod uslovima utvrđenim u odredbama ovog poglavlja samo ako je iznos koji se treba vratiti ili otpustiti veći od iznosa propisanog u skladu s članom 242. stav (5) ovog zakona.

Član 267.

(Kamata prilikom povrata dažbina)

- (1) Na iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koje su vraćene na osnovu člana 262. stav (1) ovog zakona, uključujući i iznos

kamate koji je plaćen prilikom plaćanja tih dažbina, obračunava se i isplaćuje zatezna kamata od dana plaćanja tih dažbina do dana izvršenja povrata.

- (2) Zatezna kamata iz stava (1) ovog člana ne isplaćuje se kada se vraćene uvozne ili izvozne dažbine odnose na carinsku deklaraciju koja je prihvaćena bez provjere carinskog organa, u skladu s članom 83. stav (2) ovog zakona.
- (3) Zatezna kamata obračunava se i isplaćuje i u slučaju kada odluka kojom je odobren zahtjev za povrat nije izvršena u roku od tri mjeseca od dana donošenja te odluke. Zatezna kamata obračunava se od dana izvršnosti odluke do dana izvršenja povrata.
- (4) Zatezna kamata iz st. (1) i (3) ovog člana obračunava se po stopi zatezne kamate za indirektno poreze koja je važila u periodu za koji se vrši obračun i isplata zatezne kamate.

Član 268.

(Obaveze plaćanja prvobitno utvrđenog carinskog duga i vraćanje kamate)

Ako je carinski dug nezakonito ili greškom vraćen ili otpušten, dužnik je obavezan platiti prvobitno utvrđeni dug. Dužnik je obavezan carinskom organu vratiti i kamatu eventualno plaćenu prema članu 267. ovog zakona.

DIO OSMI - PRODAJA ROBE

Član 269.

(Prodaja robe)

- (1) Strana roba koju carinski organ zaplijeni ili je ustupljena u korist države, u skladu s odredbama ovog zakona, kao i roba oduzeta u prekršajnom postupku, a koju sud ustupi carinskom organu na raspolaganje, izložit će se prodaji.
- (2) Životinje, hranu i drugu lako kvarljivu robu iz stava (1) ovog člana carinski organ može odmah i neposredno prodati.
- (3) Upravni odbor propisuje uslove i način prodaje robe iz stava (1) ovog člana.

Član 270.

(Drugi načini raspolaganja robom)

- (1) Roba iz člana 269. ovog zakona koja se ne može prodati, odnosno upotrijebiti iz zdravstvenih, veterinarskih, fitosanitarnih, sigurnosnih ili drugih razloga propisanih posebnim propisima, uništava se pod carinskim nadzorom.
- (2) Troškove uništenja snosi vlasnik ili uvoznik robe, a ako su oni nepoznati ili nedostupni, troškove uništenja snosi carinski organ.

Član 271.

(Posebni propis o drugom načinu raspolaganja robom)

Robu iz člana 269. ovog zakona Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Upravnog odbora, može posebnom odlukom besplatno ustupiti ili njom raspolagati na drugi način, uz uslove propisane tom odlukom.

DIO DEVETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 272.

(Jezik koji se koristi u službenim carinskim dokumentima)

Carinski službeni dokumenti u carinskom postupku popunjavaju se na jednom od službenih jezika u upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Član 273.

(Carinske povlastice i druge pogodnosti)

Prava i obaveze iz rješenja i drugih pojedinačnih upravnih akata, u vezi s oslobađanjem od plaćanja uvoznih dažbina ili drugim carinskim pogodnostima koja nisu ili nisu u cijelosti iskorištena ili izvršena do dana početka primjene ovog zakona, iskoristit će se, odnosno izvršit će se u rokovima naznačenim u tim aktima.

Član 274.
(Carinski postupci)

Carinski upravni postupci koji su započeti prije dana početka primjene ovog zakona okončat će se u skladu s propisima koji su važili do dana početka primjene ovog zakona.

Član 275.
(Odobrenja)

Odobrenja za carinska skladišta i odobrenja za pojednostavljene carinske postupke, izdata prije početka primjene ovog zakona, ostaju na snazi najduže šest mjeseci od dana početka primjene ovog zakona.

Član 276.
(Donošenje propisa)

- (1) Provedbeni propis iz člana 4. tačka d) ovog zakona donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Upravnog odbora, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Propis iz člana 32. stav (3) i člana 208. ovog zakona donosi se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 277.
(Propis koji prestaje važiti)

Danom početka primjene ovog zakona prestaje važiti Zakon o carinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 57/04, 51/06, 93/08, 54/10 i 76/11).

Član 278.
(Odnos prema drugim zakonima)

U slučaju da su pitanja koja se odnose na carinski odobrena postupanja ili upotrebu i oslobađanja od plaćanja uvoznih dažbina drugačije regulirana drugim zakonom, primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 279.
(Stupanje na snagu i početak primjene)

- (1) Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", a primjenjuje se od dana početka primjene provedbenog propisa iz člana 276. stav (1) ovog zakona.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana:
 - a) odredbe čl. od 45. do 47. i čl. od 203. do 206. ovog zakona primjenjuju se od dana uspostavljanja informacionog sistema za elektronsko podnošenje ulazne i izlazne sažete deklaracije i elektronsku razmjenu podataka, o čemu će Uprava za indirektno oporezivanje donijeti posebnu odluku koju će objaviti u "Službenom glasniku BiH",
 - b) odredbe člana 207. ovog zakona primjenjuju se od dana početka primjene propisa iz člana 208. ovog zakona.

Broj 01,02-02-1-35/14
15. jula 2015. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Šefik Džaferović, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Bariša Čolak, s. r.

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 14. sjednici Zastupničkog doma održanoj 30. lipnja 2015. godine i na 7. sjednici Doma naroda održanoj 15. srpnja 2015. godine, usvojila je

ZAKON
O CARINSKOJ POLITICI U BOSNI I HERCEGOVINI
DIO PRVI - OPĆE ODREDBE
POGLAVLJE I. PREDMET I TEMELJNE DEFINICIJE

Članak 1.
(Predmet Zakona)

Ovim se Zakonom uređuju temeljni elementi carinske politike te opća pravila i postupci koji se primjenjuju na robu koja se unosi u i iznosi iz carinskog područja Bosne i Hercegovine.

Članak 2.
(Primjena Zakona)

- (1) Ovaj Zakon i propisi doneseni na temelju ovoga Zakona jednoobrazno se primjenjuju na cijelome carinskom području Bosne i Hercegovine, ne dovodeći u pitanje primjenu međunarodnog prava i međunarodnog sporazuma.
- (2) Određene odredbe carinskih propisa mogu se primjenjivati i izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine sukladno propisima kojima se uređuju određena područja ili na temelju međunarodnog sporazuma.

Članak 3.
(Carinsko područje Bosne i Hercegovine)

- (1) Carinsko područje Bosne i Hercegovine je jedinstveno.
- (2) Carinsko područje Bosne i Hercegovine obuhvaća teritorij Bosne i Hercegovine, uključujući teritorijalne vode, unutarnje vode i zračni prostor Bosne i Hercegovine.
- (3) Carinsko područje Bosne i Hercegovine ograničeno je carinskom crtom koja je istovjetna granici Bosne i Hercegovine.
- (4) Carinski granični pojas na kopnu obuhvaća onaj dio carinskog područja Bosne i Hercegovine čija se širina proteže pet kilometara od carinske crte u dubinu područja Bosne i Hercegovine.
- (5) Odredba stavka (4) ovoga članka primjenjuje se i kada se carinska crta proteže duž graničnih rijeka.
- (6) Carinski granični pojas na moru obuhvaća onaj dio carinskog područja Bosne i Hercegovine čija se širina proteže tri kilometra u dubinu kopna od obale i područje od obale do vanjskih granica teritorijalnih voda.

Članak 4.
(Definicije)

U smislu ovoga Zakona, pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- a) "osoba" je:
 - 1) fizička osoba,
 - 2) pravna osoba,
 - 3) udruga osoba koja nema zakonski status pravne osobe, ali joj je prema važećim propisima priznata sposobnost poduzimanja određenih pravnih radnji (u daljnjem tekstu: udruga osoba);
- b) "osoba s prebivalištem ili sjedištem u Bosni i Hercegovini" je:
 - 1) fizička osoba koja u Bosni i Hercegovini ima prebivalište,
 - 2) pravna osoba ili udruga osoba koja u Bosni i Hercegovini ima registrirano sjedište, glavnu upravu ili stalnu poslovnu jedinicu;
- c) "carinski propisi" obuhvaćaju ovaj Zakon, propise donesene na temelju ovoga Zakona za njegovu provedbu i druge propise donesene unutar carinsko-tarifne politike na razini Bosne i Hercegovine koji se odnose na unos u i iznos robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine i međunarodni sporazum koji